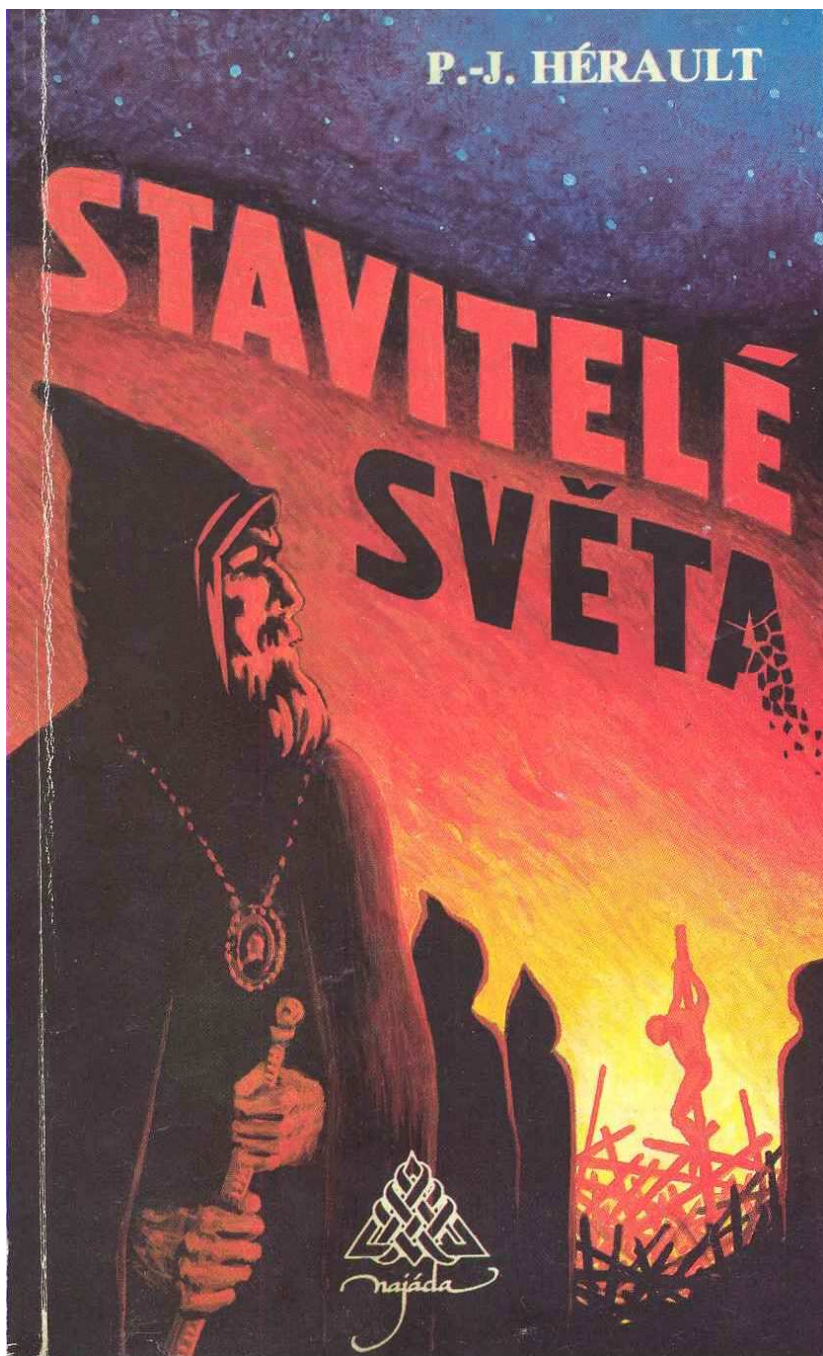

P.-J. HÉRAULT

STAVITELÉ SVĚTA

STAVITELÉ SVĚTA

P.-J. Hérault

.....jedno mají náboženství společné
s manželstvím: jsou
schopny toho nejlepšího
stejně jako nejhoršího.
Často, odevzdáním části svého
autentického já, vážně
poškozují integritu
osobnosti a ústí ve fanatismus.
Naskýtá se tudíž
otázka: a kdyby lidé neměli
nikdy víru?“

Oriano DITTO

Z francouzského originálu
P.-J. HÉRAULT:
LES BATISSEURS DU MONDE

vydaného nakladatelstvím FLEUVE NOIR
Paris
FRANCE
přeložila Hana Bezděková

© NASKO, Jablonec, 1992

©cover Jiří Polák

ISBN 80-85632-03-9

PROLOG

Hornická kolonie na Marsu, jediná, již Země vlastní, má dost vykořisťování a vyhlásí svou samostatnost. Ve snaze přinutit ji k poslušnosti se pozemští politikové pokusí o lest. Bez předběžného lidového hlasování a upozornění vojenských odborníků odpálí jeden z nich anihilační rakety. V důsledku neodborného odpálení se automaticky nezapojí zpětná vazba raket ani autodestrukční systém. Neexistuje žádný prostředek přivolat rakety zpět.

... Mars upozorňuje, že rovněž vlastní anihilační rakety, ale politikové tomu nevěří. Tváří v tvář ohrožení, marťanské rakety opouštějí základny. Na Zemi vypuká panika, za několik hodin tato planeta stejně jako Mars exploduje, zničená lidskou hloupostí, chtivostí a pýchou. Dvojí planetární sebevražda.

Zatím logistik Cal, hibernován na klinice pro běžný zákrok, je svým přítelem Giusem umístěn do jediného dopravního prostředku, na nějž dav ještě nepomyslel: do vězeňského modulu. Poté, co byl zrušen trest smrti, se v takových obvykle přepravují zločinci do vesmíru. Díky permanentnímu zrychlování by měl modul uniknout nárazovým vlnám planetární exploze. Jeho let vesmírem je naprogramován až k první planetě obývané člověkem. Až na to, že dosud ještě žádná nebyla objevena! Giuse si rovněž bere modul a doufá, že poletí vedle Calova stroje.

O několik tisíc let později se Cal probudí. Je sám na oběžné dráze okolo modré planety, modré jako byla Země, ale dvakrát větší. Tři kontinenty, jedno souostroví, rozlehlé oceány. Vše zde vypadá větší než na Zemi. Cal na jednom z kontinentů poblíž vnitrozemského moře přistane a snaží se tu zabydlet. S pomocí nástrojů, kterými ho vybavil na cesty Guise, vyhloubí nejprve ve skalnatém masívu přístřeší a uloží v něm archivní mikrofilmy o dějinách pozemské civilizace, které také zachránil díky Guisovi.

Na jedné z výprav ve vlastnoručně vyrobené piroze se setká s domorodcem Lourem, nádherným lidským exemplářem: je to vysoký muž, s velmi světlými až téměř bílými vlasy, štíhlý a opálený. Louro jej zavede ke svému kmeni, a ten Cala přijme. Je to mírumilovný lid, velice individualisticky zaměřený, s udivujícími obyčeji. Vahussiané žijí podle pravidel volné lásky, kdy pouze žena je zodpovědná za své

děti a může mít současně dočasného „manžela“ a jednoho nebo více milenců. Vše probíhá velmi jednoduše, a sexuální problémy se tu nevyskytují.

Cal se jim pokusí vštípit smysl pro organizaci prostřednictvím dvou sportů: fotbalu a rugby, které dokazují nutnost vzájemné spolupráce k dosažení výsledku.

Přesvědčen, že má před sebou pouze čtyřicet let života, rozhodne se Cal udělat pro tuto rasu vše, co je v jeho silách. Naučí je plavat, předá jim objev kola, plavby na moři a navigace plachetnic, sestaví fonetické písmo, naučí je počítat a stavět plachetnice. Kmen, ohrožován nájezdníky ze severozápadu, se připravuje k útěku. Cal vyrobí luky a vede lid do boje, v němž zvítězí.

Meztiyano, vahussijská žena, porodí Calovi dítě. Během jedné dlouhé průzkumné výpravy Cal objeví neporušenou kosmickou základnu hlídanou roboty a podaří se mu zmocnit řízení ústředního počítače. Stává se držitelem obrovské moci vyhynulých Loyů, kterou však nemůže využít. Ačkoliv má prostředky k nalezení cesty k Zemi, neví, kdy tato planeta přestala existovat.

Rozhodne se tudíž chránit a řídit vývoj Vahussianů, aby je ušetřil všech omylů, do nichž upadli během věků Pozemšťané. Chce ovlivňovat zároveň jejich materiální civilizaci, ale také mravy, aby se pokusil vytvořit to, co nedokázali Pozemšťané: planetu, na níž se dobře žije a jejíž existence není ohrožována činy mocichtivých šílenců.

Svěří Meztiyano šperk ukrývající vysílač, aby jej předala jejich synovi. Takto doufá setkat se později se svým potomstvem. Poté „zinscenuje „ své utopení a uchýlí se na Základnu. Než se uloží k hibernačnímu spánku, zadá ústřednímu počítači Hi příkaz, aby ho probudil, jestliže dojde k událostem odporujícím linii vývoje, kterou vytyčil.

PLANETÁRNÍ IDENTIFIKAČNÍ ŠTÍTEK 0/48/5BH/23

Původ: ústřední oddělení Hvězdné navigace
(Počítač typu Hi č. 20-314)

Příjemci:

- palubní velitel mezigalaktické jednotky
- velitel přestupní Základny a jeho zástupce
- administrativní oddělení základen a přestupních Základen ve vzdálených oblastech.

Planeta:

OMA 4 druhé soustavy OMARU. (Typ: modrý)

Přirozená oběžnice: jedna, malá a vzdálená.

Přiblížení: Bez zvláštních obtíží. Jedno výkonné a žluté slunce, ale dosti vzdálené. Navigační mikrodružice okolo slunce OMA, řídicí a pozorovací mikrodružice na oběžné dráze ve výšce 68 okolo OMA 4.

Popis:

- Planeta obydlená lidskou rasou.
- Jádru ve středu relativně lehké, což způsobuje tíži 0,96.

Rozměry: Planeta typu předgigantického stádia.

— Poloměr: 12 936,326 km.

— Rozloha: 1 miliarda 98 miliónů km²

— Vyčnívající pevnina: 35/100.

— Dva póly, z toho jeden magnetický typu HV 446.

Vzduch: Dýchatelný bez jakýchkoli opatření pro lidský organismus.

Trochu chudý na kysličník uhličitý a velmi bohatý na kyslík, málo stop xenonu, ostatní vzácné plyny v přírodním poměru.

Průměrná doba denního oběhu: 30 h 17“ 15/100.

Délka roku: 408 — 410 dní, měsíc = 34 dní.

Roční období: Hlavní roční období je léto a velmi krátká zima.

Přechodná období podzimu a jara probíhají velmi rychle a trvají kolem 1 měsíce. Studené období citelné zejména mimo mírné pásmo.

Vyčnívající pevnina:

— 3 kontinenty, jedno významné souostroví a několik desítek ostrovů rozestých v oceánech, plus oba póly.

První kontinent: Mezi rovníkem a severním mírným pásmem, 13 500 km od východu na západ, a 9 100 km od severu k jihu. Podnebí harmonické.

Druhý kontinent: Mezi rovníkem a jižním mírným pásmem, 9 800 km od východu na západ a 14 300 km od severu k jihu. Podnebí suché.

Třetí kontinent: Po obou stranách rovníku, v severním a jižním mírném pásmu, nejdelší, 9 200 km od východu k západu a 18 100 km od severu k jihu. Podnebí vyrovnané.

Souostroví: Několik stovek ostrovů ve skupinkách o délce 5 až 1 800 km. Od rovníku k jižnímu mírnému pásmu, na jihovýchod od prvního kontinentu. Subtropické podnebí.

Ostrovy: Roztroušeny v oceánech, průměrná velikost: 120 km poloměru.

póly: Kontinentální plošiny o průměrné výšce: 1 400 mna jihu, 1 700 m na severu, pokryty ledem.

Zřízení stavby: Přestupní Základna umístěna na prvním kontinentě, v příčném horském masívu, na sever od velké pouště.

Řízení: Velitel loyské Základny.

Správa: Řízena počítačem Hi 20—314

Doplnění: Po zániku rasy Loy, po 4 515 loyských letech, převzal řízení přestupní Základny obyčejný člověk z daleké planety zvané Země. Muž jménem Cal získal vzdělání jako zástupce velitele Základny, mezigalaktický pilot, řídicí technik v oboru vyspělé elektroniky.

Prostředky přestupní Základny: Zařízení galaktického dozoru, plná technologická samostatnost, automatizovaná generální zařízení, paměťové banky úplných technologických vědomostí Loyů.

Současné poslání: Na příkaz člověka Cala přestupní Základna vykonává pasivní galaktický dohled a orientuje se zejména na populaci prvního kontinentu.

Cíl: podporovat vývoj VAHUSSIJSKE RASY a dovést ji k POZNÁNÍ.

I.

KAPITOLA PRVNÍ

Rekonstrukce Hi

„Probud' se, Cale, probud' se.“

Hlas přichází zdaleka a ztěžka doléhá na mozek muže ponořeného dosud do hlubokého spánku. Má na sobě přiléhavou domácí kombinézu, která zdůrazňuje jeho fyzické proporce. Se svou výškou 1,80 m je na Pozemšťana velký, dosti široká ramena a dlouhé údy však přesto nevzbuzují dojem mohutnosti. Vyzařuje z něj spíše psychická zdatnost než síla svalů. Jeho obličej není podle pozemských měřítek krásný, ale zajímavý, s velice světlýma modrošedýma očima, světlekaštanovými vlasy a zvědavým výrazem, v němž se mísí ironie s citlivostí. Žena se za ním na ulici neotočí, ale snadno ji upoutá kouzlo jeho obličeje.

„Probud' se, Cale!“

Tentokrát ho hlas vytrhl ze spánku, pohnul se, než otevřel oči. Uviděl stát u elektromagnetického lůžka muže a překvapeně se vztyčil na lokti:

„Louro! Ale... co tu děláš?“

„Nejsem Louro,“ odpověděl statný mladík, „mé jméno je Lou, měl by sis vzpomenout.“

Náhle bylo Calovi vše jasné. Vybavilo se mu vše; z doby před hibernačním spánkem: Základna, Vahussiané, příkazy udělené Hi, řídicí počítač.

„Jsi super robot, kterého jsem objednal, že?“

„Ano.“

„Poodstup trochu.“

Robot udělal několik kroků zpět. Skutečný dvojník vahussijského Loura. Metr devadesát pět, což je obvyklá výška zdravého Vahussiana, nepříliš široká ramena, přesně jaká mají muži na této planetě, tvář s energickou bradou, světlešedýma očima, a světlými až téměř bílými vlasy, dlouhé a zdatné ruce. Stejný jako kdysi Louro.

„Skvělé,“ řekl spokojeně Cal,

„Jsi dokonalý, nikdo by v tobě netušil robota. Kůže je vynikající imitací. Je pevná?“

„Zkoušky prokázaly stopadesátkrát vyšší odolnost než u lidské kůže.“

„Ale jestliže se poraníš, neuvidí někdo poblíž prosvítat obvody?“

„Ne. Pod kůží je vrstva pryskyřice, vypadá jako maso. Je schopna vyloučit malé množství červené tekutiny nazývané krev a je nepřetržitě chráněna magnetickým polem, které zabrání hlubšímu poranění. Případné poškození mohu opravit sám.“

„Udej mi tvé charakteristické znaky.“

„Ve všech oblastech předčivše, co bylo dosud sestrojeno. Miniaturizace dosáhla setin milimetru. Sluneční baterie a elektromagnetické motory jsou uloženy v břiše, hrud' obsahuje paměťové banky, hlava elektronické nástroje a orgány pro spojení a dohled. Celý krk je vybaven počítačem pro analytické uvažování, paže a stehna obsahují příjmové mikrobanky, které zpracovávají vše, co se stane po mém uvedení do chodu. Mohu být ve stálém spojení s centrálním počítačem Základny Hi. Předloktí, nohy a oči jsou vybaveny zbraněmi.

Mám dezintegrátor na střední vzdálenost a elektronáboj nastavitelný na požadovanou intenzitu, od vyvolání bolesti až po smrt. V pryskyřičné vrstvě pod pokožkou mám také zabudovaný gravitační kompenzátor. Mé stálé paměťové banky obsahují znalosti Služebníka, Lidského chování, Galaktického pilota, Bojovníka se zbraněmi a bez, a můj analytický počítač je uzpůsoben k uvažování a následnému jednání na základě známých a pozorovaných jevů. Sluneční baterie má rozumnou životnost pět set let a mohu ji sám vyměnit.“

Cal chvíli mlčel, naplněn zároveň obdivem, ale i nejasným neklidem. Jistě, před hibernačním spánkem toto vše nařídil počítači Hi, ale výsledek, který se naskytl jeho očím, byl působivý. Přesto tu nějaká maličkost chyběla.

„Tvůj obličej je zcela bezvýrazný, zdá se, že lidské chování dobře nefunguje.“

„Před tvým probuzením Hi uvedl do činnosti pouze paměťovou banku služebníka.“

„Aha! A já se mám postarat o zbytek? Mělo mě to napadnout. Chci, abys oživil všechny své obvody bez výjimky. Od této chvíle jsi v činnosti a k mým službám.“

Stal se malý zázrak. Neproniknutelný obličej robota začal rychle ožívat. Tváře se zbarvily, oči zaleskly a laskavý výraz se usadil v rysech stroje. Cal znovu pocítil lehké zamrazení.

„Řekni, Lou, kdo ti může dávat rozkazy?“

„Ty a Hi.“

Ajaj. Tak to dál nepůjde. Kdyby se jednou počítač dostal pod kontrolu někoho jiného, byl bych v pěkném průšvih, pomyslel si Cal. Na druhé straně je nezbytné, aby mu v případě nutnosti mohl počítač udílet příkazy.

„Zaznamenej do svého analytického počítače toto: chci, aby žádný příkaz Hi nebo kohokoliv nemohl ohrozit mou svobodu nebo život. To je základní informace, která nemůže být v tvých bankách nikdy změněna. Máš to uloženo?“

Lou s vážným výrazem přikývl. Nuže, mám teď tělesnou stráž, jakou ještě nikdo neměl, pomyslel si Cal. Časem možná dokonce zapomenu, že je to robot!

„Pokud nedostaneš jiný příkaz, budeš mě všude následovat, abys mi sloužil a chránil mě před jakýmkoli nebezpečím. Ted' se půjdu vykoupat a...“

Zaujat plně přítomností Loua, který mu připomínal někdejšího přítele, zapomněl na vše ostatní. Byl probuzen za šest set let, jak nařídil, nebo se něco přihodilo? Už se chtěl zeptat Loua, ale rozmyslel si to. Zamířil do hlavního kontrolního sálu Základny, který dal zřídit vedle svého bytu. Náhle se zastavil před zrcadlem, které odráželo podobu muže kolem třicítky, podobu, jež ho zavedla o tři roky nazpět, jakoby zkoušky, jimž byl vystaven od příchodu na zdejší planetu, byly vymazány.

Jeho smysl pro humor náhle nabyl vrchu a Cal se na sebe zašklebil. Možná jsi trochu omládl, starý brachu, ale stejně nemáš duchaplnější vzhled! Buněčná regenerace v hibernaci je zázračně účinná... ale stejně z tebe neudělá krasavce! Tak tedy do práce!

Kontrolní sál byl slabě osvětlen, když se usadil do křesla před půlkruhovým panelem. Jedním pohledem si ověřil, že je vše na Základně v pořádku a pak stiskl tlačítko:

„Nazdar, Hi! Dobře jsem se vyspal, díky,“ řekl s úsměvem muže, který se příliš nebere vážně, „podej mi hlášení.“

„K probuzení došlo díky analýze událostí,“ začal kovový hlas. „Spal jsi pět set dva let a podle tvých příkazů ses měl probudit až za deset let.“

„Co se stalo během té doby?“ zeptal se teď už vážný Cal.

„Vahussijský lid se vyvíjel podle tvých předpokladů po dobu dvou set let. Vesnice se rozrostly a lid rozšířil přirozenou cestou své území od západního břehu vnitrozemního moře až k pobřeží oceánu na východě. Vahussiané zanesli daleko tvé vědomosti. Vesnice dosáhly postupně specializace, hlavním průmyslem je však stavba lodí. Nyní stavějí lodě podobné velkým brigám v dějinách země. Jsou to spolehlivé lodě a k ztroskotání dochází zřídka, ať už ve vnitrozemním moři nebo v oceánu. Doplnili až k souostroví na jihovýchod od kontinentu a zanechali zde osadníky. Značně se v nich rozvinul sklon k cestování a probudil obchodnický duch. Každý Vahussian je výborným obchodníkem.“

„Vše tedy probíhá dobře?“

Ne. Asi před dvě stě osmdesáti lety pronikly do země skupiny mužů přicházejících ze západu. Osvojili si rovněž znalosti, které jsi předal Vahussianům, ale byli lépe organizovaní, méně individualističtí. Měli malou armádu, jejímuž použití se ostatně vyhýbali a která zručně používala luk a vojenskou strategii, jejíž základy jsi naučil své přátele.“

„To znamená, že Vahussiané nebyli schopni pokračovat v cestě, kterou jsem jim naznačil, protože postrádají představivost a nejsou schopni tvořivě se rozvíjet?“

„Ne, ale některé oblasti je absolutně nezajímají. Jsou obdařeni výjimečnou odvahou — např. na moři — ale nemají smysl pro boj. Vynalezli šikovný měnový systém pro obchodní styky, zřídili také banky, objevily se náznaky finančních a ekonomických vztahů, ale stále nejsou příliš organizováni, každý jedná spíš za sebe.“

Cal zamyšleně sklonil hlavu.

„A nyní?“

„Muži ze západu, Porsagové, se postupně usadili ve vahussijské zemi, kde vytvořili poznenáhlu pevnou strukturu. Naučili Vahussiany stavět z pevného materiálu.“

„Mí přátelé nic neudělali, nepostavili se proti tomu?“

„Nebyl důvod. Vše proběhlo nepozorovaně, nedošlo téměř k žádnému násilí. Porsagové jsou obratní a nic se jim nedá vytknout, pomalým zasahováním se změnil chod věcí. Vahussiany ovládli nenápadně.“

To vše znělo trochu mlhavě a neospravedlňovalo to náhlé probuzení, i když si Cal vskutku pomyslel, že je lepší, když se se situací sám seznámil.

„Vše proběhlo tak pozvolna, že každodenní rozbory nic neukázaly,“ pokračoval hlas počítače. „Bylo třeba prostudovat záznamy za desetiletí, aby byl objeven prvek signalizující nebezpečí. Vahussiané nemají děti. Porodnost klesla za třicet let o padesát procent a v posledních deseti letech o sedmdesát pět procent...“

Cal se uvelebil v obývací místnosti bytu. Vsedě nebo spíše vleže ve velkém koženém křesle pozoroval zamýšleně vysoké plameny, jak stravují polena v krbu. Byl to jeho oblíbený přepych, vzpomínka na Zemi, kde se dřevo stalo tak vzácným, že krb a zvláště oheň živý dřevem byly známkou bohatství.

Co se děje s Vahussiany? Velmi dobře si pamatoval, že ženy měly výsadu řídit svou plodnost. Jestliže tedy nemají děti, rozhodly se tak záměrně. V podstatě to je... Ano, je to určitý druh sebevraždy rasy! Ale co se tedy přihodilo? A co můj syn, pomyslel si Cal, nebo moje potomstvo?

„Lou,“ řekl, aniž otočil hlavu, „nařídil jsem vyrobit tři další roboty tvého typu a dvě stě robotů s podobou Vahussianů, ale méně dokonalých. Je to hotovo?“

„Hi mi sdělil, že ano, ale řekl jsi, že dáš pokyny pro jejich vybavení.“

„Ach ano! Řekni mu... Ne, půjdu tam sám.“

Pomalů se zvedl a vrátil se do hlavního sálu.

„Hi, dostalo dvě stě vahussijských robotů místo čísla jméno, jak jsem přikázal?

„Ano.“

„Dobrá, chci, aby všichni byli vybaveni bankou Lidského chování, Boje, Boje s holýma rukama, Pilota modulu a Technika pro metalurgii. Budou ve skupinách po čtyřech s velitelem. Pět skupin bude tvořit jednotku a pět jednotek rotu. Chci rovněž, aby obdrželi banku pro užívání dobových zbraní. Co se kromě luků používá?“

„To, co nazýváš mečem — je dosti těžký, dlouhý metr deset až metr dvacet, kopí a dýky, vše z tenkého kovu. Ocel ještě nebyla vynalezena.“

„Vyhleďš tedy v pozemských nebo svých archívech pokyny pro tento druh boje. Analyzuj je a sestav informační banky. Vybav jimi též Loua a ostatní tři super roboty. Mimochodem, pojmenuj je podle mých někdejších přátel. Salvo podle Salvokripa, Ripou a Bellem. A uprav samozřejmě jejich tváře.“

„Dobře.“

Není příliš výřečný, tenhle Hi, ale ostatně od počítače se nedá nic jiného čekat.

„Ať je vše připraveno, řekněme za tři hodiny. Pak odjíždím. Vysíláčka v mé levé stoličce ještě funguje?“

„Ano.“

„V pořádku. Budu ji používat. Najdi také mezitím mého potomka.“

„Pravděpodobně už neexistuje. Vysíláčka se neozvala už třicet let.“

Cal náhle pocítil ránu. Koneckonců, pro něj hibernační spánek trval jen okamžik a znovu uviděl před očima roztomilé nemluvně v chýši své vahussijské ženy Meztijano. Dítě zmizelo již před staletími, ale pro Cala jakoby právě zemřelo.

„V kterém místě?“ zeptal se hluše.

„Poblíž přístavu, který zřídil Salvokrip na počátku tvého spánku, jmenuje se Senoul.“

„Vypravím se tam. Připrav modul. Lou půjde se mnou. Ať Salvo, Ripou a Bellem odejdou do přístřeší, které jsem vyhloubil ve skále u vnitrozemního moře, a tam na mě počkají. Poslední věc: dej postavit vůz s plachtou podle nyní užívaného modelu a buď

připraven jej dopravit na místo, které určím. Prozkoumal jsi zdroje planety?“

„Pouze hlavní ložiska. Na druhém kontinentu, na jih od rovníku, se nachází obrovské množství nafty. Třetí největší kontinent, rozkládající se po obou stranách rovníku, má rovněž zásoby této suroviny, ale v mnohem menším rozsahu. Na témž kontinentu se vyskytuje též ve velké poušti na jihu, a na severním pobřeží. Jedno malé ložisko je v moři, na severozápadní kontinentální plošině. Souostroví nemá žádné naftové zdroje. Nerosty se nacházejí na všech třech kontinentech, na třetím jsou nejbohatší naleziště uranu. Podle tvých příkazů byly zásoby na základně doplňovány pouze z mořských ložisek ve velkých hloubkách.“

„Dobře, teď nemám čas se tím zabývat, připomeneš mi to později.“

„Ano.“

„Za dvě hodiny nám přines místní dobový oblek. Musím přemýšlet.“

KAPITOLA DRUHÁ

Rekonstrukce Hi

Byla tmavá noc. Chagar, malý měsíc kulatý jako grapefruit, vydával slabé modré světlo, stěží osvětlující cestu na zemi. Cal seděl u řízení průzkumného modulu, vozidla vejcovitého tvaru, použitelného ve vzduchu a vesmírném prostoru. Bylo vybaveno nepřeborným množstvím přístrojů pro průzkum, rozbor a také obranu.

Stejně jako bojové Dijary, modul se řídil pomocí kuličky umístěné na konci tyče. Podle toho, jestli se kulička posunula dolů nebo nahoru, modul klesal nebo stoupal. Dětsky prosté. Výkon se reguloval páčkou v levé ruce, na níž byla i tlačítka k odpálení zbraní z paluby. Modul byl rovněž vybaven antigravitačním motorem s neslyšným chodem a protonickým pohonem pro případ vesmírných cest.

S očima upřenýma na polokruhovou obrazovku řídicí desky, Cal zkoumal obraz okolí vozidla, které pomalu postupovalo ve výšce tisíc metrů. Když spatřil na zemi záblesk, obrátil se k Louovi.

„Víš, jak teď rozdělávají oheň?“

„Mají druh křesadel vydávajících dlouhé jiskry, s jejichž pomocí zapalují mech nebo trsy suchých stonků.“

„Za jak dlouho vyjde slunce?“

„Za dvě hodiny sedm minut.“

Cal se pousmál.

„To je přesnost! Rozhodně si nemohu na tebe zvyknout. Tolik se podobáš mému starému vahussijskému příteli, že zapomínám, že jsi robot.“

Lou se usmál.

„Pro tebe nikdy nebudu pouze robot.“

„Máš pravdu, jsi tak zázračný stroj, že asi splňuješ představu dokonalého přítele. Nikdy rozhněván, vždy přítomen, prostě druhé já.“

Uběhlo několik chvil, než Lou ukázal rukou k světlům.

„Támhle je přístav Senoul.“

Cal zrychlil, poté přešel kolmo do stacionárního letu a sestoupil o tři sta metrů, aby mohl lépe pozorovat. Osvětlena infračervenými paprsky se země objevila na obrazovce, kde obraz zářil jasným růžovým světlem. Pod nimi se rozkládalo skutečné malé město s nízkými domy z pevného materiálu, z nichž některé byly patrové. Obklopovaly rozlehlý přístav v úkrytu mysu ve tvaru udice.

Bezpochyby to bylo ideální místo, chráněné před větry. Asi patnáct lodí bylo ukotveno a tři další byly vyrovnány v řadě podél nábreží. Město se rozkládalo po celé délce mysu, s úzkými uličkami a náměstíčky tu a tam porostlými stromy. Žije tu nejméně šest tisíc lidí, pomyslel si Cal a otočil modul podél pobřeží k severu.

Po čtyřiceti metrech se objevil v zátoce rozeklaného pobřeží další malý přístav. Jedna briga byla zakotvena a rybářské lodě byly upevněny podél skalnatého pásu.

Raději navážu kontakt s obyvatelstvem na tomhle místě, řekl si Cal a zavolal:

„Hi! Slyšíš mě?“

„Ano.“

Hlas počítače vycházel zároveň ze zesilovačů v okolí a z upraveného zubu v Calových ústech, kde mu dozvuk podráždil patro.

„Nemluv tak hlasitě, lechtáš mě! Nech dopravit vůz deset kilometrů od místa, kde teď jsem. Ať přepravní plošina počká, až přiletím.“

„Dobře.“

„Roboti už dorazili do jeskyně?“

„Ano.“

„Je nablízku nějaké obydlí, něco zvláštního?“

„Ne. Připravují zařízení a montují sluneční baterii na hlídací aparaturu. Odstranili jeden těžký dezintegrátor. Bude připraven v palebném postavení za úsvitu. Přístupy k jeskyni jsou zvenčí zataraseny do výše jednoho metru. I kdyby člověk vylezl až sem, nic neobjeví. Vchod je na vrcholku a je zamaskován.“

„V pořádku! Ted' mě zaveď k místu, kde prsten mého potomka vysílá signály. Přecházím na automatické řízení.“

Zvedl ruku a stiskl několik tlačítek, která rozsvítila hnědé kontrolky. Modul opsal zatáčku a zrychlil směrem do vnitrozemí. O tři minuty později, dosedl na zem na kraji háje s mohutnými stromy, připomínajícími kalifornské sekvoje na Zemi.

„Lou, odkryj zem.“

Robot postoupil kupředu, řízen Hi, a sklonil se s napřaženým prstem k trávě. Okamžitě se objevila díra, zem se postupně rozrývala podle tichých výbojů, které robot vysílal. Scéna, odehrávající se v naprostém tichu, měla v sobě něco neskutečného, až Cala zamrazilo. V hloubce bude patrně mrtvola nepříteliš vábného vzhledu a Cal se rozhodl trochu poodstoupit.

„Mám prsten,“ odvětil po několika minutách Lou.

„Cos našel?“

„Kostru muže.“

„Můžeš určit, jak zemřel?“

„Byl zasažen několika šípy. Prsten byl navlečen na jednom prstě. Nese iniciály MK.“

„Iniciály Mez a mého jména, ve fonetickém písmu Vahussianů... Očisti jej a vrať se do modulu.“

Cal se pomalými kroky vracel k přístroji. Měl trochu pocit neúspěchu. Vývoj Vahussianů se neubíral směrem, který předurčil a po necelém půltisíciletí je nucen zasáhnout. Ani jeho potomstvo nepřežilo a cítil se zvláště osamocený. Byl to trochu hloupý pocit, neboť v každém případě by žádné společné pouto mezi ním a nositelem prstenu neexistovalo. Ale přesto se nemohl ubránit smutku, jako kdyby něco ztratil, jako kdyby jej znovu osud oddělil od lidských bytostí.

Jakmile si sedl k řízení, všiml si sevřené pravé pěsti a uvědomil si svůj hněv. Takhle zareagoval! Aniž věděl proč, přičítá vinu Porsagům, které ještě nespatřil. Je to samozřejmě nespravedlivé, ale z této porážky, z této smrti obviňuje je.

„Rozhodně,“ zamumlal, „se chovám špatně, ať už se slzou v oku nebo se vztekem. Musím se víc kontrolovat.“

Ozval se zvuk zavíraných dveří a Lou se objevil v kabině, lehce předkloněn, aby nenarazil do stropu. Podal prsten Calovi, který jej chvíli držel v ruce, než ho navlékl na prst.

„Hi, za jak dlouho se rozední?“

„Za dvacet minut.“

„Řid' mě k místu, kam byl dopraven vůz.“

Motory zahučely, kontrolní světla na palubní desce se rozžala a modul tiše vzlétl.

Když se rozednilo, přepravní plošina, která vyložila vůz, stejně jako modul, byly už pryč. Cal chtěl ještě chvíli počkat a hlavně něco pojíst, než se vydá na cestu k malému přístavu.

Ve světle prvních slunečních paprsků si prohlížel Loua. Ve vahussijských šatech se ještě více podobal svému vzoru než na Základně v kosmické kombinéze. Hrubá košile a hnědá suknice, přepásaná koženým opaskem a splývající do poloviny stehén. Velice široké rukávy. Přiléhavé kalhoty z hrubé červené tkaniny a vysoké boty ze silné kůže. Vedle na zemi ležel ohromný luk, vysoký přes dva metry. Žádný Pozemšťan by nedokázal napnout takovou zbraň, ale Louovi to nepůsobilo žádné potíže! Toulec se mu pohupoval na pravém boku a dýku v pouzdře měl zavěšenou nalevo.

Cal měl na sobě šedou košili, modrou suknicu a černé kalhoty s vysokými černými botami. Jeho luk byl skromnější. Pouzdro s dýkou

bylo přímo zavěšeno k opasku. Vlasy mu stejně jako Louovi spadaly až na krk, ale byly tmavší, i když si je na Základně nechal trochu zesvětlit. Ne však moc, neboť u kořínků by mu stejně znovu narostly v tmavším odstínu. Na slunci pravděpodobně ještě vyblednou. Je konec zimy, která je ostatně velmi krátká, a jaro zde téměř neexistuje. Skoro bez přechodu přichází dlouhé léto.

Lou vyndal jídlo z vozu a dal na oheň vařit kus masa. Vůz byl lépe zkonstruován než jeho předchůdci. Měl podlahu a obytný prostor pro cestující. Také plachta byla lehčí a větší, ale jinak měl obvyklé příslušenství. Možná s výjimkou trámův umně vyřezaného z tvrdého dřeva. Lana měla na koncích uzly, aby je bylo možno napnout mezi dvěma krokvemi u střechy. Kola byla dosud plná a při pohledu na ně si Cal pomyslel, zeje čas „objevit“ kola s výplní.

Když se Cal najedl, sledován pohledem robotem, připravil vůz a vydali se na sever směrem k používaným stezkám. Silnice ještě neexistovaly, pouze stezky vedoucí přímo po cestách nejvíce vystavených působení větru. Bude třeba sestavit souhrnnou mapu těchto stezek, po nichž se pravděpodobně ubírají karavany obchodníků.

Jakmile se vůz, pohybující se dobrou třicítkou za hodinu, dostal k zatáčce lemované malým lesíkem, vynořil se muž s lukem v ruce. A spolu s ním rulada, druh divoké kozy s dlouhou srstí. Hlava zvířete, opatřená rohem, spočívala na jeho rameni. Měl překvapený výraz a chystal se k útěku. Ale bylo pozdě. Cal popustil plachtu, která splaskla a vůz zastavil těsně u muže.

Byl vysoký i na Vahussiana, s energickou tváří. Měl na sobě suknicí, ale byl bez košile i kalhot a jeho boty byly z kůží sešněrovaných kolem nohou. Jeho neoblomný výraz Cala zneklidnil. U Vahussiana to bylo nezvyklé chování. Na první pohled byl muž rozzuřen. Svíral luk v ruce tak pevně, až mu klouby prstů zbělely. Cal se na něj usmál.

„Dobrý den.“

S očima upřenýma na oba muže, Vahussian neodpověděl.

„Zdá se, že v této krajině nejsou lidé příliš pohostinní,“ pokračoval Cal nenuceným tónem.

„Co chcete?“ zeptal se hlubokým hlasem muž.

„Jenom tě pozdravit, trochu si popovídat! Je vždycky příjemné někoho potkat, ne?“

Mladík měl najednou udivený výraz a lehce přivřel oči.

„Vy nejste zdejší!“

Neznělo to téměř jako otázka a Cal přisvědčil.

„Ne, přicházíme zdaleka, odtamtud,“ mávl směrem k jihozápadu.

„Z hor?“

„Z ještě větší dálky.“

„Nikdy dříve jste nepřišli do této krajiny?“

Vyslovoval hrčivé „r“ způsobem, který Calovi připomněl Skoty nebo jihozápadní Francouze, téměř byl slyšet zvuk padajících kamínků.

„Ne,“ odpověděl Cal potřásaje hlavou. „Jsme cestovatelé.“

„A ten druhý nemluví?“

„Jenom když mám co říct,“ opáčil Lou s úsměvem.

Maličkost v chování neznámého podnítila Calovu zvědavost. Vyjadřoval se dokonale a užíval přesný slovník, což svědčilo o jistém vzdělání, jehož se mu dostalo, ale nic v jeho vystupování to nepotvrzovalo.

„Jmenuji se Cal a on je Lou,“ řekl a ukázal na robota, „a ty?“

„Proč chceš znát moje jméno?“

Tentokrát hlas zazněl suše, téměř nerudně. Cal reagoval otázkou:

„Ale proč jsi tak útočný? Nic jsme ti neudělali, přesto jsi vůči nám podezřívavý. Je přece normální říci své jméno, nemyslíš?“

Neznámý sklonil rameno a nechal sklouznout na zem svůj úlovek. Postoupil o krok vpřed.

„Abyste řekli kněží, že lovím?“

Teď už Cal nechápal vůbec. Co znamená ta historka s kněžími a jak se jich týká lov?

„Za prvé neznám tvé kněze a pak nechápu, co s tím má co dělat lov!“

Mlčící muž zůstal dlouhou chvíli nehnutě stát, pak se uvolnil. S lehkým úsměvem na rtech postavil luk na zem a opřel se o něj.

„Už věřím, že nejsi zdejší, cizince, máš naspěch?“

„Ne,“ odvětil Cal.

„Chceš se mnou pojít? Má chatrč není daleko a povíš mi o zemi, odkud přicházíš.“

„Platí, nastup do vozu a ved' nás.“

„Jmenuji se Sistaz,“ řekl zdatný mládenec a hodil ruladu na vůz, než sám nastoupil. „Můj domek je v kopcích, trochu jižně odtud.“

Cal rozvinul hlavní plachtu zatímco Lou tlačil, aby vůz nabral rychlost. Náhle se Sistaz otočil a vyvalil oči úžasem.

„Nikdy jsem člověka neviděl tak silně tlačit... I když já sám jsem dost statný!“

„Lou je velmi silný,“ přisvědčil nedbale Cal a pokračoval, „žiješ s rodinou?“

„Nemám rodinu.“

„Jsi bez ženy, bez dětí?“

„Na co děti? Aby poznaly tenhle život? Ne, radši zůstanu sám.“

Hořký tón Cala překvapil a pohlédl na svého spolucestujícího.

„Jaký život?“

Než stačil Sistaz odpovědět, objevila se v dálce kolona mužů. Beze slova uchopil ruladu a hodil ji přes okraj, než seskočil. Cal se otočil a instinktivně uvolnil lano hlavní plachty, aby zarazil, ale Vahussian již sebral zvěřinu a zmizel v travinách.

„Dobrá tedy!...“ řekl si Cal.

Vůz chvíli setrvačností pokračoval, poté se konečně zastavil. Když se kolona přiblížila na vzdálenost dvaceti metrů, bylo možné rozeznat provaz spojující asi patnáct Vahussianů. Ti muži byli vězni! V čele kráčeli čtyři vojáci, s lukem v ruce a širokým mečem po boku, hlavu pokrytou přílbou. Těsně za nimi přicházely dvě podivné postavy. Menšího vzrůstu než Vahussiané, s méně světlými vlasy, oblečeny do dlouhého pláště zdobeného zvláštními ornamenty, který sahal až k lýtkám. Vespod vyčuhovaly vysoké boty z vydělané kůže. Po boku měly rovněž meč a bičík s krátkou rukojetí. Cal si letmo pomyslel, že nemohli spatřit Sistaze, který seskočil v úkrytu za vozem. S klidem zatáhl kolovou brzdu a otočil se k mužům.

Kolona se rovněž zastavila. Vězni, připoutaní smyčkou kolem krku, drželi jednou rukou provaz, který je poutal k předcházejícímu muži a druhou část lana za sebou, pravděpodobně s cílem zabránit

uškrcení. Vypadali zdrceně, vyčerpaně a Cal cítil, jak se ho zmocňuje hněv. Ale neřekl nic a spokojil se s pozorováním scény.

Jeden z mužů oblečených do pláště pokročil dopředu, s rukou na meči a zlověstným výrazem.

„Vy dva, nepoznáváte Frahalovo znamení?“

Cal okamžik zaváhal, ale neodpověděl.

„Nuže,“ pokračoval druhý a zvýšil hlas, „pokloníte se? Pokud ovšem nejste bezvěrci? V tom případě vás obrátíme na víru! Odpověz Frahalovu muži, otroku!“

KAPITOLA TŘETÍ

Cal

Tak toto jsou Boží služebníci nebo-li Frahalovi lidé, jak je pojmenoval tenhle muž! Jako kdyby se žádný vývoj neobešel bez náboženství! Přesto myslím, že vývoj Vahussianů nevyžadoval nutně oporu náboženství. Jediným morálním ospravedlněním náboženství v dějinách Země, ať už bylo jakékoliv, bylo to, že lidem podobným dosud zvířatům vštíplо morálku. Smysl pro Dobro a Zlo. Aby byli donuceni konat dobro, máchali nad jejich hlavami blesky všemohoucího Boha a jelikož se řečený Bůh téměř nijak neprojevoval, podařilo se nastolit abstraktní bázeň z onoho světa.

Vynalézt „posmrtný život“ bylo samo o sobě již dost obratné, ale hrozit jím žijícím, byl skutečně prohnáný kousek. Konec konců, nikdo se ještě z druhé strany hranice nevrátil, aby potvrdil tuto existenci! Nicméně ačkoliv připouštím roli náboženství pro zavedení morálních principů na Zemi, odsuzuji jeho praktiky, užívané řadou různých ctižádostivých kněží či politiků, aby si získali či upevnili svou moc.

Tak tomu bylo u nás po tisíciletí. Jenomže to, co bylo přínosné na Zemi, se mi zdálo zde zbytečné. Vahussiané měli pojem dobra vrozený. Byli laskaví, dobří, pohostinní, postrádali zcela svárlivého či bojechtivého ducha, a zejména ctili svého bližního. Za těchto okolností se mi takzvaný „Frahal“ vůbec nezamlouval, ani trochu! Ve zlomku sekundy jsem se rozhodl a odpověděl svému protějšku,

který tu stál s povýšeným úsměvem, jakoby se již bavil tím, co se stane.

„Člověk je otrokem jen když chce, a já neskloním hlavu před nikým. Ať jsi Frahalův muž nebo ne. Nic proti tobě nemám, jdi svou cestou a vše bude v pořádku.“

Poklesla mu čelist! Musím dodat, že jsem se vyjádřil klidně a pootočil jsem se, abych mu viděl do tváře. Za ním proběhlo krátké zašumění v řadách vězňů, kteří zvedli hlavy. Vypadali náhle zachváceni hrůzou.

„Ty nevíš, otroku, že oslovuješ Frahalova muže?“ řekl druhý neznámý v plášti, když se probral z překvapení.

„Poslyšte, vy dva, začínáte mi jít na nervy,“ odsekl jsem trochu podrážděně. „Neznám vás, přicházíme z velké dálky. Dejte nám pokoj s vašimi historkami a starejte se o své vězně, neboť oni zřetelně mají chuť být vašimi otroky.“

První Frahalan — předpokládám, že to je jejich jméno — začal:

„Ty...“

Ale jeho druh ho pokynem paže rychle přerušil a obrátil se ke mně:

„Ty, jenž nechceš být otrokem, pověz, co bys udělal na jejich místě?“

Upřímně jsem se rozesmál.

„Odešel bych, na mou duši! Ale předtím bych vám možná napráskal, jen tak, pro potěšení!“

Zbledli a vězni učinili pohyb zpět, jako kdybych se právě strašlivě rouhal. Dodal jsem:

„Nu což! Jste přece jenom lidé, ne?“

„Za tato slova budeš příkladně ztrestán, ty i tvůj společník. Už je to dlouho, co v senoulském Chrámu nebyl nikdo potrestán pro výstrahu. Zemřete na Frahalově hranici! Teď slezte a zařad'te se do čela otroků.“

„Víš, Frahalane,“ zabručel jsem, „na světě existuje jediná věc, kterou nemohu přijmout, a to je hloupost. Jak si můžeš myslet, že si sám uvážu smyčku kolem krku a půjdu na smrt? Jestli jsou všichni tví přátelé tak hloupí, nechápu, proč vás ještě nikdo nehodil do moře. Ale konec konců to je věc vahussijského lidu. Co se mne týče, jenom

tě chci varovat. Máš ještě šanci zachránit si život: jdi hned svou cestou, odejdi se svými vojáky, jestli tak neučiniš, tím hůř pro tebe. A pomysli také na příklad, který dá Vahussianům tvá smrt, mohli by se probudit! Máš velkou zodpovědnost!“

Oba muži vzkypěli vztekem a obrátili se k vojákům.

„Chopte se jich!“ nařídil první.

„Začni vlevo a neužívej svých vnitřních zbraní,“ rychle jsem zašeptal Louovi a zvedl jsem luk.

Zatímco jsem prodlužoval rozhovor, vytáhl jsem pomalu pravou rukou, skrytou před zraky uvnitř vozu, pět šípů z toulce ležícího na podlaze. Luk jsem měl těsně po levici a tak stačilo pouze upevnit šíp, abych byl připraven vystřelit.

Lou mě napodobil a když jsem zdvihl zbraň ve chvíli, kdy se vojáci pohnuli, napjal s úžasnou rychlostí svůj luk a vypustil první šíp, který zasáhl vojáka přímo do srdce. Namířil jsem na muže nejvíce vpravo. Byl jsem tak rychlý, jak to nejvíce šlo, a přesto, když se má oběť s rukama na hrudi zhroutila, vedle stojící voják již rovněž klesl. Neměl jsem ani čas vystřelit na posledního, který též padl! To vše netrvalo ani pět sekund!

Kněží se vzpamatovali, vytasili meče a vrhli se ke mně. Uskočil jsem s lukem v ruce na druhou stranu vozu, ale zakopl jsem a upustil šípy. Než jsem měl čas se vrátit do vozu pro toulec, první kněz mě dostihl. Naznačil jsem pohyb vlevo a vrhl se vpravo, vyhýbaje se vozu. Čepel mi zasvištěla u ucha. Běžel jsem tryskem k nejvzdálenějšímu vojákovi, vrhl se k zemi, pustil luk a začal se kutálet. Byl nejvyšší čas: zasvištění následované krátkým odporným zvukem mě ujistilo, že voják byl rozťat od hlavy až k patě úderem, jenž byl určen mně.

Naštěstí můj protivník neučinil výpad hrotem jako v šermu, jinak bych byl neunikl. Pocítil jsem nervové rozechvění. Neměl jsem žádný výcvik a neuměl jsem bojovat s velkými meči. Napřímil jsem se v okamžiku, kdy kněz, svíraje rukojeť oběma rukama, zdvihl meč nad hlavu, aby se široce rozmáchl. Bez uvažování jsem upustil svůj meč a stejným pohybem jsem pravou rukou uchopil držadlo dýky u opasku a naklonil se ke knězi. Ve chvíli, kdy jsem ho zasáhl a vrazil čepel až po jílec do břicha, ucítil jsem šílenou rychlostí klesat jeho

meč. Pudově se předklonil v očekávání nárazu, jakmile jsem ho zasáhl, a hrot zazvonil o zem.

Vytrhl jsem dýku, odkulil se stranou a znovu se rychle vztyčil, ale bylo po všem. S vypoulenýma očima a s nesmírně udiveným výrazem kněz spustil ruce k ráně a sesunul se na kolena. Bez dalšího čekání jsem se obrátil k Louovi.

Také Lou odhodil luk. Stál s pokrčenými koleny, napjatými pažemi a napřaženýma rukama, naproti druhému knězi, který se blížil pomalými krůčky se zdviženým mečem. Učinil prudký výpad, ale Lou se vyhnul ráně rychlým pootočením těla doprava a vzápětí přešel do protiútoků. Vše se událo tak rychle, že jsem měl sotva čas postřehnout, jak levou rukou srazil plochou hranu čepele, která se se suchým zapraskáním zlomila. Pravou rukou zasáhl protivníka v krk. Ten vyrazil slabý výkřik. Měl jsem dojem, že je už mrtev, ale Lou dobře mířenou ranou zasáhl levou rukou tvář a hřbet nosu kněze, který padl jako proboděný býk. Bylo po všem.

Obrátil jsem se a vykročil zpět k vězňům, kteří se nepohnuli. Sledovali mé počínání s nepochopením v očích. Uchopil jsem provaz a začal rozvazovat prvního muže, který stál vyděšeně bez hnutí.

„Oslobod’ ostatní,“ rozkázal jsem a podal mu konec provazu.

Pak jsem se otočil k Louovi který se blížil s milým úsměvem na rtech.

Zatímco se vězni vzpamatovávali z ohromení a začali se zbavovat pout, vzdálil jsem se několik kroků, abych zavolal vysílačkou v zubu počítač.

„Hi, slyšíš mě?“

„Ano.“

Myslím, že tenhle systém, který používá mé patro jako membránu reproduktoru k přenášení a zesilování zvuku, mě bude pořád lechtat... Vzbuzuje nutkavou potřebu poškrábat si patro jazykem!

„Chtěl bych tyto muže ukrýt, ale zároveň je mít v záloze. Najdi opuštěné místo půl dne pochodu odtud, třeba nějakou jeskyni. Doprav tam potraviny, mouku, maso a kuchyňské nářadí. Oznam trasu Louovi, ten nakreslí plán pro vězně. A pospěš si!“

„Ano.“

Vahussiané zůstali v hloučku na místě. Ti lidé byli morálně zdeptaní, nechovali se již způsobem, který jsem znal u jejich předků. Přesto se jeden z nich oddělil a váhavými kroky šel ke mně. Vypadal mladě, byl vysoký a velmi štíhlý. Zkoumavě si mě prohlížel.

„Nemáš strach z Frahala, po tom, co jsi udělal?“ řekl nervózním hlasem.

„Neznám Frahala,“ odpověděl jsem s jemným úsměvem. „Ty ho znáš?“

Ucouvl.

„Rouháš se, cizince.“

„Dobrá, promluvmě si tady ve stínu, anebo ne, řekni svým přátelům, aby se vzdálili ze stezky pro případ, kdyby přišel někdo jiný, a pak za mnou přijď támhle za ty křoviny.“

Přikývl a vydal se už méně váhavě k stále nehybné skupině Vahussianů. Vzal jsem z vozu láhev s vodou a šel se usadit do stínu. Když jsem míjel Loua, řekl jsem mu, aby ukryl vůz. Ještě nic od Hi nedostal.

Právě jsem pil, když Vahussiané houfně přikráčeli. Posadili se všichni na volném prostranství, které bylo na doslech, a mladík přistoupil ke mně. Ukázal jsem mu na zem a uvelebil se pohodlněji, opřen o strom. Nešikovně, stále v rozpacích, si rovněž sedl.

„Jak se jmenuješ?“

„Divokouge.“

„To je dlouhé jméno, nebude ti vadit, když ti budu říkat Divo?“

Vypadal překvapeně.

„...Nnne.“

„Dobrá, pusťme se do toho. Za prvé, říkej mi Cal. Dále, řekl jsi, že se rouhám, znamená to, že jsi stoupenec Frahala?“

„Samozřejmě,“ odpověděl okamžitě.

„Pak mi tedy můžeš vysvětlit, kdo je to Frahal?“

Znovu se ho zmocnil strach a zakoulel neklidně očima.

„Fahal je — prostě Frahal!“

„Poslyš,“ odvětil jsem trochu podrážděně, „nemůžeme si nikdy porozumět, když se vyjadřuješ jako malé dítě. Umíš mluvit, ne? Tak spust’!“

Mírně sebou trhl, když jsem ho nazval dítětem.

„Nejsem už dítě,“ řekl vztekle. „Frahal je... náš Bůh.“
 Tak to z něj vylezlo, konečně!
 „Laskavý Bůh nebo trestající Bůh?“
 „Je dobrý... A trestá.“
 „Přes svou dobrotu trestá, jestliže je to zapotřebí, je to tak?“
 „Ano, přesně tak,“ opáčil teď s větší jistotou.
 „Dobrá. Řekni mi: kam vás kněží odváděli?“
 „Do Kinisry.“
 „Co je to?“
 „Přístav,“ řekl udiven mou nevědomostí.
 „Daleko?“
 „Dva dny pochodu odtud na sever.“
 „A co byste tam dělali?“
 „Nalodili by nás na velkou přepravní brigu.“
 „Ale proč vás spoutali?“
 „Protože jsme byli odsouzeni veslovat na velkých přepravních brigách.“
 „Jak dlouho?“
 „To je různé: deset, dvacet let, nebo na doživotí.“
 „A ty?“
 „Dvacet let,“ odvětil a sklopil hlavu.
 „Kdo vás odsoudil?“
 „Nejvyšší soudní dvůr Vládcе Senoulu a Frahalova Chrámu.“
 „Čeho jste se dopustili, třeba ty?“
 „Nezaplatil jsem daně ani pokutu.“
 „Vysvětli mi to. Jak vidíš, neznám zvyky této země.“
 „Minulý rok jsem nezaplatil daně Vládcі ani Chrámu. Dostal jsem tedy pokutu. Nejsem bohatý. Pracuji v Senoulu v loděnicích, musím živit sestru a mám spoustu dluhů, které postupně splácím. Máme tak akorát na jídlo, nemohl jsem tudíž zaplatit.“
 „A oni tě odsoudili?“
 „Ano.“
 „Byl bys mohl zaplatit?“
 „Ne, to je vyloučeno, doopravdy. Řekl jsem ti to.“
 Náhle se mi rozbřesko.
 „Komu patří přepravní brigy?“

„Vládcům, samozřejmě, a Frahalovu Chrámu.“

Nyní mi bylo vše jasné a usmál jsem se.

„Jestli tomu dobře rozumím, posádkám těchto lodí se neplatí, pouze dostávají stravu. Je to tak?“

„Ano, a dost bídnu. Říká se, že je na palubě hodně mrtvých.“

„Pověz mi, Divo, kdybys tě odvedl do mé země, uložil ti tak obrovské daně, že bys je nemohl platit, a potom bych tě odsoudil k dvaceti letům bezplatných prací pro mě, co by sis o mně myslel?“

„Že jsi zloděj!“

Odpověď přišla rychle a spontánně. Ten chlapec se mi líbil.

„Nuže, to je přesně to, co udělali tvůj Vládce a Frahalovi lidé! Dobrotivý Bůh, říkáš? Ptám se, kde je ta dobrota. Jediné co vidím, jsou lidé, kteří se spolčili v touze po bohatství a zotročili Vahussiany pod zástěrkou Boha, kterého nikdo nespátřil!“

Byl zmaten a neodpověděl a to už znamenalo hodně. Za chvíli se postaví na odpor. Pokračoval jsem:

„To Vládcí a kněží vyprávějí Vahussianům o Frahalovi, že? Kdysi Vahussiané neměli boha. Přinesli ho s sebou ze země Porsagů. Nejsou zdejší, že?“

Potřásl hlavou.

„Ne, ale Vahussiané jsou vazalové Vládců.“

„Samozřejmě, Vládcí se nemají od svých podřízených čeho obávat! Jednali dost obratně, aby Vahussiané ve Frahala uvěřili. Bravo! Musíte být dost naivní!“

„Ty tedy nevěříš ve Frahala,“ zaútočil hněvivě. „A co požáry, které ničí krajiny, kde nejsou daně řádně placeny?“

„Proboha, Divo, kdokoliv je může zapálit, nebuď tak hloupý!“

Otevřel doširoka oči.

„Myslíš, že...“

„To je přece prosté. Kdybys byl Frahalovým mužem, jednal bych tak a každý by mluvil o projevu Frahalova hněvu. Uvažuji dobře, Divo, zdáš se inteligentní: existuje jediný výjimečný jev, ať už dobrý či trestající, který by se odehrál bez účasti kněží nebo který by nemohli sami vyvolat?“

Unesen rozhovorem, náhle jsem si uvědomil, že užívám dost vyspělého jazyka a nevěděl, zda mě dobře chápe. Se skloněnou

hlavou usilovně přemýšlel. Když ji po dlouhé chvíli opět zvedl, jeho pohled byl jiný, jistější, se vzpurným plamínkem hluboko v očích.

„Pokládáš nás za hlupáky, že?“

„Vyjádři se jasně!“ vyzval jsem ho mírně.

„Učili nás poslušnosti od dětství, což mi ostatně ztěžovalo život. Neraď poslouchám, aniž bych věděl proč. Ale říkali mi, že později pochopím. A když si zvykneš, už nad tím nepřemýšlíš. Nikdy bych si však nepředstavil, že by mě mohli v tom směru klamat. Ani mě to nenapadlo, rozumíš? A najednou se objevíš ty, ovšem diskutuješ, nic nepřijímáš, chceš nejdřív vše pochopit. A já... mně se otevřely oči! Musím... říct, že jsem nebyl dobrým Frahalovým dítětem. Ale měl jsem si to uvědomit dřív. Myslím, že to ve mně zrálo již dlouho a tys mě přinutil to přiznat.“

„Divo, kde ses naučil tak vyjadřovat?“

„Na univerzitě v Senoulu,“ odpověděl trochu překvapeně. „Studoval jsem až do minulého roku. Proto jsem se tak zadlužil. Musel jsem přestat na příkaz univerzitního velekněze.“

„Proč?“

„Nevím, řekli mi, že nikdy nebudu dobrý písař. Vyjadřoval jsem se dobře v naší řeči, ale měl jsem potíže psát a mluvit jazykem tocos.“

„Co je to?“

„Jazyk Frahala. Všichni kněží a lidé znají písmo mluví tímto jazykem.“

Pravděpodobně se tito mazaní darebáci snaží nahradit vahusštinu vlastním jazykem...

„Tocos je řeč Porsagů?“

„Ale ne! Oni mluví jako my. Myslím, že je to velmi staré překroucení našeho jazyka. Jako to někdy dělají děti, když se baví vymýšlením tajné řeči a přidávají různé slabiky, tvoří přesmyčky, prostě mění slova.“

„Je to těžké?“

„Ano, vše je naruby. Musí se přemýšlet pozpátku. Je to... nepříjemné.“

„To Vládcové zakázali lov?“ přešel jsem na jiné téma.

„Ne, Lidé Fr... no prostě kněží!“

Usmál jsem se tomu upřesnění.

„Proč?“

„Říkají, že zvířata jsou Frahalova stvoření a nemají se zabíjet.“

„A nikdo je nejl?“

„Jenom domácí zvířata, jako např. disse.“

Pokud si vzpomínám, to byl druh zajíce.

„Protože domácí zvířata nejsou Frahalova stvoření?“

„Já... nevím, říkají to, to je vše.“

„Já si myslím, že tento zákaz znemožňuje Vahussianům platit daně, protože nemohou lovit pro obživu a svou mzdu dávat na daně. Takto jsou donuceni pracovat, aby si mohli koupit jídlo.“

„Ano, jistě máš pravdu, ale na to jsem také nepomyslel.“

„Existují nějaká nepodrobení, myslím muže, kteří odmítají tento způsob života?“

„Myslíš tím Nevěřící Lovce? Ano, je jich pár. Frahalovi vojáci s nimi bojují a když je zajmou, upálí je na Frahalově hranici v Chrámu.“

„Je jich hodně?“

„Kněží říkají, že ne.“

„Řekni mi něco o univerzitě.“

„Je ve městě, v Senoulu. Téměř každé velké město má svou univerzitu.“

„Je jich hodně?“

„Vím nejméně o šesti.“

„Co se na nich učí?“

„Frahalovo učení, právo, lékařství a obory.“

„Jaké obory?“

„Aritmetika, geometrie, astronomie, barvířství.“

„Jak to v praxi probíhá?“

„Studenti bydlí u učitele, kterého si vybrali. Slouží mu a naslouchají mu a dělají si poznámky. Také opisují knihy.

Na konci dvouletého cyklu skládají zkoušku a velebně univerzity jim buď předá diplom, který jim umožňuje pokračovat ve studiích, nebo je vyhodí. Mě vyloučil.“

Náhle jsem si uvědomil, že jsme obklopeni ostatními vězni. Během našeho hovoru se nepozorovaně přiblížili a neušlo jim ani

slůvko. Zdálo se, že jejich strach zmizel, ale zůstali ostražití, mlčenliví, i když už neklopili hlavu. Lou stál kousek opodál a pozoroval okolí, v ruce luk. Zvedl jsem se a zamířil k němu.

„Víš, kam je poslat?“

„Ano, do rozšířené jeskyně v dobře chráněném skalnatém místě. Najdou tam jídlo i pití.“

„Nakresli na zem trasu. To je vše?“

„Sistaz je tu už nějakou dobu.“

„Kde?“

„Za stromem, deset metrů od skupiny. Ale není nebezpečný, hlídám ho.“

„Fajn. Dobře jsi udělal, žes ho nechal se přiblížit.“

Obdivoval jsem, co Hi dokázal s těmito super roboty. Nepřekvapoval mě vůbec jejich dokonalý vzhled, to byla technická záležitost a od dob mé hypnotické instruktáže na Základně jsem věděl, že loyská technika dokáže věci pro Pozemšťana podivuhodné. Bylo to Louovo chování, které mě uvádělo v úžas. Jednal přesně jako lidská bytost. Věděl jsem, že Hi zapsal do jeho paměťových bank životní způsoby lidských bytostí po dobu tisíciletí, neboť Loyové rovněž patřili k lidské rase, ale že analytický počítač vahussijského robota byl schopen vyvodit ze záznamu tak dokonalé chování...

„Sistazi, jestli chceš, můžeš přijít,“ křikl jsem vraceje se ke skupině.

Vysoký Vahussian s lukem v ruce se objevil. Zastavil se ve vzdálenosti dvou metrů.

„Tys věděl, že tu jsem?“

„Lou tě viděl.“

Obrátil oči k mému „příteli“ robotu.

„Nezpůsobil jsem žádný hluk. Až teď jsem šlápl na větvičky. Nemohls mě slyšet!“

„Ne, byl jsem zaměstnán hovorem,“ odpověděl jsem.

„Ano... poslouchal jsem.“

„Co si o tom tedy myslíš?“

Mávl neurčitě rukou.

„Jsem prostý člověk. Nedovedl bych říct všechny ty věci jako ty, ale myslím, že máš pravdu, co se týká kněží.“

„Sistazi, znáš jiné svobodné muže, jako jsi ty?“

„Myslíš tím Nevěřící Lovce?“

„Ano.“

„Ne, neznám. Je nutné nedůvěřovat a žijeme sami. Slyšel jsem, že v severních lesích jsou početnější.“

Vskutku, tahle oblast nebyla příliš příhodná pro život ve skrýších. Prozatím se nedalo nic moc dělat. Nejlépe bude, když se vypravím do Senoulu, abych se přesvědčil, co se tam děje. V duchu jsem se ptal, jak se zachovají vězni, které jsem osvobodil, ale musí si svůj problém vyřešit sami. Bud' jsou schopni bojovat za své štěstí, nebo se nechají vést na porážku. Nemohu jim pomáhat chovat se jako muži.

„Divo, můj přítel právě kreslí cestu k úkrytu, kde najdete jídlo. Když hned vyrazíte, máte vyhlídky být tam během odpoledne. Přesto bych rád věděl, co máš v úmyslu.“

„Musím si to rozmyslet. Ted' jsme zločinci v očích Lidí Fr... chci říct kněží. Mám v Senoulu rodinu a... ještě nevím, co udělám. I když se rozhodnu proti kněžím bojovat, nelze doufat, že to k něčemu bude. Nejlepší je možná odejít daleko na jih, třeba do tvé země.“

„Útěk není nikdy řešení,“ řekl jsem potřásaje hlavou. „Rozmysli se: jestli se rozhodneš bojovat, pomůžu ti, ale napřed učin pevné rozhodnutí a promluv si se svými druhy. Jdi se podívat na Louův nákres, pak si vezměte zbraně kněží a vojáků a vydejte se na cestu.“

Skupina se vzdalovala. Sistaz se zamyšleně opíral o luk.

„Najdou tu jeskyni?“

„Jistě,“ odvětil jsem překvapeně, „proč?“

Chvilí se na mě díval, než odpověděl.

„Říkal jsem si, jestli nejste oba dva banditi...“

„Banditi? Vyjádři se jasně.“

„Jste moc dobří bojovníci, a tak jsem si řekl, že když nepatříte k Frahalovým vojákům, že jste možná bandité.“

„Co to znamená bandité?“

„Skutečně... znáš málo věcí. To jsou muži, kteří přepadají karavany obchodníků a drancují je.“

„Chceš říct, že karavany nejsou na cestách v bezpečí? Jak k tomu došlo?“

Postavil svůj luk u stromu a opřel se o něj.

„Karavany, které přicházejí zdaleka, z horní země nebo někdy dokonce ze zámořských ostrovů, jsou často přepadeny, vždy za soumraku. Banditi zabijí několik mužů a seberou zboží.“

„A kdo jsou ti bandité?“

„To se neví,“ pokrčil rameny, „nikdo to neví.“

„A obchodníci se nebrání?“

„Nastražené léčky jsou dobře připraveny a pak, obchodníci neumějí bojovat.“

„A bandité zápasí dobře, jsou dobře vyzbrojeni?“

„Ano, jsou to dobří vojáci. Nikdy nepronesou slovo a mají vždy tvář zahalenou kusem látky.“

Pomyslel jsem si, zda kněží nejsou příliš prohnaní.

„A jak se k tomu staví kněží?“

„Posílají vojáky, aby je pronásledovali.“

„No a?“

„Nikdy jsem neslyšel, že by někoho chytili.“

„Řekni mi: Mají Vládcové také vojáky jako kněží?“

„Ano, vojáky a antlije.“

Antlije je druh ohromné antilopy se skvrnitou kůží, jakou mají leopardi. Na hlavě má dva rohy a je to obávaná šelma. Dobře jsem tomu tedy nerozuměl.

„Co dělají s antlijemi?“

„Jezdí na nich, přece!“

„A zvířata to snášejí?“

„Och! To je neznáš! Useknou jim rohy až u hlavy a potom jsou antlije mírné a bázlivé jako dissové. Navyknou je nosit na hřbetě sedlo a na něj voják vyleze a zvíře vede. Jsou schopny běžet celý den bez zastávky a jsou třikrát rychlejší než nejlepší vozy.“

Bezpochyby jízda.

„Jenom Vládcové vlastní antlije?“

„Také několik bohatých obchodníků a rejdařů ve městě. Antlije stojí hodně valů.“

„Val je zdejší měna?“

„Ano, kovová mince.“

Pohlédl jsem na Loua, vypadalo to, že mi porozuměl.

„Musíme si nějaké antlije opatřit, bude to rozhodně rychlejší než vůz.“

Sistaz otevřel oči doširoka.

„Jsi tak bohatý?“

„Ani ne, ale předpokládám, že se dá chytit a vycvičit, ne?“

„Pokud je to mladé zvíře a umíš to, tak ano.“

„Louovi kamarádi to svedou.“

„Máš ještě další přátele?“

„Ano, hodně.“

„A umí se bít tak dobře jako ty?“

„Ano.“

Na chvíli sklonil hlavu.

„Budeš bojovat proti kněžím, že?“

Náhle jsem se rozhodl.

„Ano.“

Podíval se mi přímo do očí a nakonec se usmál. První opravdový úsměv, který rozzářil jeho tvář i oči.

„Pak tedy půjdu s tebou,“ odvětil s klidem. „Nevyznáš se v této zemi, a já ji znám dobře. Střílím dobře z luku, jsem dobrý bojovník.“

„Důvěřuješ mi? Víš, mí přátelé vždy poslouchají, ale co ty, když jsi tak nezávislý?“

„Půjde to,“ přisvědčil kývnutím hlavy. „Když se jedná o to zabít kněze...“

„Počkej, upozorňuji tě, že mým cílem není zabít je. Nemám rád zabíjení. Chci je pouze vyhnat odsud, vyhovuje ti to?“

„Spokojím se s tím, když zmizí,“ řekl s nechutí.

Napřáhl jsem ruku, gesto, které jsem se naučil od jeho dávných předků, a on ji stiskl. Tak jsem tedy získal svého prvního vahussijského spojence!

KAPITOLA ČTVRTÁ

Rekonstrukce Hi

Podle Sistaze bylo město vzdálené dvě hodiny jízdy. Pocházel ze Senoulu a znal přístav dokonale, neboť jej opustil teprve před

dvěma lety. Ujistil však Cala, že ho nehledají. Aby nezpůsobil potíže své rodině, oznámil, že se vydává na cestu do horní země. Jeho návrat by tudíž neměl vyvolat pozornost úřadů.

Byl trochu překvapen, když se ho Cal zeptal, zda má nějaké valy, ale dal mu veškeré své jmění, což představovalo jeden val a tři decimy /jeden val má deset decimů/. Cal okamžitě rozpoznal použitý kov, stříbro u valů a železo u decimů. Dal také prohledat oběti. Každý z kněží měl u sebe malý měšec a Lou tak shromáždil padesát tři valy a šedesát decimů. Pro Sistaze to bylo hotové jmění, nikdy tolik peněz pohromadě ještě neviděl.

Po úvaze se Cal rozhodl pokračovat v cestě vozem. Nařídil Vahussianům, aby s pomocí svršků mrtvých vojáků vylepšili své zevnějšky tak, aby vzbuzovali slušnější, méně „podezřelý“ dojem. Zpočátku nepřiliš nadšený mladík nakonec pochopil a podvolil se. Zbývalo ještě vykopat pro oběti hrob a ukrýt zbytek šatů, které budou možná použity později.

Vymysleli také následující příběh: Sistaz se s nimi seznámil na cestách, na jihu centrální plošiny, daleko odtud a vzal je s sebou až do Senoulu, kde chtěli vidět stavbu brig. To by mělo stačit jako odpověď na zvědavé otázky.

Zatímco Lou držel kormidlo vozu s plachtou, Cal uvažoval. Neměl ještě žádný plán akce. Prozatím shromažďoval a třídil poznatky. Ve světle toho, co se již dozvěděl, bylo možné se připravit na budoucnost, ale k tomu by se musel vrátit na Základnu.

„Sistazi,“ řekl po chvíli, „je pobřeží obydlené?“

„Na sever od přístavu, dva dny chůze,“ odpověděl Sistaz, „ale na jihu není nic.“

„Ved' nás tedy k severnímu okraji města. Ty a Lou půjdete pěšky zjistit, co se děje. Máš ještě rodinu?“

„Dvě sestry, v domácnosti.“

Cal sebou trhl potlačujíc smích.

„V domácnosti! Co tím chceš říct?“

„Žijí zkrátka s mužem, a myslím, že mají také děti. Jejich druhové se ze všech sil snažili zalíbit kněžím, když jsem u nich byl,“ dodal znechuceně.

„Třeba teď mají jiného druha?“

„Zbláznil ses?“ protestoval Sistaz, „Nechtěl spáchat sebevraždu, i když jsou dost hloupé!“

Tentokrát Cal nerozuměl.

„Slyšel jsem, že dříve Vahussianky měnily své druhy podle libosti, to už neplatí?“

„To se změnilo už dávno! Kněží odsuzují změnu domova. Již po desetiletí se zakládají domácnosti. To znamená, že se muž a žena rozhodnou žít společně a pak už po celý život nemají právo se rozloučit!“

Hle, pomyslel si Cal, stará dobrá pozemská morálka se tu objevila. A nejspíš páchá stejné škody.

„A nikdy nedochází k nepříjemným příhodám? Například když Vahussianka opustí dům?“

„Kněží ji upálí v Chrámu. Opustit dům je zločin.“

„A když to udělá muž?“

„Odsoudí ho na deset let veslování na brigách.“

Ach ta mužská nadřazenost! Kdysi vedli Vahussiané volný, přirozený a vzácně harmonický život! A kněží převrátili všechno vzhůru nohama. Když muž se ženou našli v sobě zalíbení, mohli se stát milenci nebo se rozhodnout pro společný život. A nic nebránilo tomu, jestliže jeden z dvojice chtěl mít poměr, což mělo za následek odstranění jakéhokoliv pokrytectví, potlačování vášní. A nedocházelo ani k výstřelkům ani k dramatům.

Buď šlo o krátké milostné vzplanutí bez budoucnosti, aniž by tím někdo trpěl, nebo se poměr změnil ve vážný vztah a vytvořil se nový společný pár. Vahussijská morálka byla založena především na úctě ke svobodě. Každý to věděl a nesnažil se proto zadržet svého druha. Mohl se pouze pokusit jej znovu získat, a případný neúspěch mohl klást za vinu jen sobě.

Vše probíhalo bez žárlivých výstupů či zločinů z vášně, tím spíše, že Vahussianky samy rozhodovaly, zda budou mít dítě. Podle tradice patřilo dítě matce, která byla sama za něj zodpovědná. Oplátkou byl její momentální druh povinen je živit, chránit a vychovávat, což činil bez donucení, bez zbytečných průtahů. Dítě tak mělo více otců „vychovatelů“, ale vždy mohlo k jednomu z nich více přilnout.

Toto dosti ohromující chování pro Pozemšťany, jenž by toho bývali neprodleně využili k rozpoutání bezuzdných erotických hrátek, vedlo naopak u vahussijského lidu k ovzduší přirozené harmonie. Příliš krásné a jednoduché, než aby kněží nezavedli vlastní pořádek! Jednou z prvních snah dobyvatele je měnit mravy pokořené země, až postupně zapomene na své kořeny, na svůj původ.

„A nikdo neprotestuje?“ znovu se ozval Cal.

Sistaz pokrčil rameny.

„Starých, kteří znali jinou dobu, ubývá a stejně je zakázáno o tom mluvit, je to vážné provinění.“

„Tvé sestry jsou stále provdány, tedy v domácnosti?“

„Jistě.“

„Hmm. Jak tě přijmou, když je navštívíš?“

„To závisí na mém měšci,“ odvětil s neradostným úsměvem.

„Vezmi si tedy dvanáct valů, bude to stačit?“

„Dvanáct? Myslím, že jsem nikdy neměl víc, je to vážně hodně!“

„Tím líp, aspoň budeš dobře přijat. A pak, budeš se potloukat po hospodách a naslouchat, co se povídá a potřebuješ peníze na pití. Snaž se jen moc nepít a taky příliš nemluvit. Myslím, že bys měl raději nechat luk ve voze, až se budeš procházet městem. Bude to méně nápadné. Umíš zacházet s dýkou?“

Vahussian se lehce pousmál.

„Dobrá, Lou udělá totéž. Kdybys byl napaden, křič tak silně, jak jen dokážeš, abys přivolal Loua. Bude-li nablízku, přijde ti na pomoc.“

„Nepotřebuji pomoc,“ řekl Sistaz s lehce svráštělým obočím.

Učenlivý, tenhle velký chlapík.

Vůz stál na okraji lesa lemujícího moře. Stromy se zázračně podobaly pozemským libanonským cedrům, byly jen o něco vyšší a modřejší. Byl slyšet zvuk vln tříštících se o skály a kameny nedalekého pobřeží. Tam se Sistaz a Lou otočili a zamávali, než se vnořili do lesa. Bylo domluveno, že se večer všichni tři sejdou na tomto místě.

Cal obhlédl okolí, aby se ubezpečil, že je sám a přivolal Hi stisknutím kontaktu v zubu špičkou jazyka.

„Pošli na moře Amphib a dej mi vědět, kdy mohu vlézt do vody.“

„Ano,“ zazvučel kovový hlas počítače pod jeho patrem.

Za necelých deset minut se Hi znovu ozval.

„Můžeš se ponořit do vody, plav na širé moře a komora se otevře pod tvýma nohama.“

„O.K.! Ale nenecháš mě polykat andělíčky?“

„Jaké andělíčky?“ zeptal se Hl.

„Zapomeň na to, není to důležité!“ opáčil Cal.

„Na co?“

„Do prčic! Slyšels dobře!“

„Jde o zaklení, tudíž pro mě bez významu.“

„Dobrá, dobrá,“ řekl Cal unaveně, „máš pravdu, máš vždycky pravdu a teď mi už dej pokoj!“

„Dobře.“

Přesto, že uběhla celá staletí, neměl Cal příliš příležitostí rozmlouvat s počítačem na Základně, a pozemské počítače byly ve srovnání s Hi velice primitivní! Natolik, že měl stále potíže s šedou eminencí Základny...

Svlékl se, ponechal si jenom kalhoty, a ukryl šaty do skalní dutiny, než se vnořil do vody. Voda byla nádherná, na jeho vkus trochu chladná, ale přesto velmi příjemná. Klidně se vzdaloval uvolněnými kroužkovými tempy.

Padesát metrů od břehu ucítil bubliny vzduchu stoupající z otvoru komory. Zastavil se a ponořil hlavu pod vodu. Deska byla v dvoumetrové hloubce. Naplnil si plíce a jediným pohybem beder — klasickým podmořským potápěčským „kanárem“ — se potopil. Rukama se zachytil okraje desky a vnikl dovnitř komory, která se již vyprazdňovala.

O minutu později vstoupil do řídicí kabiny Amphibu, kde blikající žárovky oznamovaly, že je řízen automaticky. Obrazovky obklopující všechna tři pilotní místa podávaly tak věrný obraz vnějšího prostředí, že člověk měl pocit, jakoby se vznášel v průhledné bublině. V bublině uhánějící zázračnou rychlostí. Kolem proplouvala hejna ryb, vynořovaly se podmořské lesy a později už

nic, modul dosáhl okraje kontinentální plošiny a velké hlubiny se rozprostíraly o několik set metrů níže.

Po dobrých pěti minutách plavby pod vodou se Amphib vynořil na hladinu a vzlétl do výše několika desítek metrů. Neustále zrychloval, a když překročil rychlost 6 Machů, zamířil přímo k nebi, což byl jediný způsob jak zůstat nezpozorován, kdyby se náhodou vyskytla nějaká loď v okruhu 400 kilometrů. Po další prudké otočce, jejíž náraz zcela utlumily kompenzátory, přístroj kolmo klesal k Základně.

To byl nejožehavější okamžik. Základna byla umístěna v horském masívu, táhnoucím se od východu k západu středem kontinentu. Pravda, tato obrovská planeta, dvakrát či třikrát větší než Země, nebyla hustě obydlena, ale kovový předmět padající z nebe vydával světelné záblesky viditelné v okruhu několika stovek kilometrů. Cal na to pomyslel a rozhodl se vyřešit tento problém, až dokončí své současné poslání. Nejlepší by bylo najít místo, které nebude nikdy příliš osídlené, například pól. Jižní pól, aby se vyhnul badatelům, kteří hnáni zvědavostí se vypraví dobýt magnetický pól.

Amphib vlétl do přístupové šachty, která se za ním znovu uzavřela. Cal vystoupil z přístroje a zamířil okamžitě do svého bytu. Po jeho boku se vznášela namodralá kovová koule. Starý dobrý robot 205, jeho sloužící robot z dob, kdy vnikl poprvé na Základnu. Aby se vyhnul lechtání patra ústním vysílačem, obrátil se Cal na počítač jeho prostřednictvím:

„Hi, máš tu další soudobé obleky?“

„Ano, ve skříni v tvém pokoji.“

Cal si navlékl nové kalhoty a zelenkavou košili s nabíranými rukávy, poté přešel do kontrolního sálu a usadil se u řídicího pultu.

„Hi,“ začal, „potřebuji stádo antilop, je to druh křížence mezi antilopou a leopardem. Vystopuješ ho a vybereš nejlepší mladé kusy, které v noci přemístíš do uzavřeného údolí. Asi pět set zvířat. Potom tam pošleš vahussijské roboty, aby je naučili nosit jezdce. Dej vyrobit pohodlná pozemská sedla, třeba americká nebo kamargská, modely najdeš v pozemských materiálech, které jsem kdysi přinesl! Abych nezapomněl, nejdřív dej zvířatům uříznout rohy.

Také si přeji, aby je naučili klekat a jízdě s uzdou jako pozemské koně. Ať je vycvičí postupovat v řadě za sebou a převážet náklady. Myslím, že postačí dvacet robotů v nepřetržitém provozu. Vybav roboty základní paměťovou bankou pro jezdeckví, podklady najdeš v archívech. Ostatní se naučí v praxi.“

Na okamžik se zarazil, aby se ujistil, že na nic nezapomněl, a pak přešel k další věci.

„Kolik času potřebuješ k výrobě dalších vahussijských robotů?“

„Montážní linky jsou neustále připraveny k provozu, ale je nedostatek vnitřních orgánů. S využitím pětasedmdesát procent potenciálu Základny, je možné jich udělat deset za týden.“

„Dobrá, zaříd' výrobu stovky exemplářů. Jaké mohou mít vybavení paměťovými bankami?“

„Všeobecně jsou vybaveni standardní bankou galaktického bojovníka, která zahrnuje také boj holýma rukama, a bankou lidského chování. Mimoto mohou obdržet tři normální banky.“

„Zabuduj všem banku bojovníka této doby, obsahující použití místních zbraní a antlijí, a dvě banky nižších techniků pro metalurgii a zpracování dřeva. Dohlédni na to během mého spánku. A ať nejsou všichni stejní. Nech obměnit postavy, tvar obličeje, vlasy.“

„Dobře.“

Zatímco udílel příkazy, zprvu mlhavé myšlenky se třídily v jeho hlavě. Zatím si dokáže dobře poradit, což vyvolalo na jeho rtech spokojený úsměv. Pod vlivem svého pozemského povolání logistika měl zvyk postupovat po pořádku a promyšleně. Strašně tím kdysi rozčiloval svého přítele Giuse...

„Promítni mi mapu senoulského pobřeží na čelní obrazovku,“ přikázal počítači Základny.

Obrovská obrazovka se náhle rozzářila. Objevilo se pobřeží. Ve skutečnosti se nejednalo o opravdovou mapu, ale o obraz přenášený miniaturními pozorovacími družicemi z orbitální dráhy. Pomalu přejížděl pobřeží severně od Senoulu, potřásaje bezděčně hlavou. Ne, to je k ničemu, je tam příliš mnoho malých rybářských přístavů.

Hledal opuštěný kout. Stáhl páčku, vrátil se do Senoulu a prozkoumával jih. Nic než skály a dlouhé pláže pokryté pískem a oblázky. Vida! Malý zalesněný poloostrov na konci mysu. Zastavil

obraz a vrátil se na stejné místo. Vzdálenost 400 kilometrů jižně od Senoulu, to by šlo. V okolí nejméně 300 kilometrů žádná vesnice, žádný přístav. Přešel na zvětšení a hluše zaklel. Není divu, že je pobřeží opuštěné, když je poloostrov na počátku zahrazen močálem.

Prokletá smůla, jinak tu bylo vše, co se hodilo pro jeho plán, nejružnější druhy potřebných stromů, včetně kaučukovníků, jak je nazýval. Poloostrov byl na jižní straně lemován řadou malých, dobře chráněných zátok a na konci se rozprostíral velký téměř uzavřený záliv, neboť úžina vybíhající do moře byla široká sotva sto metrů.

Byl to ideální úkryt pro lodě. Navíc, záliv obsahoval mnoho malých zákrut, které by mohly sloužit jako loděnice! Poloostrov měřil od konce až k močálu kolem pěti kilometrů. Výborné místo! Musí to jít.

„Hi, dej prozkoumat močál, není-li tam nějaký přechod. Zaříd', aby se dal někde překročit. V případě nutnosti postav cestu na dřevěných kůlech. Podívej se na to dnes v noci, zítra ráno mi podáš zprávu. Jestli je to možné, pošli tam roboty, vahussijské roboty a všechny, jejichž přítomnost zde není nezbytná. Hlavně ať je přechod nenápadný! Zařízení pro spouštění lodí budou umístěna v zátočinách. Chci rovněž, aby v zálivu byly postaveny kamenné obytné domy a ve velkých hangárech poblíž stavenišť uskladněny kmeny na stěžně a plachty. Zříd' doky vybavené zdvihacími a přepravními stroji pro kmeny a stěžně a vše, co je třeba k životu malého města...

...A dále ještě jiná věc: vezmu s sebou všechny tři super roboty do Senoulu, přiveď je sem a... Málem bych zapomněl: tumáš jeden val, místní měnu: udělej rozbor a zhotov řekněme milión mincí. Předpokládám, žeš objevil ložiska stříbra?“

„Ano.“

„Vyber tedy nějaké osamělé a začni tam potají těžbu.“

„Jedno poměrně bohaté naleziště je sto dvacet sedm kilometrů od poloostrova, v jihozápadních kopcích.“

„Výborně. Zatím se dej do práce s využitím zásob Základny a dodej mi před odchodem asi tisíc valů. Opustím Základnu hodinu a půl před setměním. Mezitím podstoupím hypnotickou instruktáž. Musím zvládnout techniku boje s holýma rukama. Vyhledej v

bankách karate a judo, jak jsi je sestavil podle mých záznamů. Chci umět zaútočit stejně dobře jako se bránit.“

„Za čtvrt hodiny to bude připraveno.“

„O.K.! Zatím mi nech přinést skleničku do pokoje.“

V tomto období trvala noc na této planetě s třicetihodinovými dny kolem dvanácti hodin, od čtyřiaadvacáté do šesté hodiny. Asi ve 22.30 modul vysadil Cala a tři roboty, Salva, Ripoua a Bellema, obtížené výstrojí, třicet metrů od břehu, k němuž doplávali nazí, s oděvy ve vodotěsných vacích. Bylo teprve jaro a přestože trvalo krátce a zima v této zeměpisné šířce nebyla krutá, větřík, který foukal nepřetržitě po celý rok, roztrásl Cala teď, kdy slunce viselo nízko nad obzorem.

Cesta byla tentokrát kratší, moře bylo široko daleko pusté. Cal se celý prokřehlý oblékl, následován roboty, kteří nesli valy, a po malé oklice na sever, kde zničili dezintegrátorem své vaky, došli k vozu. Sistaz a Lou na ně už čekali. Vahussian vyskočil a chopil se luku, když spatřil za Calem tři postavy.

„Klid, starý brachu,“ zvolal pobaveně Cal a zvedl ruku, „to jsou moji přátelé. Představuji ti Salva, to je ten zdatný chlapík nalevo, mlčenlivého Bellema s jeho obvykle zakaboněným výrazem a šťastného Ripoua, věčně vyzařujícího radost ze života, jak vidíš z jeho spokojené tváře.“

Nutno konstatovat, že Hi odvedl skvělou práci, super roboti měli odlišný vzhled, na Louově obličeji se zračil klid a dobrota.

„Neřekl jsi mi, že tady máš přátele,“ bručel Sistaz se svraštělým obočím.

„Měli se k nám připojit později, ale jsou tu už od odpoledne. Rozhodneš se konečně mi důvěřovat nebo pokaždé, když budeš překvapen, tě musím znovu přesvědčovat? Se mnou riskuješ častá překvapení!“

Sistaz pomalu vyloudil malý úsměv na rtech a položil luk.

„Chápej, to je zvyk. Stejně jsem neměl žádnou šanci s Louem za zády proti tvým třem přátelům připraveným střílet, i když se tváří mírně...“

Cal přikývl hlavou a posadil se.

„Zatímco nám Ripou a Bellem připraví jídlo, vyprávějte, co se děje ve městě. Ty, Salvo, pro všechny případy hlídej.“

Humanoidní roboti přítakali a dali se do práce. Salvo vzal svůj luk a usadil se pod stromy.

„Nuže,“ řekl Cal, „neměli jste problémy?“

„Ne, město je klidné, dokonce i loděnice jsou téměř bez hluku,“ začal Vahussian. „Když jsem byl chlapec, dělali dělníci ohlušující rámus a dřív to prý bylo ještě horší.“

Skutečně, během prvního Calova pobytu, kdy je učil stavět nejprve rybářské plachetnice, a potom malé brigy, doky bzučely smíchem a výkřiky. Vahussiané měli úžasně vyvinutý smysl pro humor, v souladu s jejich pozvolným vývojem.

„Je v docích hodně rozdělané práce?“

„Jedna briga bude brzy spuštěna a dvě další mají hotovou kostru.“

„Mimochodem, komu doky patří?“

„Přece Vládci Senoulu.“

„Je Vahussian?“

„No jistě, vždyť pochází z Porsy!“

Pro Sistaze je Porsa vahussijskou zemí, je to obecná představa, dokazující tolerantnost lidu neznajícího rasismus. Pro zdejší Vahussiany jsou Porsagové rovněž Vahussiany, pocházejícími pouze z jiného kraje. Pozdější sjednocení kontinentu, možná za dvě tři tisíciletí, proběhne bez komplikací. Tím spíše, že všichni mluví stejným jazykem, kromě pár idiomatických výrazů a přízvuku.

„Cos viděl?“

„Ulice jsou klidné, na trhu není moc lidí.“

„A vojáci?“

„Není jich mnoho, potkali jsme jednu hlídku.“

„Co se říká v hospodách?“

„Hospody jsou taky poloprázdné. Zvláštní je, že muži, kterým jsem zaplatil pití... Abych nezapomněl, musím ti vrátit peníze...“

„Ne, nech si je, a pokračuj.“

.....Tedy, ti chlapi měli stísněný výraz.“

„Řekli ti, čím jsou?“

„Jeden pracoval na výrobě moučných koulí a druhí dva byli tesaři na stavbách.“

Moučné koule představovaly základní složku jídla. Byly to velké zelené koule, které rostly na stromech připomínajících chlebovníky v pozemských subtropických oblastech. Vnitřek obsahoval rostlinnou masu, která v usušeném stavu dávala velmi jemnou mouku s příjemnou chutí. Vahussiané z ní kdysi připravovali placky anebo ji smíchali s mlékem rulady a pekli dosti dobré koláče.

„Ale snad s tebou o něčem mluvili?“

„O svých ženách, o zimě, která byla studenější než obvykle, a tak podobně.“

„Lou, máš dojem, že si dávali pozor?“

„Ne, mluvili mechanicky, bezmyšlenkovitě.“

Ted' Cal začal chápat.

„Bezduše,“ zašeptal si pro sebe. „A co tvá rodina, Sistazi?“

„Přesně, jak jsem si myslel, sestry byly milé, když jsem jim řekl, že nebudu bydlet u nich a když viděly můj měsíc. Jejich manželé pracují pro Vládce, ve skladech. Jsou teď bohatí a doma mají hojnost jídla, dokonce i maso, chovají domácí disse.“

Bellem přinesl na podnose jídlo a rozdál dřevěné misky Sistazovi, Calovi a Louovi. Bylo nemožné, aby roboti jednali jinak. Byli pokládáni za lidské bytosti, museli tedy jíst. Hi to předvídal a vybavil je čelistmi a vnitřní kapsou, v níž shromažďovali rozmělněné potraviny a tekutiny. Jakmile se ocitli sami, vyprázdnili obsah kapsy. V nejhorším případě měli ještě možnost zničit vše uvnitř hrudi. Jedinou nevýhodou tohoto způsobu bylo zvýšení vnitřního tepla vytvářejícího energii, kterou bylo samozřejmě třeba spotřebovat.

Zatímco tři muži pojídali druh zeleninového leča, na ohni se otáčel téměř upečený diss. Cal mocně žvýkal a přitom přemýšlel. Byl by raději, kdyby město nepřetržitě pročesávaly hlídky vojáků. To by alespoň naznačovalo, že se kněží obávají rebelie, zatímco netečný klid svědčí o pasivitě Vahussianů. Je tedy nutné probudit lid.

„Jak probíhá život v Senoulu? Kdy je například den klidu?“

„Neexistuje den klidu,“ odpověděl udiveně Sistaz.

„Chceš říci, že všichni pracují bez odpočinku každý den?“

„Samozřejmě!“

„Ale musí být nějaké náboženské slavnosti, kterých se lid účastní, ne?“

„Ach tak! Každý večer kolem dvacáté hodiny se lid shromáždí v chrámu, v čele s Frahalovým vyslancem: často jím bývá student teologie, který obdržel od Frahalových lidí právo zařikávat a vyslýchat.“

„Jak vyslýchat?“

„Každý je povinen vyznat se ze spáchaných činů nejméně dvakrát do měsíce před večerním shromážděním, a vyslanec vynese trest.“

„To znamená?“

„Většinou deset ran bičem.“

To tedy vysvětluje bičíky s opotřebovanými rukojetmi, které kněží, jež ráno potkali, měli u pasu vedle meče.

„A to se vztahuje na všechny? Ženy, starce a děti?“

„Od osmi let. Ale děti často dostávají jen velmi mírné rány.“

Jaké mají štěstí!

„Ale bez volného dne, jak se lidé baví, jak si odpočinou? Kdy hrají hry, např. kopanou?“

To byl tak trochu Calův hýčkaný nápad. Zavedl tuto starou pozemskou hru za svého prvního pobytu. Tehdy měli Vahussiané vzácné lidské vlastnosti, ale chyběl jim smysl pro organizaci, vše řešili individuálně. Cal jim chtěl ukázat nutnost vzájemné spolupráce a proto je naučil fotbalu a rugby. Na první pohled to vypadalo dětinsky, ale nezbytnost spolupracovat se spoluhráči k docílení branky vyvolala nezvratný myšlenkový proces, který se projevil i v každodenním životě.

A výsledky se skutečně dostavily už v průběhu posledního z dvou let, které Pozemšťan strávil ve vahussijské vesnici u vnitrozemního moře. Vědomě se nevměšoval do stavby první loděnice a sami Vahussiané určili vedoucí skupin a organizovali kolektivní práci. Obě hry zaznamenaly u obyvatelstva nesmírný úspěch. Ostatně družstva tvořily bez rozdílu muži i ženy, které byly pro svou rychlost stavěny na místo útočníka, zejména v rugby.

Sistaz měl překvapený výraz.

„Ale hry jsou zakázány nejméně sto let!“

Cal zaraženě mlčel, ale náhle se napřímil, v oku se mu zaleskl plamínek. Pak se rozesmál.

„Dostal jsem nápad. Sakra, to musí vyjít... Sistazi, je poblíž města nějaká pláž?“

„Ano, zrovna vedle loděnic!“

„Výborně. A Chrám také nestojí osamoceně, chci říct, že je před ním místo pro shromáždění, že?“

„No jistě!“

Tichý smích otrásal Calem.

„Poslyšte, co uděláme. Dnes v noci Salvo, Lou a Bellem půjdou do města. Na pláži postaví fotbalové branky a vyznačí hranice hřiště. Zanechají na zemi stopy, jako kdyby tu proběhl zápas. A za každou brankou umístí tabule se skóre, se jmény družstev... Například, „Veselí Vyslanci Senoulu“ na jedné straně a „Tlustí Frahalovi muži“ na druhé. A první zvítězili, řekněme poměrem 3:1! Potom zřídí rugbyové hřiště před chrámem pro družstva... Už to mám! „Létající dissové Vládce“ porazili „Nezkrotné vojáky“ 12:3...“

Sistaz vybuchl v hurónský smích.

„Všichni z toho budou mít pěknou švandu!“

„To právě chci. Vahussiané mají smysl pro humor a tím je probudíme z letargie. Ale to není všechno. Vyprávěj mi o Vládci Senoulu, kněžích, notářích, jistě mají nějaké zlovyky, podivné vrtochy? Nakreslíme na zdech nápisy, kde si z nich budeme střílet. Jakmile pak Vahussian pomyslí na dotyčnou osobu, nebude ji moci brát úplně vážně.“

Náhle se Sistaz odmlčel. Vyrazilo mu to dech, dobrákovi!

„A myslíš, že to pomůže? Proti kněžím? Že je to donutí odejít?“

„Lidé nejsou vězni, mohou odejít, kdy chtějí, ne?“

„To ano.“

„Chci, aby dělníci z loděnic, obchodníci, prostě velká část obyvatel opustila Senoul a na místě by zůstali pouze přívrženci kněží, příliš početně slabí, aby přinutili město k poslušnosti. Bud' se Frahalovi muži ocitnou sami tváří v tvář prázdnému městu a budou poraženi bez boje, nebo budou chtít donutit lidi k návratu a pak dojde k boji. Ale na místě, které sami zvolíme a ne na jejich obvyklém poli.

Navíc, příklad Senoulu nakazí ostatní města. Jistě dojde k bitvám, ale my zvítězíme, můžeš mi věřit!“

„Věřím ti,“ řekl vážným hlasem Sistaz, „ještě nikdy jsem si nebyl ničím tak jistý.“

KAPITOLA PÁTÁ

Cal

Salvo, Ripou a Bellem odešli brzy ráno do Senoulu, kam měli vstoupit z jihu. Sistaz a já jsme nasedli do vozu kolem osmé hodiny, slunce již bylo vysoko. Zapomněl jsem se spojit s Hi a čekal jsem, až budu sám.

Před námi se vynořilo město. Zapůsobilo na mě, když jsem spatřil, co Vahussiané postavili po mém odchodu. Bylo to dílo mého přítele Salvokripa, to on vytvořil tento přístav. Nízké zděné domy s okny zavřenými na okenice. Bez skleněných tabulek, sklo je dosud příliš drahé pro lid. Lidé přecházeli po dlážděných ulicích. Občas se dvě nebo tři osoby zastavily a vyměnily si s lehkým úsměvem několik spěšných slov a rychle se zase rozešly. Podle všeho můj kousek začal účinkovat a Sistaz mi to potvrdil.

„Obyvatelé jsou živější než včera, co tomu říkáš!“

Rychle jsme zastavili vůz na malém náměstí a vyložili naše ranečky. Luk jsme si přehodili přes rameno a vycházkovým krokem zamířili k přístavu. Na molu se tísnil shluk. Přistoupili jsme blíž. Nápis na zdi vahussijským písmem, jehož fonetickou podobu jsem jim kdysi dal, hlásal: „Dobry Frahálův služebník nebježí, ale dává se f cval, hip, hip.“

Byla to slovní hříčka na „cval,“ užitý zde ve významu zoufalého běhu, ale jinak označující též zvíře, připomínající pozemského vepře, jenž vydával zvuky podobající se trochu „hip—hip, hip—hip.“ A Velký Muž, představený kněžích Chrámu, měl ve zvyku zdůrazňovat své hrozby slabikou „hihi“. Byl jsem se svým bonmotem docela spokojen. A shromáždění lidé vypadali, že potlačují smích.

Přiřhnala se skupina vojáků vyzbrojených hadry a džbery s vodou. Poddůstojník se zlým výrazem dal rozrazit řady diváků a

poručil svým mužům očistit zed'. Zůstal jsem nehnutě na místě, patrně s trochu výsměšným pohledem, neboť se obrátil ke mně.

„Co tu okouníš, nemáš žádnou práci?“

Potřásl jsem hlavou.

„Ne.“

„Kdo jsi,“ řekl podezíravě, „kde bydlíš?“

„Jsem cestovatel a přicházím zdaleka,“ odpověděl jsem a nevinně jsem dodal, „poslyš, co je to cval?“

Tentokrát v zástupu propukl smích a poddůstojník vyrazil vpřed se zdviženou paží. Nepohnul jsem se a zastavil se těsně proti mně s rukou stále ve vzduchu.

„Chceš se smažit na hranici?“ vybuchl.

„Nevidím důvod, proč bych se měl dostat na hranici. Jak jsem ti už řekl, nejsem odsud a neznám vaše zvyky. Jenom jsem ti položil otázku, proč se zlobíš? V Senoulu je obvyklé vyhrožovat cizincům?“

Pomalů spustil ruku.

„Ty nejsi Frahalův služebník? Frahalovi muži nepřišli do tvé země?“

Potřásl jsem pomalů hlavou.

„Jestliže jsi nebyl ještě zasvěcen, nemůžeš vědět, jakého přestupku ses dopustil, ale je nezbytné tě zasvětit co nejrychleji.“

„Proč?“

Vypadal pobouřeně.

„Protože všichni lidé jsou Frahalovi služebníci.“

„Já nejsem ničím služebník, jsem svobodný člověk,“ odpověděl jsem. „Chceš mě k tomu přinutit?“

Vojáci se ke mně přiblížili.

„Myslíš, že by to moji muži nedokázali?“

„Ale jistě,“ odpověděl jsem. „Ale bude tvůj bůh Frahal spokojen, když budu zasvěcen násilím? Jakým služebníkem bych mu mohl být? Nemyslíš, že by bylo rozumnější mě přesvědčit než získat násilím? Nikdy jsi na to nepomyslel?“

„Nevím, co tím chceš říct,“ odvětil zatvrzele, „ale už mi víckrát nechod' do cesty a dej se zasvětit!“

Pak se obrátil a přikázal svým mužům pokračovat v práci. Také jsem se odvrátil a ocitl se tváří v tvář davu, který mě pozoroval.

Během sporu se Lou a Sistaz ode mne oddělili, připraveni zasáhnout. Zamířil jsem k nim, a v tom jsem strnul. V davu jsem poznal tvář Diva. Šel jsem k němu, ale vyhnul se mi a vydal se rázným krokem po nábřeží. Aniž jsem dal znamení ostatním, následoval jsem ho. Vstoupil opodál do jedné hospody a já jsem učinil totéž. Bohužel příliš pozdě, dva vojáci drželi mladého muže za paži, zatímco další mu kladl otázky.

.....na cestě?“

Divo, celý zrudlý, se topil v nesnázích.

„Vrátil jsem se na rozkaz velitele konvoje. Přináším vzkaz.“

„Ty, vězeň? Proč ne voják?“ řval poddůstojník. „Uprchl jsi, tak je to, co? Tentokrát půjdeš na hranici...“

Zprava se ozval výkřik a vyskočila dívka s nožem v ruce.

„Uteč,“ zvolala, „rychle uteč.“

Poddůstojník se otočil a vytasil meč. Byl to sebevražedný čin, dívka neměla žádnou šanci! Ve skutečnosti jsem na to ani nestačil pomyslet, vše mi blesklo hlavou v témže okamžiku nebo spíše zlomek sekundy předtím, než jsem se vrhl vpřed. Pravou napjatou paží jsem zasáhl předloktí a meč upadl na zem. Zároveň jsem kopl nohou do podbřišku nejbližšího vojáka. Zachroptěl, klesl na kolena a pustil při tom Diva, který skočil na dalšího protivníka. Hned jsem se vrátil k poddůstojníkovi. Byl nejvyšší čas! Nezraněnou rukou vytáhl dýku a blížil se k dívce. Vyrazil jsem vzteklý výkřik, což ho na chvíli zarazilo a to mi stačilo, abych ho rychlým pohybem poslal k zemi.

Nepoznával jsem sám sebe. Bylo to způsobeno hypnotickým školením, kterým jsem včera prošel. Nikdy jsem nebyl žádný rváč, ne proto, že bych byl zbabělejší než ostatní, ale mé povolání logistika, superorganizátora na Zemi, bylo tomu příliš vzdálené. A od chvíle, kdy jsem se ocitl na této planetě, bojoval jsem instinktivně, abych si zachránil kůži, bez znalosti techniky boje. Proto jsem měl pocit, jako bych se rozdvojl. Jeden z mých dvojníků pozoruje druhého v akci a nevychází z údivu! Mé paže a nohy jednají bez uvažování téměř samy a nacházejí řešení v každé nové situaci!

Tak jsem se znovu ocitl, s mírně pokrčenýma nohama a napjatými svaly na pažích, tváří v tvář poddůstojníkovi, který tu stál s nerozhodným výrazem. Bez čekání jsem zaútočil. Má levá noha se

vymrštila a dopadla na ozbrojenou paži. Dýka zasvištěla vzduchem. Stejným pohybem vylétla má sevřená pěst a klouby prstů zasáhla solar plexus. Oči mu vylezly z důlků, ústa se široce rozevřela a padl, poté jsem ho levou rukou ještě udeřil do zátylku. Hotovo!

Jedním pohledem jsem zpozoroval dívku, která se překvapeně zvedala, a Diva, jenž vnořil dýku do hrudi druhého strážce. Ale co první! Na toho jsem zapomněl! Otočil se zády a sebral meč svého velitele! Vykřikl jsem:

„Divo, je tvůj!“

A ušetřil jsem vojákovi pořádný kopanec do zadku, přesně v okamžiku, kdy se zdvihal. Ztratil rovnováhu, letěl dopředu a narazil na Diva, který ustoupil o krok stranou a vrazil dýku do nabízející se hrudi. Ozvalo se zachroptění.

Hluk za mnou mě přiměl se otočit a uviděl jsem dva další vojáky, kteří vyrazili z místnosti vzadu v sálu. Sakra! To bude tvrdý boj! Měli již meče v ruce... Ale než jsem mohl cokoliv udělat, první zavrával... a zhroutil se, s šípem zabořeným přímo v srdci, druhý se sesul krátce po něm. V té chvíli jsem si všiml pohybu dveří, které se rozlétly dokořán. Se svou obdivuhodnou rychlostí elektronicky řízeného stroje Lou vypustil šíp. S jistým zpožděním Sistaz rovněž vystřelil, a výtečně, neboť jednal pudově. Zasáhl svou oběť do břicha! Výborný střelec! Lou uvolnil luk a sklonil druhý šíp, který by byl zasáhl druhého vojáka dřív, než by se ke mně dostal, tím jsem si byl jist.

Svým klidným hlasem mě upozornil.

„Na nábřeží jsou další vojáci.“

Zřejmě skupina, s níž jsme se před chvílí venku setkali! Naše potyčka způsobila hluk a výkřiky musely být slyšet. Obrátil jsem se k dívce.

„Je tu zadní východ?“

Neodpověděla, ale rozběhla se a přeskočila pult. Divo ji následoval a já jsem se vydal za nimi. Malá nízká místnost, chodba, úzké dveře. Za nimi ulička. Dívka běžela vlevo. Divo vedle ní. Sistaz mě dohonal a Lou uzavíral skupinu. Věděl jsem, že se nemusí otáčet, aby sledoval pozadí. Jeho elektronika fungovala nezávisle na očích, které mu byly vsazeny jen kvůli lidské podobě.

Když jsem se ohlédl, spatřil jsem, že se zastavil a vystřelil. Voják v čele se chytil rukou za krk a z úst mu vytryskl proud krve. To je zpomalí!

Konec uličky! Co teď? Zahnout vpravo k městu nebo vlevo na nábreží? Nikde ani myš a to rozhodlo. Je nesmysl chtít se ztratit v neexistujícím davu a napadlo mě také, že město může být snadno uzavřeno. Tím spíš, že naše noční žertíky musely uvést vojáky do pohotovosti. Zbývá tedy nábreží.

„Doleva,“ křikl jsem na Diva, který prudce zabočil.

Nábřeží. Na rohu jsem se zastavil a opatrně se rozhlédl. V dálce před hospodou gestikulovali vojáci. Vpravo několik rybářů nakládalo ryby do košů. Náhle jsem našel řešení, ostatní stáli kolem mě.

„Divo, podívej se na rybářské lodi na nábreží, víš, která je nejrychlejší?“

Chlapec ani chvíli neváhal. Hodně se změnil a byl jsem tomu rád. Nevím proč, ale líbil se mi.

„Ta černá kocábka.“

Byla to plachetnice dlouhá dvanáct metrů, s malým stěžněm na zádi. Vítr byl slušný, s pěkně vzdutými plachtami na levoboku se dalo vyplout. Bylo třeba jednat.

„Pojďte za mnou,“ řekl jsem a rychlými kroky se blížil ke kraji nábreží.

Na lodi byli jen dva muži, kteří srovnávali lanoví. Plachty byly svinuty na stěžni, všude se šířil zápach ryb. Z kraje nábreží jsem skočil na můstek, následován Louem, a oba námořníci zvedli překvapeně oči.

„Ty jsi majitel?“ optal jsem se staršího.

Pomalu kývl hlavou. Odvázal jsem váček od opasku.

„Tumáš, vem si to! Vypůjčím si tvou loď a za několik dní ji dostaneš zpátky, dávám ti své slovo. Rychle, vylez na nábreží, nechci ti ublížit, ale vojáci jsou nám v patách.“

Otevřel doširoka oči, ale nepohnul se.

„Lou, uvolňuji lano.“

Robot přistoupil, vzal starce v podpaží a hodil ho na nábreží jako balík prádla! Druhý námořník neváhal a opustil loď, zatímco ostatní nastupovali. Bylo třeba jednat rychle, poplach mohl být

vyhlášen každou chvíli, a my jsme byli jen dvě stě metrů od hospody. Divo začal neprodleně uvolňovat hlavní plachtu. Dívka se věnovala kosatce na přídi a Sistaz po chvilce váhání začal uvolňovat vratiplachtu. Spěchal jsem přetrnout přední kotevní lano a Lou se zabýval zadním.

Oba Vahussiané stáli na nábreží a další námořníci se zastavili, aby nás pozorovali. Stařec držel měsíc stále v ruce.

„Schovej to,“ řekl jsem mu polohlasem, „vojáci to nemusí vidět.“

Pobaveně se usmál a ukryl ho pod halenu. Druhý námořník měl také pobavený výraz. Pravděpodobně pochopili, že jsme původci dnešního ranního rozruchu.

„Za nic nemůžete,“ ještě jsem na ně zakřičel, „lod’ vám ukradli.“ Pokývali hlavami a mladší se naklonil.

„Hodně štěstí, Divo.“

Mladík mu zamával, než vztyčil hlavní plachtu.

„Kosatku,“ nařídil jsem, „stočte kosatku proti větru a opatrně ji vypněte, hlavní plachtu nechtě volně viset. Sistazi, stoč vratiplachtu proti větru, ale nech ji tak.“

Vítr přicházel z přídě a bylo třeba lod’ otočit, aby se dostala na pravobok. Dívka to pochopila, připevnila lano kosatky na obrubu a tyčí odstrčila lod’ od nábreží. Lod’ se pomalu otáčela. Kosatka byla náhle v plné činnosti. Ta maličká se v tom ale vyzná. Což mi připomnělo, že nevím, odkud vlastně pochází. Přidala se k nám v hospodě. Zнала Diva, neboť ho oslovila jménem.

Vzteklé ječení nás upozornilo, že jsme byli zpozorováni. Přibíhali vojáci. Tu se starý lod’ař s námořníkem také pustili do řevu, ukazující na nás prstem. Hráli to dobře! Ted’, když nás už vojáci spatřili, využijí toho, aby nás obvinili...

Potichu jsem se smál.

„Lou, Sistazi, vezměte si luky a buďte připraveni nás krýt.“

Lod’ se nyní točila po větru a dal jsem rozvinout hlavní plachtu a vratiplachtu, které se okamžitě napnuly. Byli jsme asi patnáct metrů od nábreží, ale lod’ nabírala rychlost. Přesto jsme ještě neměli vyhráno, protože bylo třeba vyplout z přístavu, jehož vjezd měřil

pouhých padesát metrů a byl sevřen dvěma hrázi. Viděl jsem běžet lučištníky na oba konce.

„Všichni dolů,“ přikázal jsem a ukázal na padací dvířka do podpalubí, „upevním kormidlo, abychom unikli vojákům.“

Uchopil jsem lano a přivázal jej ke kormidlu, poté jsem rovněž proklouzl otvorem a pevně jsem držel druhý konec provazu. Nebylo to ideální, ale mohl jsem alespoň trochu udržet loď po větru a v kursu na širé moře směrem k výjezdu z přístavu. Lou byl vedle mě, šíp připravený v luku.

Dvě stě padesát metrů od výjezdu, sotva jsem spatřil vojáky na stanovištích, Lou začal střílet. Na takovou vzdálenost se mi to zdálo nemožné, ale zapomněl jsem na jeho zabudovaný počítač. První šíp strhl vítr a minul tak vojáky o dobrých deset metrů. Ti se ani nepohnuli v domněnku, že šlo o náhodu. A tak druhý trefil do černého! Jejich řady zakolísaly, když přiletěl třetí šíp a skolil dalšího vojáka. Tentokrát se ostatní rozprchli, hledající úkryt. O minutu později dali průchod své zuřivosti. Měl jsem sotva čas přikázat Louovi, aby se ukryl, a sám jsem se hlouběji vnořil do šera podpalubí, dokud mě nárazy neupozornily, že naše kocábka je prošpikována šípy.

Rychle jsem vystrčil hlavu, abych zjistil, kde jsme. Loď plula příliš po větru a přitáhl jsem o chlup lano, abych lehce pootočil kormidlo. Vjezd byl vzdálen asi třicet pět nebo čtyřicet metrů. Následovaly nepřetržité údery, napočítal jsem jich až padesát. Už bychom měli mít za sebou průliv, pohyb je plynulejší. Ano, již je za námi a vojáci už nedorážejí.

„Můžete vystoupit na palubu,“ řekl jsem a vyhoupl jsem se na můstek, abych se ujal řízení kormidla. Divo s dívkou šli hned zjistit rozsah škod. Plachty byly hojně provrtány a obrubnice vypadala jako dikobraz, ale kromě toho nedošlo k žádné velké škodě. Natočil jsem lehce loď, abych se držel těsně při větru. Na rybářskou loď byla dost rychlá a vlny vzdouvajícího se oceánu, jež nepřesahovaly půl metru, ji příliš nezpomalovaly. Šlo to dobře a obrátil jsem o sto osmdesát stupňů, stále při větru, plujíc podél pobřeží k jihu. Vítr byl pravidelný a pluli jsme klidně. Sistaz přišel na zád' a tvářil se starostlivě.

„A co ostatní?“

„Nedělej si o ně starosti, opustí město a počkají na nás na místě našeho včerejšího tábořiště, že, Lou?“

Přikývl a já pochopil, že předává můj rozkaz rádiem svým třem „kolegům“. Roboti byli v nepřetržitém spojení pomocí rádiových impulsů, což mi připomnělo, že Salvo a oba ostatní museli být skutečně dost daleko, když nezasáhli během našeho pronásledování. Lou je však o tom zcela nepochybně uvědomil.

„V každém případě,“ pokračoval jsem s pohledem upřeným na Loua, „nebude na škodu, když hodinu nebo dvě budou pozorovat, co se děje. Kněží stejně jako obyvatelstvo budou reagovat, a to mě zajímá.“

„Co chceš dělat teď?“ zeptal se Sistaz v okamžiku, kdy Divo s dívkou dokončili seřízení hlavní plachty a kosatky.

„Chvíli budeme sledovat pobřeží, abychom viděli, zda nás pronásledují.“

„Pronásledují? Na lodích?“

„Ne, když jsme vyjížděli, žádná briga nebyla připravena k vyplutí a příprava by zabrala příliš mnoho času. Domníval jsem se také, že by mohli použít rybářských lodí, ale to nebylo v dané chvíli možné, protože nebylo, kdo by je řídil. Spíš jsem tedy toho názoru, že vyšlou podél pobřeží jezdce na antlijích. To nám způsobí problémy, budeme muset vyrazit na širé moře a vrátit se k pobřeží za noci, čímž nejsem zrovna nadšen. Jdi s Louem na příď a pozorujte břeh, ano?“

Sistaz pokývl hlavou a obrátil se. Je to dobrý parták, tenhle chlapík. Bude mi hodně užitečný, v potyčkách se cítí ve svém živlu. Pokud jde o mé stoupence, je na čase, abych se dozvěděl víc o té dívce, jenž nás s vážností sledovala.

„Hej, Divo! Můžeš sem přijít s tou dívkou?“

Podařilo se mi zajistit provizorní automatické řízení tak, že jsem upevnil konce kormidla lanem připevněným k obrušnici. Když jsem se obrátil k přídi, oba už tam stáli a pod pronikavým pohledem dívky jsem se nepatrně zachvěl. Na Vahussianku nebyla vysoká, měřila trochu méně než mých metr osmdesát. Velmi světlé vlasy byly tuhé a rámovaly lehce opálený obličej s výraznými lícními kostmi. Bez nejmenší vrásky. Měla kůži tak hladkou, že vzbuzovala dojem

reklamní fotografie. Obočí bylo poněkud tmavší a připravovalo na zarážející pronikavost jejích očí, které byly fialové, skutečně sytě fialové, a ne temně modré, jak tomu někdy bývalo na Zemi. Pohled mířil přímo do duše, byla obdařena klidem, jistotou, ale též silou a hluboce na mě zapůsobila.

Nevím, jak dlouho jsem zůstal takhle stát. Náhle jsem se vzpamatoval a můj zmatek se musel odrazit ve tváři, neboť se mi zdálo, že jsem zahlédl na jejích rtech náznak úsměvu, tak lehký, tak prchavý, že jsem ani nepomyslel na to vypnout hrud'. Obrátil jsem oči k Divovi, jenž tu stál rovněž nehybný a klidný.

Zeptal jsem se poněkud hluše:

„Kdo je ta mladá dívka, Divo?“

„Má sestra Casseline.“

Jsem to ale osel! Ted', když to vyslovil, mě jejich podoba udeřila do očí. Pokynul jsem jim, aby si sedli, a dřepl si vedle kormidla.

„Povídej.“

Sklonil hlavu, mlhavě stísněn.

„Když jsme vás opustili, pochodovali jsme rychle. Za dvě hodiny jsme dorazili na místo. Ostatní se zařídili. Již během pochodu nabyli trochu sebedůvěry, a když uviděli jeskyni tak dobře zařízenou a chráněnou, pozvedlo jim to morálku. Při jídle jsme diskutovali. Neudělali na tebe samozřejmě velký dojem, ale jsou to dobří lidé! Potřebovali čas, aby si srovnali vše, co viděli a slyšeli. Není možné otočit chod nazpět, i když bychom se mohli pokusit si to vysvětlit s Lidmi Fr... prostě s kněžími. Ale stejně bychom skončili na hranici, pro výstrahu. Kněží nemohou jednat jinak. Jsme si toho dobře vědomi. Nemáme už jiné řešení než bojovat.“

„Tak jste se rozhodli?“

„Ano, nevím, co z toho vzejde, ale přemýšlel jsem. V této chvíli mohou kněží nakrásně tvrdit, že je všechny pochytají, domnívám se, že existují desítky vzbouřenců...“

„Nazývej je raději svobodnými muži,“ přerušil jsem ho.

„Jak chceš, prostě je jich určitě víc, než se domníváme. Kdybych je mohl najít a promluvit s nimi a přesvědčit je bojovat a zvláště bojovat společně, vytvořili bychom možná vojenskou rotu. V každém případě, dost významný počet.“

„Za jakým účelem?“ zeptal jsem se mírně.

Pokrčil rameny.

„Ještě jsem to nepromýšlel: bojovat, ano, ale jak? Nejdřív si musíme opatřit zbraně. Do té doby mám čas přemýšlet.“

„Dobře, ale to pořád nevysvětluje, cos dělal ve městě?“

„Šel jsem upozornit Casseline, aby se neznepokojovala tím, co se o mně bude říkat.“

„Ale podle všeho jsi ve městě známý, riskoval jsi nové zatčení a ohrozil bezpečnost tvé sestry. A hlavně, kněží by tě donutili prozradit, kde se ukrývají tví přátelé.“

„Nikdy bych to neprozradil,“ vyštěkl na mě hněvivě.

Potřásl jsem hlavou.

„Divo, zklamal jsi mě. Jsi tak naivní, že věříš, že bys při mučení nepromluvil? Každý promluví, brachu. A to jsem zrovna uvažoval, že Vahussiané třeba získali svého velitele! Udělal jsi neodpustitelnou chybu a říkám si, jestli...“

„Žádný učený z nebe nespadl. Dej mu trochu času.“

Klidným hlasem, poněkud hlubokým na ženu, se poprvé vmísila do rozhovoru Dívova sestra. Ti dva si byli velice blízcí. Okamžitě začala hájit svého bratra, svým klidným způsobem. Pohlédl jsem na ni a oslovil ji.

„Shodou okolností mám vašeho bratra dost rád, Casseline, i když ho znám ještě málo. Někdy se přátelství zrodí v okamžiku. Já mu dám na učení tolik času, kolik chce, ale myslíte, že kněží budou tak shovívaví?“

„Ale musel mi dát zprávu, vyhledat mě, mohla bych mu být užitečná a on to ví.“

„O tom nepochybuji, ale podle mne měl napřed vše zvážit, promyslet, co se může na místě přihodit, a teprve pak jednat. Kdyby například přišel do Senoulu v noci, zmenšil by značně riziko a navíc by se setkal s mými přáteli.“

„To oni mají na svědomí všechny ty povedené kousky dnešní noci?“ zeptal se živě Divo.

„Ano.“

„Proč?“

„To by bylo dlouhé vysvětlování, Řekněme, že se mi nelíbí, co jsem viděl a mám v úmyslu vyprovodit kněze z této země. Nebo aspoň jim zabránit cokoliv tu nařizovat.“

Divo se znenadání usmál.

„Budeš tedy bojovat?“

„Myslím, že jsem už začal,“ odpověděl jsem.

„Vezmi mě s sebou, Cale, vezmi mě s sebou, prosím tě!“

„Už jsi se mnou... Promluvíme si o tom později, ještě jsi nedokončil své vyprávění.“

„Ach ano! Vstoupil jsem do města za svítání a poslal jsem za sestrou chlapce se zprávou, že jsem v pořádku a že se sejdeme v přístavu „U černé lodi“. Vzkázal jsem jí, aby čekala, jak dlouho bude třeba.“

„Cos jí chtěl?“

„Aby odešla se mnou. Je to výjimečná dívka, ujišťuji tě, často se s ní radím.“

„Nemusíš být tak naléhavý, nic proti ní nemám,“ řekl jsem a pohlédl jsem na ni.

Casseline se mírně pousmála, ale neodpověděla.

„Kdysi dívky lovily a dokonce bojovaly,“ řekl jakoby na omluvu.

Zvedl jsem ruce.

„On! To stačí, to stačí, pochopil jsem, je výjimečná, souhlasím s tebou, O.K.!“

Zatvářil se zmateně, pak se uvolnil.

„Opravdu ti připadá výjimečná?“

Náhle mě polilo horko a... určitě jsem trochu zrudl. Casseline se okamžitě z celého srdce rozesmála. Vypadala nenuceně, tak zjevně přivykla dojmu, který vyvolávala, že jsem pocítil rozladění. Můj pohled ztvrdl. Hned si toho všimla a ustala. Položila mi lehce ruku na paži na znamení omluvy.

„Prosím tě o prominutí, jsem hloupá.“

„Ne, to jistě ne. Umíš využívat svých předností, to je vše. A já jsem muž jako každý jiný.“

Její pohled zvážněl a chystala se odpovědět, ale nakonec se rozhodla mlčet. A inteligentní, navíc!

„Jaké jsi dal ostatním příkazy před odchodem z jeskyně?“ zeptal jsem se jejího bratra.

„Aby tam na mě čekali.“

Spěchal jsem, abych o samotě zavolal Hi a dozvěděl se novinky o poloostrovu. Pokud se mu podařilo zřídit brod, ostatní práce jakkoliv významné nezaberou robotům, pracujícím nepřetržitě s fantastickými prostředky, příliš mnoho času. Když to nevyjde, budu muset každopádně najít zázemí, kde shromáždím naše síly, než dojde k otevřenému boji. A čím více lidí přivedu na tuto základnu, tím více vychovám hlasatelů, kteří budou podněcovat ostatní lid ke vzpouře.

Ve skutečnosti mimo města žilo málo obyvatel. Vahussiané se nevěnují příliš zemědělství, neboť příroda je tak štedrá, že zelenina, kterou jedí, roste hojně na omezených plochách. K obživě celého města stačí obdělávat okruh dvou nebo tří kilometrů kolem města. Navíc moře dodává každý den spoustu ryb. Každý se tedy večer vrací do města a venkov je málo zalidněn. Možná, že i kněží v tom sehráli nějakou roli. Je jisté, že v zájmu ovládnutí obyvatelstva je výhodné jej shromáždit na nějakém místě.

Panuje zde naprostý klid. Mohutný les sestupuje skoro až ke skalnatému pobřeží. Po dvou hodinách plavby, když hlídka nic nespátřila, jsem se rozhodl přistát. Nechtěl jsem zajet příliš daleko, protože se budeme muset vracet pěšky. Objevil jsem dlouhou zákrutu stranou ve skalách. Na toto místo příboj prakticky nedosáhl. Všichni jsme vlezli do vody, s výjimkou Casseline, která zůstala u kormidla. Když byli ještě děti, měli s bratrem malou plachetnici, a tak si věděla rady. Strkáním, tlačením, odírajíce si ruce a nohy, se nám podařilo loď dostat zádí do štěrbiny. Větvový posloužilo k zamaskování stěžně a příďe. Byl jsem si jist, že ji nikdo nerozezná od pobřeží.

Zatímco ostatní lovili ryby a sbírali ovoce pro přípravu jídla, vzdálil jsem se s Louem. Pod stromy jsem přitlačil na zub a zavolal Hl.

„Co je nového na poloostrově?“

„Práce skončí pozítří večer.“

„Tedy to půjde,“ vydechl jsem ulehčeně.

„Ano, podél jižního okraje bažiny se táhne skalnaté podloží. Stačí tam navézt tuny skal. Pevná půda se nachází dvacet centimetrů

pod úrovní močálu v pásu o šířce šest metrů. Na hladině není nic vidět. Průchod je vyznačen každých dvacet metrů pryskyřičnými keři, stačí se pohybovat mezi nimi.“

„Výborně. Zapomněl jsem ti také říct, abys našel na poloostrově něco na způsob přírodního lomu. Jestli tam není, vytvoř ho pomocí dezintegrátoru. Dej tam zřítit hřiště pro fotbal a rugby a to tak, aby diváci usazení na okrajích lomu mohli hru sledovat z výšky deseti metrů. Je příliš brzy na stavbu stupňovitých stadiónů, ale to lze nahradit přírodním útvarem.

Dále: dej stavět trup čtyřstěžníku, rychlé obchodní lodi. Koncipuj plachtoví a nakresli jednoduché plány bez vysvětlivek, které zanecháš na staveništi. Chci, aby kostra lodi byla zpoloviny hotová. Dám ti jeden den navíc, pak stáhneš magnetické roboty a necháš na místě jen bojové vahussijské roboty pracovat lidským tempem, s nočními pauzami. Je možné, že tam v kteroukoli chvíli pošlu lidi. Nech pracovat dvacetičlennou četou vahussijských robotů na stavbě dvou nebo tří rychlých trojstěžníků, je už načase nahradit brigý. Sestroj plány výkonných trupů, chci loď, které jsou rychlé, dobře se drží na moři a vydrží prudkou bouří.“

„Dobře.“

„A teď, oznam Salvovi, Bellemovi a Ripouovi, aby se nechali zaměstnat v senoulských docích, u truhlářů, tesařů a v kovárně, tak, aby pokryli každé oddělení. Ať si najdou přátele. Nebyli zatím objeveni?“

„Ne.“

„O.K.! Ať tedy zatím pokračují v práci, než se s nimi spojím. Jasně?“

„Jasně.“

„V příštích dnech pošlu na poloostrov lidi — což mi připomíná, že mu budeme muset dát jméno — chci, abys je tajně chránil. Nech u přístupu k bažině robota, který jim ukáže cestu, představí se mu jako »Stavitel«.

„Zařídím to.“

„Dobrá, to je zatím vše... Ach ano! Jak jsi na tom s antlijemi?“

„Cvičíme jich sto osmdesát sedm, ale první výsledky se dostaví asi za týden.“

„Fajn, ale jestli to jde, odved’ tajně v noci nějaké kněžím ve vnitrozemí! Jsou již cvičené a jejich styk s ostatními urychlí možná výcvik. Pokračuj v odchytu mladých zvířat ze stád, eventuálně až do tisíce kusů. Jakmile budeš mít padesátku vycvičených zvířat, přiveď je na poloostrov. Doprav tam též značné množství zpracované železné rudy a postav dost velkou kovárnu stranou od doků.“

„Dobře.“

„To je všechno.“

Přerušil jsem spojení a pokynul Louovi k návratu mezi ostatní. Přinesli druh langust, které Divo ulovil. Sistaz vyhloubil v zemi díru, navršil na ně písek, a rozdělal oheň.

„Za pět minut můžeme jíst,“ řekl a zvedl hlavu.

Byla to přímo labužnická hostina! Ještě teď jsem nadšen touhle planetou! Člověk se jen ponoří a nasbírá hrst lahodných korýšů. Vše je tu stvořeno pro klidný život. Proč jen věci dostaly špatný spád? Stačí vlastně jediný trochu bláznivý člověk, aby živil jakousi náboženskou báchorku a za čas se ocitneme v takovéhle situaci. Koneckonců, jsem tu proto, abych to uvedl do pořádku. Přerušil jsem rozhovor ostatních.

„Divo, vrať se k tvým přátelům do jeskyně. Pokud je přesvědčíš k boji, zaveď je na jih čtyřista kilometrů odtud, až k dlouhému poloostrovu. Je to deset dní pochodu. Budete-li postupovat podél pobřeží, najdete to místo bez nesnází. Ostatně vás bude očekávat přítel, aby tě vedl, jakmile se přiblížíte, řekneš mu: »To jsou Stavitelé« a on ti odpoví: »Ať se k nám přidají.« Nezapomeň tyto věty, slouží jako poznávací znamení.“

„Jak se to místo jmenuje?“

Tím jsem byl zaskočen a zničehonic se mi náhle vybavilo jméno jednoho malého evropského přístavu v Atlantiku.

„Cancal, K—A—N—K—A—L,“ upřesnil jsem vahussijský pravopis.

Casseline na mě rychle pohlédla.

„Co to znamená, Kan?“

„Nechápu.“

„Kal, tomu rozumím, ale Kan? Kan—kal?“

Sakra, to jsem tomu dal! Budu platit za velké zvíře, když dávám své jméno městům! Nevysvětlil jsem původ slova. Teď už je pozdě.

„Pokud vím, nic to neznamená. Je to jméno malého přístavu ve velice daleké zemi, a tak jsem ho dal místu, které mí přátelé zařídili.“

„Jsou tam už dlouho?“ vmísil se do hovoru Divo s plnou pusou. „Nikdy jsem o nich neslyšel.“

„Nemají kněze moc v lásce a snaží se, aby se o nich nikdy nemluvilo.“

„A co budeš dělat ty?“ zeptal se Sistaz.

„Ty s Louem mě doprovodíte do Senoulu, pokusíme se najít práci v docích, abychom se sblížili s lidmi, kteří tam pracují a přesvědčili je opustit město.“

„Nemyslíš, že je to nebezpečné?“ řekla Casseline.

Pokrčil jsem rameny.

„Mohl by mě poznat snad jeden důstojník. Budu se vojákům vyhýbat.“

„Ale neznáš město!“

„To nevadí.“

„Potřebuješ průvodce, jinak provedeš nějakou hloupost,“ pokračovala s pohledem upřeným do mých očí: „půjdu s tebou.“

Pocítil jsem mravenčení v hrudi...

„Nemyslím, že to je dobrý nápad,“ řekl jsem nepříteli jistě a zvedl se.

Měl jsem dojem, že jsem zahlédl malý úsměv na Sistazově tváři, než se mladík otočil.

„Půjdu,“ řekla Casseline svým klidným hlasem.

KAPITOLA ŠESTÁ

Rekonstrukce Hi

Cal, Sistaz a Lou pracovali v docích již deset dní. Vahussian, který neměl žádné odborné znalosti, nosil prkna a všechna břemena jako pomocná síla, zatímco Lou a Cal byli ve stavební četě, která pracovala na výstroji téměř dokončené brigy. S Casselininou pomocí byli zaměstnání bez problémů.

Loděnice patřily Vládci, byl zde zastoupen vazalem ode dvora, Cavalanem. Neboť Vládce, Rajak ze Senoulu, měl svůj dvůr, stejně jako Velký Kněz, nazývaný Syn Frahalův. První dvůr se skládal z vazalů, Vahussianů a Porsagů, majitelů nebo spíše správců části práv a majetků všemocného Rajaka.

Až na několik malých výjimek, vykonávali povinnosti dvořanů až od pozdního odpoledne do doby, kdy se šlo spát, což bylo ostatně velmi pozdě. Přes den se věnovali svému úřadu. Kněží měli naopak dvůr spíše intelektuální, byli zde spisovatelé, vědci, často matematici, umělci, básníci nebo malíři a samozřejmě mladí kněží, kteří se ucházeli o ten či onen úřad.

Tito kněží byli zatvrzelými fanatiky, chodili všichni vyzbrojeni, měli vynikající průpravu díky cvičením a vedli velice činorodý život. Mohlo by se skoro říci, že představovali jednající ruku, výkonnou moc režimu, zatímco Vládci vazalové byli spíše velkoobchodníky, významnými finančníky a zemědělskými vlastníky.

V každém případě, Cavalane, odpovědný za loděnice, neměl žádné znalosti o stavbě lodí a nesnažil se je získat. Dohlížel na jejich výnos pro svého pána a to bylo vše. Měl ostatně právo na čtvrtinu produkce, tedy každou čtvrtou loď. Další čtvrtina připadla Chrámu a polovina Rajakovi. Skutečným pánem v loděnici byl tedy dělník nebo přesněji Mistr. Každé odvětví cechu, ať šlo o práce stavební, tesařské či konstrukci plachtoví, mělo učně, kteří se poté stávali tovaryši, později Mistry, tedy vedoucími skupin. Mistři mezi sebou zvolili Vedoucího stavby. Ten byl ve své funkci po dvou letech vystřídán a mohl být znovu zvolen až po dvou dalších volebních obdobích. Systém byl rozumný a zajišťoval, že řízení bylo v povolaných rukách.

Pokud šlo o Cavalana, nestaral se o nikoho, dokud tu byly výsledky. Spokojil se naparováním. Ostatně tovaryši by nesnesli, aby zasahoval do jejich věcí. I když byli poslušní, byli zároveň velmi citliví na vše, co se týkalo jejich řemesla.

A právě tato skutečnost vnukla Calovi nápad. Již po tři dny Lou hlídal vazalův příchod. Dosud se nenaskytla příležitost k provedení záměru.

Blížilo se k poledni, když Lou přiběhl ke Calovi, zaměstnanému opracováváním kůlů pro hlavní podélník trupu velké brigy.

„Je v chatrči.“

„Sám?“ zeptal se Cal.

„Ano.“

„Běž pro Sistaze a vrať se ke své práci.“

O tři minuty později Sistaz s Calem došli s nákladem prken k chatrči. Lou, s hlavou přitisknutou ke stěně chatrče, jim dal znamení, že je vše v pořádku. Složili své břímě poblíž otevřeného okna, aby si chvíli odpočali. A hned začala pečlivě připravená komedie.

„Přiznej, že je to stejně nesmysl nosit tyhle prkna na pilu, když jsou vynikající.“

„Mistr jistě ví, co dělá,“ odpověděl Sistaz.

„Ale řekni, jsme přeci truhláři, ne? Známe řemeslo, já ti říkám, že ty prkna jsou bezvadná.“

„Tak proč bysme je sem podle tebe nosili?“

„Nevím, totiž... něco mě napadlo, ale...“

„A co tě teda napadlo?“

Cal se zatvářil váhavě, pak se rozhodl.

„Vzpomínáš si na loď, kterou jsme spustili na vodu minulý týden?“

„Jo, no a?“

„Poslyš, kdybychom pracovali normálním tempem, byla by hotová o měsíc dřív. Neudivuje tě, že od jisté doby nám stavba lodi trvá dvakrát dýl?“

„Vždyť jsou taky větší, ne?“

„Ale ne dvakrát větší! Já mám dojem, že se Vedoucí stavby domluvil s Mistry a práci sabotují. Vždycky se něco udělá, a pak se to předělává. Objednají se třímetrová prkna, a když přijdou, řekne se, že jsou moc krátká a musí se řezat nová. Kolíky jsou buď příliš dlouhé nebo zase tenké, prostě nevyhovují. A loď se spouští na vodu s dvou až tříměsíčním zpožděním.“

„Zbláznil ses, že tvrdíš takový věci,“ odporoval Sistaz bázně, zatímco mu v očích zajiskřil veselý plamínek. „Proč by to Mistři dělali?“

„Nemám zdání, ale vím, že se všichni domluvili, aby oklamali Cavalana a to se jim daří.“

Lou výstražně luskl prsty. Cal se Sistazem popadli hromadu prken, obrátili se zády k chatrči a s hlavou vtaženou mezi rameny pokračovali v chůzi, zatímco Lou utíkal plnou rychlostí k pile. Kryt řadou prken, pustil se horečně do práce a přemísťoval nejsvrchnější prkna z řad, označených příslušnými znamínky.

O hodinu později spatřil Cal přecházet Cavalana s bdělým výrazem po staveništi. Náhodou v tom okamžiku došel z pily první náklad prken. A hned nastal zmatek. Tesařští tovaryši zjistili, že prkna nemají požadovanou délku, hubovali pomocné dělníky, kteří ujišťovali, že dobře vyřídili příkazy. Na celém staveništi se práce zastavila. Za chvíli se Cavalane neudržel a začal křičet.

„Dejte se znovu do práce, ano? Vy támhle tu nemáte co pohledávat, vraťte se na své místo!“

Chvíli bylo ticho, pak zasáhl Mistr velice klidným hlasem.

„Já dávám příkazy, Cavalane, já tady rozhoduji.“

„A jaké příkazy dáváš, Kaliassi? Žádné. Co jsi vlastně za Mistra, myslíš, že jsem nepochopil tvůj záměr? Dáváš falešné informace a práce stojí, zase jeden ztracený den, není-liž pravda?“

„Nepromarníme jediný den a víme, co máme dělat. Nikdo mě nebude učit řemeslu.“

Tentokrát se mistr rozzlobil, dotkli se jeho profesionální cti a cítil se nepříjemně zasažen.

„Jsi neschopný, špatný služebník Frahala a špatný Mistr. Ostatně, odteďka budeš tovaryšem,“ řval Cavalane.

To byla chyba, ale vazal si to neuvědomil. Mistr se narovnal a pohlédl na správce loděnic.

„Jedině shromáždění Mistrů mě může odvolat, ale ty ne,“ odpověděl suše.

Cavalane se otočil a vykřikl:

„Vojáci, pojd'te sem!“

Desítka lučištníků v čele se seržantem přiběhla poklusem. Každou chvíli se shluk zvětšoval a přicházeli dělníci ze sousedních stavenišť.

„Zatkněte tohoto muže a odveďte ho do vězení, Rajak ho pošle na Frahalovy brigý.“

Vojáci udělali krok vpřed, ale zastavili se. Čtyři Mistři vystoupili z řad a obstoupili Kaliassiho. Jeden z nich promluvil:

„Podle Tradice, pouze Vedoucí stavby a shromáždění Mistrů mohou soudit jednoho z nás, Cavalane. Jestli chceš něco vytknout Kaliassimu, oznam to Vedoucímu a ten rozhodne.“

Působivé ticho zavládlo na staveništi, kde jakoby se zastavil veškerý život. Věci zašly příliš daleko, ani Mistři ani Cavalane nemohli couvnout.

„To je vzpoura,“ zařval správce, „vojáci, zatkněte všechny Mistry a odveďte je k Rajakovi. Kde je Vedoucí? Najděte ho a také zatkněte.“

Seržant, kterého vývoj událostí zaskočil, opakoval:

„Všechny Mistry a Vedoucího? Ale kdo bude řídit práci dělníků, Pane?“

Logický, ale pěkně protivný, tenhle seržant! Cavalane na to ještě nepomyslel. Nemile zaskočen, vyslovil první nápad, který mu proletěl hlavou.

„Určím sám nové Mistry. Ty,“ ukázal na vysokého chlapíka s koženou zástěrou na břiše, „jsi tesař, ne?“

„Ano,“ odpověděl zaraženě mladík.

„Jsi odteďka Mistr tesařů na tomto staveništi.“

„Ale... nebyl jsem jmenován,“ protestoval chlapík.

„Já tě jmenuji. Ať se tví tovaryši rychle pustí do práce.“

Vahussian v rozpacích otáčel násadou kladiva.

„Já... nemohu, pane. Nejsem Mistr, jsem pouhý tovaryš, neumím zvládnout všechny věci...“

„Poslechni, nebo tě dám taky zavřít,“ hulákal Cavalane.

Mistr, který před chvílí promluvil, se obrátil a oslovil dav.

„Dokončete rozdělanou práci, kamarádi, a vyčkejte nových příkazů. Vše se vyřeší. Rajak jmenuje nového Správce místo Cavalana, nezneklidňujte se.“

„Cože!“ zaburácel Cavalane. „Ty mě budeš vyhrožovat? Vojáci, okamžitě se jich chopte a zbičujte je, než se objeví před Rajakem.“

Vojáci se s vytasenými meči blížili k Mistrům, kteří se ani nepohnuli. Bylo by absurdní postavit se na odpor a oni to dobře věděli. Cavalane následoval průvod, který zamířil k Hornímu Městu, k velkému obydlí, zámku Rajaka ze Senoulu.

Po dokončení díla zastavili dělníci práci. Rozmlouvali mezi sebou v malých skupinkách. Vedoucího, který se ve chvíli incidentu nacházel u pily, varovali, ale na zpáteční cestě byl stejně zatčen! Ponechání sami sobě Tovaryši nevěděli, co dělat. Cal, Sistaz a Lou přecházeli od jedné skupiny ke druhé, tu prohodili pár slov, tam stiskli ruce, snažíce se podnítit poznenáhlu v Tovaryších takový stupeň hněvu, který by je přiměl k činu.

Hodinu před koncem dne se objevil seržant s dvěma muži.

„Na příkaz Rajaka,“ začal seržant, „se Tovaryši sejdou ještě dnes večer a určí Mistry, kteří se zítra ráno v devět hodin dostaví pro příkazy do Rajakova paláce.“

„A Mistři,“ zvolal jeden hlas, „kde jsou Mistři?“

„Jsou na cestě do Tropouru, kde půjdou na hranici,“ přiznal neochotně seržant.

Vojáci využili všeobecného ohromení, aby rychle zmizeli. V davu chytil Cal Loua za paži.

„Podněcuj dál se Sistazem dělníky. Řekni jim, že jimi pohrdají, že Cavalane neměl právo zatknout Mistry a že Rajak je nemůže odsoudit na hranici. Hned jsem zpátky.“

Vzdálil se z davu a běžel k trupu lodi. Protáhl se dovnitř a spojil se s počítačem Základny.

„Hi, poslal jsem Ripoua, Bellema a Salva dnes večer do města, aby vyprávěli, co se přihodilo. Zavolej je a řekni jim, že Mistři jsou na cestě do Tropouru. Ať hned dohoní průvod a osvobodí je. Je už poloostrov zcela zařízen?“

„Již několik dní.“

„Kde se nachází kolona, která vyrazila z jeskyně?“

„Dva dny pochodu.“

„Dobrá. Ukradni někde šlechticům několik vozů s plachtou a umístí je tři hodiny cesty od místa, kde bude přepaden průvod s Mistry. Bellem je k nim dovede a odveze je do Kankalu. Ripou a Salvo se vrátí na staveniště, jasné?“

„Ano.“

Za několik minut se snesla noc a byla už tma, když se Cal vrátil k dělníkům. Rozdělal ohně a usadili se kolem nich. Muži s vážnými tvářemi mnoho nemluvili. Cal pomalu vystoupil do světla a začal.

„Myslím, že nám Mistr dal před odchodem příkazy.“

„Jaké příkazy?“ zeptal se udivený hlas.

„Řekl, že Cavalane bude vyměněn. Ani na chvíli nás nenechal na pochybách o tom, že se nepodrobí. Tak nám řekl, co máme dělat. My se také nesmíme podrobit.“

V rohu se zvedl souhlasný šepot. Přesto se ozval jiný hlas.

„Dobrá, nepodrobíme se, nejmenujeme Mistra, tos tím chtěl říci?“

„Ano.“

„A pak,“ pokračoval hlas, „co se stane? Vojáci nás zatknou, tak je to!“

„Proč potom neurčit Mistry,“ řekl jiný hlas, „jsou mezi námi schopní lidé.“

Neprodleně ze tmy vyšlehla Sistazova odpověď.

„Budou umět propočítat váhu kýlu brigy dlouhé dvacet pět metrů?“

Odpověď nepřišla.

„Hodně z vás by to dokázalo?“ pokračoval Cal. Samozřejmě že ne, kdyby uměli dělat výpočty, byli by dávno Mistry.

„Ale ty to umíš,“ namítl v tichu hlas. „Jsi tu jen krátce, Mistři tě přijali jako Tovaryše, ale ty jsi učený, znáš výpočty.“

Cal nechal uplynout několik vteřin.

„Ano, svedl bych to,“ připustil, „ale neudělám to. Nikdy nebudu pomáhat těm, kteří odsoudili Mistry. Mohu být Mistrem, ale ne z donucení.“

„Ještě jsi neřekl, co se stane potom,“ pokračoval muž sedící v první řadě, „až vojáci přijdou zatknout nás.“

„Až nás vojáci zítra ráno přijdou zatknout, nenajdou ani nohu!“

„Jak to?“ zeptal se někdo.

„Protože už tu nebudeme, odejdeme ze Senoulu.“

Nejprve se rozhostilo velké ticho, pak pronesl Lou:

„A jak?“

Nyní otázky jen přšely a muži u okolních ohňů se přiblížili, aby slyšeli. Cal se obracel ke každému řečníkovi, aby mu osobně odpověděl.

„Opustíme Senoul na lodích. Je tu zakotveno šest brig, vezmeme si je a připravíme k vyplutí. Je nás tu tři sta padesát, s ženami a dětmi to dělá asi osm set osob, možná devět set s dalšími rodinami. Když se trochu stěsnáme, půjde to.“

„A kam poplujeme?“

„Dost daleko, aby nás vojáci neobjevili, na místo, kde najdeme vše potřebné.“

„A co tam budeme dělat?“

„To samé, co tady, stavět lodě. Ale nebude tam nikdo, kdo by nás posílal do vězení nebo na hranici. A lodě budeme prodávat.“

„A kde je to tvoje místo?“

„Řeknu vám to, až budeme připraveni vyplout! Vše co vám mohu říci je, že Rajak tam nemá žádnou moc. A nyní se rychle rozhodněte.“

Muži vzrušeně diskutovali asi hodinu a poté tři z nich zamířili ke Calovi a Sistazovi, sedícím stranou.

„Jsi připraven odpřisáhnout, že tam není jediný Frahalův voják?“

„To přísahám,“ odpověděl Cal.

„A můžeme vzít s sebou naše rodiny?“

„Ano.“

„Pak jsme tedy připraveni, dej nám své rozkazy.“

Nastalo dvacet minut pobíhání sem a tam. Cal myslel na vše, ale bylo nutné organizovat odjezd, určit vedoucí, promyslet dopravu rodin do přístavu. Když bylo konečně vše naplánováno, Cal, Sistaz a Lou se ocitli o samotě.

„Lou, najdi Casseline a připoj se k nám v rybářském přístavu,“ nařídil Cal.

Když mladá dívka přišla do přístavu, byla taková tma, že sotva šlo rozeznat siluety. Chagar, místní měsíc, ještě nevyšel a jeho mdlá záře na sebe nechala čekat. Lou lehce zahvízdal podle dohodnutého signálu.

„Jsi to ty, Cale?“

Hlas Casseline byl trochu napjatý a Pozemšťan chvíli uvažoval, zda je zneklidněna situací nebo se bojí o něj. Pak pokrčil rozčarovane ramený. Od útěku na lodi neprojevila nikdy ani nejmenší známku zájmu, až se pomalu uzavřel do sebe. Oh, jistě, vždycky byla připravena splnit cokoli potřeboval, prostě vzorný voják, nic víc! Ale nebylo v tom nic osobního, a on trpěl víc, než by si přál.

„Nuže! Odpověz!“

Zabránil do svých myšlenek, nevšiml si, že k němu mluví.

„Promiň,“ přemýšlel jsem. „Co jsi řkala?“

„Připojíme se k Divovi?“

„Ano. Teď mě poslouchej: vzpomínáš si na starce, kterému jsme vzali rybářskou loď?“

„Ukradli,“ řekla hořkým tónem, který Cala překvapil.

„Jestli chceš, víš kde bydlí?“

„Za nábřežím, v jednom starém domě.“

„Dobrá. Sistazi, ty tu zůstaneš a my půjdeme navštívit starce.“

„Co mu chceš ještě udělat?“ zeptala se Casseline útočně.

Cal nechápal, odkud se bere to nepřátelství.

„Nemám čas ti to vysvětlovat: veď nás.“

Nadlouho se odmlčela, pak se rozhodla a otočila se na patách.

Žádné světlo, u starého rybáře všichni spali. Casseline zaklepala zlehka na dveře. Za chvíli se objevila záře a dveře se otevřely. Rybář sebou trhl, jakmile poznal mladou dívku a Cala a chtěl znovu zavřít dveře, ale pochopil, že je příliš pozdě. Vstoupili do domu, kromě Loua, který s lukem v ruce zůstal na stráží venku.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se Cal.

„Sipio,“ odpověděl starý muž klidným hlasem.

„Sipio, dnešní noci se odehrává něco, co změní město. Budeš mít málo času na rozhodnutí. Ale uvaž, že nemyslím teď na sebe, ale na rybáře v Senoulu. Nuže, zítra ráno budou loděnice opuštěné, neboť všichni mezitím zmizí.“

„Kvůli Mistrům?“ řekl stařec náhle se zájmem.

„Vidím, že jsi dobře informován. Rajak se ocitne bez dělníků. Myslím, že dříve či později se rozhodne nahradit je těmi, kteří se po Tovaryších nejlépe vyznají ve stavbě lodí, to znamená rybáři. Ocitnete se po dobrém či po zlém v loděnicích, a nebude to žádná

legrace, protože po vás budou chtít stejný výkon jako předtím, i když nejste dělníci. A tresty budou jen pršet!“

„Myslím, že máš pravdu,“ přisvědčil stařec a sklonil hlavu.

„Je třeba se tedy rozhodnout. Budou-li rybáři chtít, mohou následovat Tovaryše ve svých rybářských bárkách. Tam, kam jedeme, je oceán rovněž plný ryb, ale život je klidnější a Frahalovi vojáci tam nežijí. Vahussiané tam budou svobodnými lidmi jako byli před příchodem kněží, před existencí Frahala. Pokud jde o tebe, řeknu ti, kde je ukryta tvá loď. Nemohl jsem to udělat dřív, protože vojáci by tě zatkli, kdyby se tvá loď vrátila. Teď ji znovu dostaneš a můžeš jít s námi. Vyber si.“

„Půjdu s vámi,“ odvětil stařec bez váhání, „již jsem se rozhodl odejít. Chci zemřít svobodný. Oceán mi poskytne potravu. Nic jiného nepotřebuji.“

„A tví námořníci?“

„Jsou to mí synovci a budou mě následovat. Mí synové zemřeli na hranici před třemi lety.“

„Kolik rybářů půjde s námi?“ zeptal se Cal s větší důvěrou.

„Hodně, zvláště kvůli tomu, co se děje.“

„Poslouchej, obejdi všechny rybáře, kterým důvěřuješ, a řekni jim, aby promluvili se svými přáteli. Ať vezmou své rodiny a zásoby jídla na čtyři dny. Je třeba, aby za východu slunce nezůstala v senoulském přístavu jediná loď. Až vyplují, ať zůstanou na širém moři až do bílého dne. Pak se připojí k brigám plujícím podél jižního pobřeží. Svou loď dostaneš o dvě hodiny později, je ti všechno jasné?“

„Vše jsem pochopil, synu, nedělej si starosti, a teď jdi, máš ještě mnoho práce.“

U dveří Cal ustoupil, aby nechal projít Casseline, když tu se ona náhle k němu přivinula s tváří ozářenou úsměvem. Neřekla ani slovo, ale zvedla ruku, jejíž prsty se lehce dotkly Calovy tváře a pak vystoupila na špičky a rychle přitiskla své rty ke Calovým! Pak ho vzala za ruku a táhla ven ve chvíli, kdy Cal v lehkém omámení mlhavě zaslechl potlačovaný smích, vycházející z domu starce.

KAPITOLA SEDMÁ

Cal

„Pomalů odvrátit od větru!“

Briga zatížená nákladem mužů, žen a dětí se lehce nakláněla. Tyhle lodi nebyly příliš obratné. Od mého prvního pobytu, kdy jsem naučil Vahussiany plavbě na moři, stavěli čím dál tím těžší lodě, prodloužili trup tak, že zvětšili šířku, podle mě příliš, a plocha plachtová byla nedostatečná. Musí se samozřejmě výborně držet na moři, ale byly pomalé a pluly asi jako kdysi staré lodě na lov tučňáků.

Všichni se za rozbřesku znovu shledali. Skutečné válečné loďstvo o jisté síle, i přes chaotickou plavbu rybářů! Včera večer se mi podařilo najít kapitány a námořníky pro brigu. Na srazu jsem přidělil ke každé brize asi desítku rybářských šalup, abych zavedl trochu pořádek.

Hodinu po svítání jsme dorazili k místu, kde byla ukryta Sipiova loď. Nařídil jsem mu setrvat hodinu nebo dvě v pobřežním pásmu, než vypluje podél pobřeží, aby nás mohl upozornit, kdyby se chystalo pronásledování. Udivilo by mě to. V Senoulu zůstala jen jedna či dvě lodě v opravě. A jestliže se očekával příjezd čtyř přepravních brig ze severu, nehrozilo nebezpečí, že se s nimi potkáme.

Požádal jsem všechny, aby si přinesli zásoby jídla na čtyři dny pro případ, kdyby někdo zalarmoval kněží. Kankal byl ve skutečnosti jen půldruhého dne plavby s rozvinutými plachtami. Pobřeží od Senoulu sestupovalo k jihozápadu a žádná loď tudy nikdy neprojížděla. Ty, které se ostatně zřídka vydávaly na plavbu kolem kontinentu nebo k ostrovům, se zdržovaly nejméně v třistakilometrové vzdálenosti, aby se vyhnuly dlouhému mysu daleko na jihu. Podle mého názoru dorazíme na místo zítra pozdě odpoledne. Doufám, že moře nebude neklidné, protože vstup do rejdy není příliš široký a naše posádky jsou přinejmenším nezkušené.

Pro následující noc jsem chtěl nechat přivázat šalupy za sebou do vleku brig. Tím se sice sníží rychlost, která se zadním větrem nepřesahovala sedm uzlů, ale dával jsem přednost tomu, abychom se

za svítání všichni bez problémů našli. Brigy poplavou v jedné řadě na dosah hlasu. Pokud šlo o Mistry, vše proběhlo hladce. Lou mi potvrdil, že dostal od Hi uklidňující vzkaz.

Zatím se pasažéři probouzel. Ještě jedna věc mi ležela na srdci: na palubě bylo asi sto padesát osob namačkaných mezi podpalubím a můstkem, ale z toho jen asi dvacet dětí...

Stál jsem vedle kormidelníka a myslel právě na to, že místo strážního důstojníka je dosti nepohodlné, ostatně stejně jako kormidelníkov. Na lodích postavených v Kankalu zavedu pevné sedátko, vyvýšené pro důstojníka a sedátko za kolem pro kormidelníka.

Přistoupil jsem až k ostění na pravoboku a obhlížel pobřeží. Na mou ruku se jemně položila jiná ruka, tak lehká, jak může být pouze ruka ženy. Byla to Casseline, která se na mě usmívala. Měla dnes ráno zářící oči a já jsem v mžiku zapomněl na všechny starosti, připomínaje si chuť jejích rtů na mých ústech dnešní noci! Jako kdyby to uhodla, sklonila hlavu, ale ruku neodtáhla a já ji jemně uchopil a lehce sevřel její dlouhé prsty. Odpověděla na můj stisk.

„Naučíš nás žít, že Cale?“

Přikývl jsem.

„Žít... také.“

„A co ještě?“ opáčila žádostivě.

„Umět věci organizovat, vybírat, vydobýt si respekt, jestli chceš. Vahussiané si musí uvědomit, že jsou velký, silný národ, a že nemají důvod snášet, co jim nevyhovuje. Člověk hodný svého jména nesmí být útočný nebo dobytelský, ale také se nesmí nechat ovládat, nechat si vnutit způsob života. Musí se naučit řídit svůj život a ne se vydat na pospas druhým, kteří myslí za něj.“

Vahussiané nepotřebují Frahalovy muže, aby rozpoznali dobro od zla. Kdysi byli nejvyspělejší rasou a ostatní národy je obdivovaly a napodobovaly. Žili šťastně v době, kdy jim nikdo nekázal o Frahalovi. Jedli, když měli hlad a za tím účelem chytali ryby a lovili zvěř, aniž by měli pocit provinění. To oni objevili plavbu na moři, vozy, tkaní, z čehož teď mají všichni prospěch, ale říkám si, co kromě hranic přinesli Frahalovi muži...”

Nechal jsem se svými slovy trochu unést a zvýšil jsem hlas. Náhle jsem si uvědomil, že nás obklopuje shluk naslouchajících lidí. Četl jsem na jejich tvářích, jak tato strastiplná noc otřásla jejich rozhodnutím. Ráno bylo trpké! Odešli v horečném spěchu, a teď v klidu si kladou otázky. To je normální. Dívali se na mě, jako kdybych mohl okamžitě vyřešit všechny jejich problémy. Je nezbytné jim něco říci, dodat jim důvěru. Pozvedl jsem hlas.

„Lodní můstek je tvrdý, co? Říkám si, jestli vás taky tak bolí zadek jako mě?“

Tu a tam se na tvářích objevily úsměvy.

„Každopádně vám můžu říci jednu věc: další lodě, které postavíme, budou pohodlnější.“

„Protože budeme stavět brigý?“ prohodil starý Tovaryš, sedící na lodním trámu.

„Budeme stavět množství nejrozumnějších lodí, víceštěňové a s mnoha plachtami, větší, než jste kdy viděli a také rychlejší.“

Tentokrát muži projevíli zájem. Šlo o jejich řemeslo, o jejich život a to jim dodalo chuti.

„Ale nejdřív se musí postavit loděnice,“ řekl mladík se zasmušilým obličejem.

„Ne, vše co je třeba, už v Kankalu je, uvidíte sami, dokonce i domy pro všechny, aspoň doufám. A když ne, pustíme se do toho.“

„Žijí tam už lidé?“

Teď jsem si musel dát pozor.

„Žili tam, ale odlupili na lodích napříč oceánem, jihovýchodním směrem.“

„Proč?“ zeptala se udiveně jedna žena.

„Byli přesvědčeni o existenci jiné pevniny, tak odjeli.“

Možná se teď zrodí nová legenda! V každém případě bylo třeba vysvětlit původ staveb, a kdo ví, třeba jednou ústně tradovaný příběh přiměje nějakého kapitána, aby se vydal objevit druhý kontinent? Třetí kontinent je příliš daleko, v měřítku téhle obrovské planety, aby k němu mohly doplout tyto příliš malé a hlavně pomalé brigý. Což mi náhle připomnělo, že mě zvědavost nikdy nezavedla na tyto kontinenty nebo na ostrovy Velkého souostroví. Byl jsem hned zcela uchvácen Vahussiany.

„Není tam tedy už nikdo?“

„Ale ano,“ pokračoval jsem, „před několika měsíci tam přišli Továři ze země sousedící s mou.“

„S rodinami?“

Aj, aj! Na to jsem také nepomyslel! Bude zřejmě vypadat divně, že moji roboti nemají ženy! Tím spíše, že homosexualita se na této planetě ještě neobjevila...

„Ne, ve skutečnosti jsou to spolubojovníci.“

„Frahilovi vojáci?“ zeptal se znepokojený hlas.

„Samozřejmě že ne, svobodní vojáci, kteří bojují za věc, již považují za spravedlivou. Každý je v Kankalu svobodný. Jestliže někteří z vás chtějí nadále vyznávat Frahilovo náboženství, mohou tak svobodně činit. S jedinou podmínkou, že se nebudou snažit vnucovat svou víru ostatním.“

„A kdo nám bude platit?“ pokračoval ten samý mladík.

„Zhotovené lodě budeme prodávat v severních zemích a na západním pobřeží a budeme obchodovat také s ostrovy. Peníze přijdou brzy. A do té doby bude každý za svou práci dostávat mzdu, vyplácenou společenstvím spolubojovníků. Ale to vše brzy uvidíte, neznepokojujte se! Zatím vám navrhuji připravit jídlo. Jestli chcete, dáme všechny potraviny dohromady a každý si z nich bude brát podle své chuti.“

Ksaku! Roboti odvedli pořádný kus práce. Moje flotila pronikla do ohromného zálivu uzounkým vjezdem, který se nakonec dal proplout snadněji, než jsem se domníval. Brigy zakotvily podél přístavní hráze, vytvořené z obrovských kusů skály, na nichž spočívala dřevěná střecha. Každých pět metrů z vody vystupovaly kůly, zaražené pro ochranu boků lodí. Molo se na konci rozšiřovalo do kruhu a vytvářelo přístav, který jsem hned přiřkl rybářským šalupám. Šest brig mělo dostatek místa k přistání. Molo bylo dlouhé nejméně dvě stě metrů. Každopádně nechám v zálivu zakotvit současně čtyři lodě. Podél pobřeží se rozkládalo městečko.

Když se vykládala první loď, sběhl se na molu zástup mých vahussijských robotů. Část z nich byla oblečena v hnědé nebo červené blůze námořnického střihu s krátkými kalhotami jako Továři, a zbytek, napohled vojáci, měli tmavozelenou vojenskou

blůzu, šedé kalhoty a vysoké boty nad kolena. U boku měli meč a dýku. Jeden z nich se oddělil a zamířil ke mně. Měl mužnou tvář s poznamenanými rysy. Pomyslel jsem si, že ztělesňuje muže v nejlepším věku, zatímco obličeje ostatních se zdály mladší.

„Dobrý den, Cale. Naše strážé vás spatřily již přede dvěma hodinami a připravili jsme vše pro váš příjezd. Kolik osob přivážíš?“

„Skoro tisíc, myslím,“ řekl jsem, prohlížeje si robota, jehož výraz mi připadal skutečně nerudný. „Nemáš příliš vlídný vzhled, ti lidé jsou unaveni a vylekáš je, pokud nebudeš příjemnější.“

V okamžiku jeho obličej dostal sympatičtější výraz. Zázrak techniky.

„Mí muži zavedou rodiny do domů, které si vyberou. Před vaším příjezdem Divo vydal příkaz, aby byly do všech domácností rozděleny potraviny.“

„Můj bratr je tady?“ zasáhla Casseline, která se k nám právě připojila.

„Támhle přichází,“ odvětil robot, jehož jméno jsem stále neznal a ukázal na konec mola. Casseline se tím směrem rozběhla. Viděl jsem blížít se Sistaze a rychle jsem zašeptal, než došel až k nám:

„Tvoje jméno, rychle!“

„Stuil.“

„Jsi velitel?“

„Ano.“

„Bud' na dohled, za chvíli si s tebou pohovořím. Zatím mě seznam jen s veliteli čet a řekni mi jejich jména.“

Neměl čas na odpověď, Sistaz byl již tu a obrátit jsem se k němu.

„Najdi si dům poblíž přístavu a za půl hodiny se tam setkáme, dobrá?“

„Celý dům jenom pro mě?“ zeptal se nevěřícně, „a ty?“

„Cal má svůj dům,“ vmísil se Stuil a ukázal na stavbu s dvojbarevnou hnědočernou střechou.

„Kde je přístav?“ zeptal se Vahussian.

„Blízko mola, kde jsou šalupy, je tam nábřeží, které odtud není vidět.“

Sistaz přikyvoval a pozoroval podezíravě Stuila.

„Ty jsi velitel vojáků, že?“

„Kapitán. Ale nevelím městu.“

„A kdo tedy?“

„To bude jeden z vás. My tu pořád nezůstaneme a každopádně je to vahussijské město, nepatří nám.“

Blahopřál jsem si, že jsem ho nechal jednat. Sistaz se zjevně uklidnil. Po molu postupovaly skupiny Vahussianů, vedené roboty. Sistaz mi pokynul hlavou a vzdálil se. „Co dělá Divo?“ zeptal jsem se. „Chopil se velení své skupiny a dal mi rovněž příkazy. Neodvažuje se být k nám příliš přísný, ale chtěl by se stát velitelem. Rozhodl také, že námořníci se ubytují podél přístavu a ostatní dále ve vnitrozemí. Nevěděli jsme, koho přivedeš.“

„To je naprosto v pořádku. Tovaryši nemusí bydlet blízko u loděnic. Máš zprávy o Bellemovi a ostatních?“

„Ne.“

Vrátil jsem se na přístavní hráz a narazil jsem na Diva a jeho sestru. Chlapec mi spontánně podával ruku.

„Věděl jsem, že s tebou vše půjde rychle,“ řekl.

„Ale co bude teď?“

„Kněží nevědí, kam jsme odešli. Máme před sebou dobré dva měsíce, než se můžeme obávat odplaty. Během té doby se musíme připravit.“

„Myslíš, že nás najdou?“

„Samozřejmě, je to zcela zákonité a nevyhnutelné. Musíme vědět, na čem jsme. Buď se uchýlí k násilí, nebo přijmou současný stav. Ale já sázím spíš na boj.“

Divo se zachmuřil.

„Frahhalovi vojáci jsou početní a umí se bít.“

„To se můžeme naučit! Je nutné se na to připravit. Naše hlídky nás upozorní na jejich příchod. Jestli přijdou po moři, budou muset proplout úzkým vjezdem, odkud na ně můžeme střílet. Jestli přijdou po souši, budou se velice obtížně dostávat přes močál. Divo, chceš si o tom všem promluvit za chvíli v mém domě? Přijde tam Sistaz a Stuil přivede Sipia, kapitány brig a nejstarší Tovaryše.“

Casseline se džbánem v ruce naplnila naše poháry gousem, druhem piva, který jsem neznal. Když obešla všech šestnáct pohárů,

uchopila svůj a její bratr dal pokyn k přípitku. Poté zamyšleně postavil svůj pohár.

„Cale,“ začal, „shromáždil jsem zde... tedy pozval jsem vás všechny dnes večer, abychom si promluvili. Hodně jsem poslední dobou přemýšlel, za dva a půl měsíce, co zde žijeme, se před našima očima změnilo tolik věcí! Jenže stále žijeme jako předtím v Senoulu, a tak to dál nejde. Máme dnes brigý kněží a dvě korvety, které jsme právě dokončili. Jsou mnohem větší, rychlejší, a díky zbraním, kterými jsi je dal vybavit, jsou neporazitelné.

Ve velkých kovárnách tví přátelé pro nás vyrobili lehčí a pevnější meče než mají kněží, a kuše, které dostřelí dvakrát dále než nejsilnější luk a hlavně mohou vystřelit dvakrát za sebou. Trénovali jsme se v jejich ovládání a naučili jsme se také jezdit na antlijích. V lesní ohradě je pět set antlijí. Tví přátelé nás naučili tavit a obrábět kov. Mistři ti naslouchali a naše lodě jsou větší a mají lepší konstrukci.

Konečně jsme se naučili žít svobodně, dělat, co se nám líbí... Jenže to nestačí. Není nikoho, kdo by to vše řídil, množství zboží čeká nevím nač ve skladech. Nikdo se nezabývá problémy města. Tví muži zabezpečují úklid, vjezdy a výjezdy z přístavu malým průlivem. Je ale třeba vykonávat spravedlnost, nikdo to nedělá. Je třeba dát vzdělání dětem, nikdo to nedělá... Je třeba... Mohl bych tak dlouho pokračovat.“

Zarazil se, aby se napil. Nikdo nepronесl slovo. Koutkem oka jsem zahlédl Sistaze, jak se nervózně vrtí na podušce své židle. Byl zaujat, ale trochu zneklidněn. Od chvíle, kdy jsme se usadili v Kankalu, získával postupně důležité postavení, neboť s pomocí několika robotů cvičil vahussijské vojáky.

„Rajak byl vinen,“ pokračoval Divo, zvedl se a přecházel po místnosti. „Obohacoval se a nestaral se ani o štěstí ani o budoucnost lidu. Ale upřímně si myslím, že vina leží na člověku, a ne na systému. Je třeba někoho, kdo by se staral o společnost, je třeba... organizace.“

Zvedl hlavu, aby přehlédlnl přítomné a jeho oči se upřely na mě. Spatřil můj malý úsměv a trochu se začervenal.

„Cale, přinesl jsi nám toho hodně, ale chápeš, že to nestačí?“

Sálem proběhlo reptání. Zdá se, že mí dobří vahussijští přátelé jsou trochu šokováni. Já jsem naopak s klidem upíjel pivo. Konečně se to hýbe, konečně mí chráněnci dospěli! Pomalu jsem se vztyčil a zvedl ruku, abych utišil asi patnáct reptalů.

„Skutečně to nestačí... Máš pravdu, Divo. Jenže jeden velitel nemůže všechno znát a není dobré, aby jediný člověk měl všechny pravomoce. Je třeba je rozdělit mezi více osob. Báł jsem se, aby si to obyvatelé Kankalu špatně nevyložili, aby jim systém nepříjemně nepřipomínal Senoul, Rajaka a kněží, chápeš. Museli jste to být vy, kdo to chtěl, protože souhlasím s tebou, že je nezbytně třeba organizace. Dnes večer jsou tu všichni Mistři cechů a Starší, kteří ztělesňují zároveň vědění a moudrost. Jestliže k tomu dají souhlas, navrhnou ti organizační systém. Ale nejdřív se musí oni vyjádřit.“

Rozhostilo se dlouhé ticho, pak Sipio kývl hlavou na znamení souhlasu. Jeden po druhém ho všichni přítomní muži napodobili. A je to, vyhrál jsem! Byl to historický okamžik pro celou vahussijskou rasu. Jestli přijmou, co jim navrhnou, tento princip se dříve či později ujme v celé zemi. A ví Bůh, zda to bude fungovat několik století. Pohlédl jsem na Casseline, která měla vážný výraz, a pocítil jsem známé rozechvění u srdce. Obrátil jsem se nejprve k ní.

„Slyšel jsem jednou mudrce vysvětlovat, jak je možné žít v míru po boku milované ženy a jejích dětí. Vyprávěl o smyšlené zemi, o níž celý život snil. Tato země si zvolila hlavu, již nazývali Protektorem. Byl pověřen chránit zemi před vetřelci a zároveň před sebou samým a také zajistit její rozkvět a blaho. Za tím účelem vyhledal a jmenoval spravedlivé a rozumné muže, kteří jeho jménem vykonávali spravedlnost a zavedli nařízení.“

Každé sdružení: zedníci, stavitelé, obchodníci, kováři, rolníci, lovci mělo své Mistry a ti volili na dva roky Velmistra. Existovaly také vojenské družiny, placené státem za ochranu. Nejvyšší vojenský velitel nazývaný Velký Kapitán byl volen všemi důstojníky na dobu deseti let. Všichni Velmistři byli zároveň poradci Protektora, který po poradě s nimi vynášel nová nařízení. V. ..“

Dveře sálu se prudce rozlétly a já jsem se zarazil. Stál v nich vahussijský jezdec se zablácenými botami. Očima přeběhl shromáždění, a když spatřil Sistaze, udýchaně vykřikl.

„Kněží... Jsou odtud sotva tři hodiny pochodu.“

Hned vypukl zmatek a všichni se začali překřikovat. Chtěl jsem na ně pořádně zařvat, ale rozmyslel jsem si to. Kankal potřebuje vůdce a teď přišel okamžik dát mu příležitost, aby se projevil. Každopádně jsem byl informován Hi, který mi každý den podával zprávy o postupu vojska. Ale poslední úsek urazili mnohem rychleji, než jsem předpokládal. Doufal jsem, že mám ještě dva dny pro ukutí plánu.

„Ticho, ticho!“

Tušil jsem to. Byl to Divo, kdo se ukázal jako vůdce, na nějž Vahussiané čekali. Vyskočil na židli a snažil se umlčet shromáždění. Již dlouho bylo zřejmé, že hýčká ve svém srdci touhu po rozhodování. Jenomže celý kus světa leží mezi touto touhou v dobách klidných a ve chvíli, kdy se objeví nebezpečí. Zápečnických hrdinů je hodně, ale na bojišti jsou vzácnější. Bylo třeba, aby se Divo osvědčil, a to se stalo. Pomalu se všichni utišili a Divo zahájil:

„Klid: armáda kněží je tady, výborně, už je čekáme čtrnáct dní, mají tedy zpoždění!“

Ostatním to vyrazilo dech! Viděl jsem zděšení na jejich tvářích. Sistaz využil příležitosti a klidně se obrátil k poslu.

„Je jich hodně?“

„Ó ano!“

„Kolik?“

„Já... nevím.“

„Odkud přicházejí?“

„Z velké planiny, mezi kopci.“

„Kdo je vede? Jsou Frahalovi vojáci stejně zastoupeni jako vojáci Rajaka?“

„Nevím,“ odpověděl znovu mladík v rozpacích.

„Hergot, řekl jsem hlídkám, aby pozorně sledovaly, co uvidí. Jako kdybyste nikdy předtím neviděli vojáky! Tos měl takový strach, že jsi nic neviděl?“

„Ne, Sistazi,“ odpověděl jezdec dotčeně.

„Ale měl bys mít!“ láteřil Sistaz. „Před bojem je třeba mít strach. Vede to k přemýšlení a pak se člověk strachu zbaví. Divo,“ řekl a obrátil se k němu, „budu všechny potřebovat až za svítání. Do

té doby ať se muži prospí, kněží nemohou překročit močál v noci. Ale pak musíme jednat rychle. Mohl bys přikázat, aby ženy a starci vykonávali naše rozkazy? Šípy a zásobování musí docházet pravidelně a nechci...“

Zarazil se a jeho zrak padl na mě.

„Cale... jaký je tvůj názor?“

Myslím, že Kankal právě dostal Protektora a Velkého Kapitána,“ řekl jsem s úsměvem, „a mám z toho radost. Jinak, je nutné mít především zprávy o nepříteli, protože k ničemu nepovede, když mu jen zabráníte proniknout na poloostrov. Nezůstaneme tady přece léta v obklíčení! Dříve nebo později dojde k bitvě. Jejich vojsko právě urazilo pěšky čtyři sta kilometrů, výborně. Podle mého názoru, nesmíme čekat, až si odpočine. Musíme zaútočit ještě dnešní noci.

V této naléhavé situaci vám navrhuji toto. Ať Mistři každého cechu určí jednoho z nich, který zůstane k ruce Divovi, jenž se prozatímne ujme úřadu Protektora Kankalu. Ostatní Mistři zabezpečí vykonávání příkazů, vydaných Divem a jeho Radou. Sistaz se prozatímne chopí velení městských vojáků, neboť on je vycvičil a naučil manévrovat. Já se postarám o své přátele a budu radit Sistazovi. Jestli vám to vyhovuje, začneme ihned.“

Casseliina ruka vklouzla do mé. Její oči se podobaly dvěma plamenům svítícím v šeru. Netečná k přítomnosti ostatních okolo nás, nespouštěla ze mě zrak. Zdvihl jsem její ruku ke rtům a jemně jsem ji políbil.

„Cale, prosím tě, budete mít s Casseline spoustu času na lásku později!“

V Sistazově hlasu zazněla lehká ironie.

„Máš pravdu,“ odpověděl jsem, aniž bych pustil ruku Casseline, která kolem sebe vrhala pohrdavé pohledy. Ale nikdo jí příliš nevěnoval pozornost.

„Jestli někdo nesouhlasí s tím, co bylo rozhodnuto, ať to řekne hned,“ řekl Divo. Obdivoval jsem jeho chytrost, s níž vyzval případné odpůrce, aby se veřejně vyslovili. Dělá obrovské pokroky, můj přítel Divo!

Mistr plachtář zvedl ruku.

„Udělal jsi toho už hodně, Divo, dáváme ti důvěru jako Protektoru.“

„Ať jsou tedy rychle určeni Velmistři. Sistazi, souhlasím s Calem, aby ses ujal velení našich vojsk.“

Vysoký Vahussian kývl hlavou a přistoupil ke mně.

KAPITOLA OSMÁ

Rekonstrukce Hi

Muži opatrně postupovali v řadě, která se prodlužovala. Bylo tu šedesát vahussijských vojáků, tovaryši kovářští, rybářští, stavitelé, jak byli nazýváni dělníci v loděnicích, všichni již dva měsíce nemilosrdně trénovaní Sistazem, a několik robotů-instruktorů. Muži toho znali o válečnickém umění méně než profesionální senouští vojáci, ale byli více motivováni a to možná vyváží nedostatek zkušeností.

Lou, který kráčet v čele, rozhrnoval větve a prodíral se travinami, se zastavil. Cal jej právě došel, sledován Sistazem.

„Támhle jsou jejich ohně. Přiblížíme se všichni tři a budeme je pozorovat. Řekni svým mužům, ať zůstanou tiše na místě.“

Oběžnice Chagar právě vyšla, ale její světlo umožňovalo jen taktak najít cestu. Přesto měl Cal dojem, jakoby svítila víc než obvykle. Tři muži neslyšně postupovali. Když došli na malý vršek, objevil se náhle před jejich zraky tábor senoulské armády. Byla to skutečná armáda! Musela čítat skoro dva tisíce vojáků! Přitom Sistaz, který naverboval bojeschopné Vahussiany, měl k dispozici jenom pět set mužů rozdělených do dvou rot. Kněží dali zapálit kolem šedesáti ohňů na planině o šířce jednoho kilometru. Rozprostírala se mezi kopci na západě a lesem, lemujícím moře na východě. Před každým ohněm stál na stráží voják a procházel mezi postavami, ležícími na zemi.

Ve středu ležení se tyčila desítka stanů a zevnitř probleskovalo světlo, patrně hlavní štáb. Korouhev před každým stanem oznamovala hodnotu nájemníka. Lou, který odešel na výzvědy, se připlížil trávou zpátky.

„Kněz Představený je tam,“ zašeptal Sistaz, „a Rajak taky. Museli požádat o posily jiné město, aby shromáždili tolik lidí!“

„Proto jim to tak trvalo, než nás našli,“ odpověděl Cal.

„Je jich zatraceně hodně!“

Sistazův hlas prozrazoval dojem, který na něj tábor udělal. Nepoměr sil byl skličující!

„Nevidím antlije,“ řekl Cal k Louovi, který ukázal k severu.

„Támhle za vozy. Žádná hlídka.“

„Fajn, myslím, že to vypadá velmi dobře. Ohně jsou blízko u sebe, zem bude tedy pokryta spáči. Budeme mít úspěch. Lou, dojdí pro muže. Rozestavíš je vkleče do osmi řad po osmi ve vzdálenosti dvou metrů.“

Uběhlo několik minut a Lou se znovu objevil, následován kankalskými vojáky, které rozmístil jednoho po druhém do téměř dokonalého čtverce. Cal si nepřál použití kuší, aby si zachoval výhodu, která může být rozhodující.

„Podle mě,“ řekl, „nebudeme mocí vystřelit víc než šest až osm salv. Je tedy nutné najít důležité cíle.“

„Stany,“ zahučel Sistaz.

„Ne, jsou příliš daleko, je to příliš riskantní. Každý šíp je důležitý, nemůžeme si dovolit jimi plýtvat. Je třeba mířit dovnitř tábora a pak rozšířit palbu směrem k jihu, na opačnou stranu od stanů. Poslední dávku si necháme pro antlije. Kdybychom je vyplašili, vznikla by panika a pak by možná uprchly. Chceš řídit palbu, Sistazi?“

„Ano, s radostí,“ odvětil mladík.

„Dobře, nezapomeň zpřesňovat orientační body.“

„Hmmm!“

Sistaz pomalu zacouval a šel k mužům, kterým určil jako orientační bod vrcholek kopce, rýsujícího se mlhavě proti nebi. Vojáci vyndali z toulců osm šípů a zarazili je vedle sebe do země. Vše dobře pokračovalo, dnes večer zúročí své dlouhé tréninkové úsilí.

Zazněl tlumený signál a šedesát čtyři luků se vztyčilo současně proti obloze, každý muž zkontroloval, zda je jeho zbraň skloněna ve stejném úhlu jako sousedova.

„Myslím, že dnes moji střelci budou velmi úspěšní,“ usmál se Cal. „Po první salvě, Lou, vystřel na hlídky poblíž antliji. Je to daleko, ale ty to dokážeš.“

Robot se vztyčil v okamžiku, kdy hvizd dal pokyn k zahájení střelby. Šedesát šípů se vzneslo se zasvištěním k obloze, pak se společně zhoupaly a znovu klesaly k zemi.

Náhle se tichem ozvala série nárazů a první zavytí. Druhá salva již byla vypuštěna. Spáči se ještě všichni neprobudili. Ale když dopadla druhá salva, vypuklo vzrušení, panika. Lehce zranění vojáci se zvedli a snažili se utéci. Nikdo nechápal, co se děje a odkud přicházejí střely. Byli oslepeni září ohňů a s řevem se motali dokolečka.

Salvy následovaly jedna za druhou a při vypálení šesté dávky se u stanů vztyčil kněz.

„Ohně, uhaste ohně, všichni do stínu!“

„Ts, ts! Mají sakramentsky zkušené lidi, flandáci,“ řekl Cal obdivně. „Lou, snaž se ho dostat.“

Lou bleskurychle položil šíp na luk, který stejným pohybem napjal bez jakéhokoliv úsilí. Dole se kněz zapotácel a chytil se za levé rameno.

A poté se ozvalo poplašené říčení antlijí, které se cvalem rozprchly do všech stran. Cal se napřímil a obrátil se k Sistazovi:

„To stačí, teď zmizme. Stáhni postupně v tichosti své muže.“

O dvě stě metrů dál Lou dostihl Cala.

„Pořád ještě nevědí, odkud se střílelo.“

„Dobře, jdi teď do čela.“

Za půl hodiny byli u brodu přes močál, který překonali v běhu. Na druhé straně se vztyčili čtyři muži: hlídka. Vzrušený šepot proběhl řadami členů expedice, kteří museli vyprávět o svých činech. Cal se zastavil a počkal na Sistaze.

„Asi necháš muže tady, ne? Je zbytečné, aby pochodovali pět kilometrů zpátky do města, když zítra musí znovu zaujmout pozice.“

„Ano, trochu se najedí a vyspí se v lese. A co budeš dělat ty?“

„Vrátím se na antliji, měl bys jet také, musíme si promluvit. Vezmi s sebou své důstojníky.“

„Platí, jednoho nechám s obránci brodu.“

Cal šel pro antliji, kterou uvázal na okraji lesa. Bylo to nádherné velké zvíře, které si vybral z hlavního stáda, přivedeného několika roboty na počátku pobytu. Jak byli Vahussiané překvapení! Nikdy neviděli pohromadě pět set antliji a to ještě netušili, že zvířata jsou určena pro ně...

Vklouzl nohou do levého třmenu a pružně se vyšvihl do širokého, pohodlného kamargského sedla. Postroj byl rovněž pro muže objevem. Obvyklý výcvik prováděný vahussijskými vojáky byl výborný... pokud byl úspěšný, řídit zvíře pouhým stiskem kolen, co více by si člověk mohl přát. Jenže pouze jedna antlije z dvaceti okamžitě poslechla. Většinou bylo třeba je uštvať a to zabralo čas.

S udidlem a otěžemi tyto potíže odpadly! Antlije, kterou si Cal vybral, byla tak dobře vycvičena, že jízda na ní byla potěšením. Časem se ukázalo, že tato zvířata jsou rychlejší, vytrvalejší a silnější než pozemští osedlaní koně. Měly rychlost závodních koní na Velkých cenách. Jenomže antlije touto rychlostí běžely dobrých dvacet kilometrů! Nakonec se první unavil jezdec...

Jestliže všichni roboti byli nyní zkušenými jezdci díky doplňkovému vybavení bankou bojovníka, Vahussiané na tom byli mnohem hůře. Pouze stovka z nich byla dnes schopná provést útok.

Ostatní měli vážné problémy, když bylo třeba použít v sedle krátké kopí, zavedené Calem a jeho roboty, a ještě horší to bylo s mečem.

Sistaz se vrátil, následován desítkou postav. Dalším problémem bylo najít důstojníky pro mužstvo. Vahussiané byli deptáni tak dlouho, že ztratili smysl pro iniciativu a velení. I u Tovaryšů se hodnost Mistra získávala pouze na základě osvojených znalostí, a ne schopnosti k řízení. Nakonec se přece jen našel způsob, jak řídit dvě peší roty a jednu jezdeckou rotu, jež byla méně početná. V zásadě, na rotu připadl jeden kapitán a na padesát mužů jeden důstojník. Aby věci příliš nekomplikoval, Cal ustanovil pouze hodnost seržanta, důstojníka (bez dalšího upřesnění) a kapitána. Zbytek se vytříbí sám.

O tom všem přemýšlel za jízdy do Kankalu. Nevměšoval se do všeobecného hovoru, který se rozproudil po vyprávění mladého důstojníka z výpravy.

Sotva překročil práh svého domu, když se k němu přitiskla zahalená postava. Casseline ho vši silou sevřela, než se odvrátila.

„To bylo naposledy, Cale, naposledy, kdy jsme byli odloučeni! Umím se bít a chci být u tebe, když jdeš do boje a ne, neprotestuj, nemůžeš mi v tom zabránit.“

Cal strnul několik okamžiků mlčky a pomyslel si, že nestráví v této epoše dějin planety skutečně tak dlouhou dobu, aby si odpíral přítomnost Casseline po svém boku. Postrádala něhu jeho někdejší ženy Mez, byla jiná, ale miloval ji úplně stejně. Pouze si umínil, že musí přikázat Ripouovi, aby na mladou dívku nepřetržitě dohlížel, a potřásl pobaveně hlavou.

„Chtěl jsem ti jenom říct, že je to velmi podivné chování na pouhé přátelé, jako jsme my dva. Co si lidé pomyslí!“

„Nic víc než teď, však víš!“ zamumlala s uvolněnou tváří a ironickým pohledem, „každý ví, že jsem... trochu do tebe zamilovaná.“

Vstoupili Sistazovi důstojníci, Cal stiskl paži mladé dívky a přistoupil ke stolu, kde ležela mapa. Vahussiané byli slušně daleko ve výrobě papíru, jenž měl již uspokojivou kvalitu. Na druhé straně však neexistoval knihtisk, knihy byly opisovány ručně. Kuriozita vývoje.

„Casseline, dojdí pro svého bratra, potřebujeme ho tu při sestavování plánů.“

„Už jsem mu vzkázala.“

„Neexistuje způsob, jak se tomu vyhnout?“ řekl Divo zamyšleně.

„Co ti vadí?“ zeptal se Cal.

„Ta bitva,“ odvětil mladík. „Jestli budeme poraženi, město je ztraceno.“

„K čemu bude čekání? Nemůžeme doufat v žádné posily, to dobře víš. K rozhodující bitvě musí dojít. Lituješ, že porážka nás vydá do rukou kněží? Ale v každém případě ti, co přežijí, by mohli uprchnout na lodích. Stačilo by odplout dost daleko, zamířit se zásobami potravin a vody k ostrovům.“

„Asi dělám chybu, ale mám velké starosti. Nikdy nenajdeme tak příhodné místo pro zřízení města.“

„Mohli bychom jim zabránit překročit brod, ale pak připlují na lodích a vylodí se na severní straně poloostrova. Přece neuvažuješ o tom vyjednávat s Rajakem?“

„Ne, totiž chci říct, že nepřistoupím na žádnou kapitulaci, ale kdybychom se mohli vyhnout všem těm padlým, kdyby Rajak přistoupil např. na vrácení brig a roční dluh?“

Cal na něj chvíli hleděl.

„Myslím, že budeš dobrým Protektorem, Divo, až se naučíš chladně zvažovat všechny stránky situace. Neříkám, že srdce nemá zasahovat, ale dovedeš si rozumně představit, že kněží přijmou přítomnost města nevěřících tak blízko Senoulu? To je urážka, kterou nikdy neodpustíš! Víš, co si myslím, Divo? Jestli nás zajmou, postaví obrovskou hranici pro muže, ženy a děti, jediné svobodné děti! Jedině to, ať Rajak slíbí cokoliv.“

Důstojníci kolem stolu se napřímili. V několika sekundách Cal přeměnil amatérské vojáky v muže rozhodnuté bojovat až do smrti. Není nikdy dobré přitlačit muže ke zdi se smrtí jako jediným východiskem. Stanou se z nich kruté šelmy!

Nastalo dlouhé ticho. Divo zvedl hlavu a podíval se na Pozemšťana.

„Doufám, že jeden z nás ti bude moci jednou říci, jak ti jsme vděční za vše, co pro nás děláš a jak tě máme rádi. Tvé jméno, Cale, vejde do našich dějin. Nevím, jak to všechno dopadne, ale každopádně nic nebude tak jako předtím. Přeji si naše vítězství nejenom proto, abychom mohli žít, ale také abych ti mohl po celý život prokazovat své přátelství.“

Prudce se odmlčel a Cal ucítil, jak se mu dojetím stáhlo hrdlo. Opřel se dlaněmi o stůl a zhluboka dýchal, aby se uvolnil. Pak se usmál.

„Slíbím ti jednu věc, Divo, nikdy nás kněží nedostanou, budou poraženi, zdrzeni, vyhnáni z této krajiny, to ti přísahám. Pak bude na tobě, abys je držel v uctivé vzdálenosti a nikdy nezapomněl, že smrtelný nepřítel nesmí nikdy vzbuzovat soucit. A teď, souhlasíte s plánem? Nejdřív ty, Sístazi!“

„Zopakuji ho,“ odpověděl Velký Kapitán, „a když se nevyskytne žádná námitka, navrhuji pustit se do toho okamžitě.“

„O.K.! Spust’.“

„Nejdřív si přes den odpočineme a za noci nalodíme mé a tvé oddíly s antlijemi na brigy a vyplujeme na moře. Vylodíme se dvanáct kilometrů severně na pláži a schováme se ve velkém lese. V noci zůstaneme na místě a za svítání potáhneme na senoulskou armádu.“

„Tak,“ řekl Cal. „Námitky?“

Nikdo nepromluvil.

„Tedy je to dohodnuto. Bude rozumnější říci mužstvu co nejméně. Ať se brigy potají připraví. Potřebují zkušenou posádku, tvořenou rybáři. Korvety zůstanou tady, nepotřebujeme jejich rychlost a dávám přednost tomu, aby na nich byla dokončena instalace ohromných kuší.“

Za čtyři hodiny poté, co se rozednilo, přijel před Calovo obydlí tryskem jezdec. (Calův velký dům v přístavu sloužil ve skutečnosti také jako hlavní velitelství.) Na stráž u brodu se z druhého břehu obrátila skupinka vyjednávačů! Zřejmě kněží odhalili průchod. Pravděpodobně vyslali průzkumníky, kteří viděli muže přejít brod. Škoda! V každém případě se zdá, že Rajak chce vyjednávat. Cal se okamžitě rozhodl jet tam s Divem. Sistaz jako vrchní velitel musí zůstat se svými muži.

Oba muži se vydali na cestu v doprovodu Loua, Salva a deseti vahussijských jezdců. Skupinka dorazila k stanovišti hlídky, když je dusot antlije přiměl obrátit se v sedlech. Casseline přijela tryskem, široce se usmála na Cala a beze slova se za něj zařadila. Potřásl pobaveně hlavou a pobídl svou antliji k veliteli stanoviště.

„Kde jsou?“

„Řekli, abych je zavolal, až dorazí naše delegace. Ale chtějí mluvit pouze s třemi muži, budou prý také jenom tři.“

„Zavolej je.“

Seržant se dal do křiku, a sto metrů odtud, na druhé straně brodu, Rajakův důstojník vystoupil z křovisek.

„Jste připraveni?“ zakřičel.

„Ano.“

„Vaši vyjednávači přijdou támhle,“ pokračoval mladík a ukázal na malou vyvýšeninu, vynořující se opodál.

„Kdo vás bude zastupovat?“ zeptal se na rozkaz Diva velitel stanoviště.

„Tři hodnostáři dvora.“

Cal hned zasáhl.

„Řekni jim, že budeme jednat jen s Rajakem.“

Vahussian zděšeně zakoulel očima, ale vyřídil vzkaz. Senoulský důstojník naznačil, aby vyčkali a zmizel v křovinách. Za několik minut se vrátil a oznámil, že vyslal posla. Záležitost se protahovala, což Calovi vyhovovalo. Kdyby to trvalo celý den, byli by muži ve formě pro noční manévry.

Setkání se nakonec uskutečnilo v pozdním odpoledni, v osmnáct hodin. Casseline se ho chtěla zúčastnit, ale Cal byl neoblomný. Delegation měla mít tři osoby. Nutně v ní figuroval Divo a Cal chtěl s sebou vzít Loua.

Lou a Cal obklopovali Diva. Tři jezdci přijeli na vrchol kopce. Rajak tu stál ve slavnostní uniformě, po boku meč, v dlouhém žlutém plášti protkaném stříbrem. Vedle něho hodnostář a kněz.

„Kněz Představený,“ zašeptal polohlasně Divo.

Vysoký muž s širokými rameny připomínal spíše vojáka než duchovního. Byl od pohledu odporný, s tvrdým výrazem.

Tři „rebelové“ se pozorně rozhlédli kolem sebe, než sestoupili z antlijí, což vyvolalo zlomyslné zachechnutí kněze, kterému nevěnovali pozornost. Nechali otěže volně plandat po zemi, zvířata tomu přivykla zůstala stát na místě, a přistoupili k Rajakovi, který hned začal:

„Kdo jste?“

Cal ukázal na svého přítele.

„To je Protektor Divo, vůdce Kankalu, já jsem jeho zvláštní poradce a tento muž je můj přítel.“

„Protektor,“ řekl pohrdavě hodnostář, „co je to? Frahalovo učení nezná Protektora.“

Divo postoupil o krok a klidně odpověděl.

„Už nepodléháme Frahalovu učení. Jsme svobodní lidé.“

„Odpadlíci,“ vyrazil kněz, jako kdyby plívl.

„Jestli chcete. V každém případě to je skutečnost a bude lépe ji hned přijmout, jinak naše debata nikam nepovede.“

„Debata?“ vykřikl rozružený Rajak. „Debata? O žádné debatě nemůže být řeči! Očekávám vaši kapitulaci.“

„Ale, Rajaku,“ vmísil se Cal, „přece jsi nás nenechal přijít kvůli tomuhle! Musel jsi včera večer vidět, že nejsme ochotni se vzdát! Tví muži nikdy nebudou moci překročit brod, to musíš vědět, můžeš jenom zůstat tady, ale to nám nevadí. Nezemřeme hladu, moře nás uživí. Nač je dobré se zatvrdit, přijmi naši nezávislost, která ti nepřekáží, neboť Kankal je mimo tvé území.“

„Ti lidé pocházejí ze Senoulu,“ odsekl Rajak.

„Copak ti patří jako zvířata?“ přerušil ho tentokrát rozhněvaně Divo. „Člověk má jen toho pána, kterého si sám určil.“

„Frahal nám jej určil,“ odsekl ledově kněz.

„Neznám muže jménem Frahal,“ řekl Divo. „Vidím, Rajaku, že jsi přišel s jediným cílem nařídit nám vzdát se, což je nemyslitelné. Já ti navrhuji, abys nás nechal na pokoji a zavazuji se, že nikdy vojensky nezasáhnu na tvém území, výměnou za tvůj slib, že nebudeš bránit obyvatelům Senoulu přijít sem, budou-li chtít. Zároveň se mí přátelé budou moci kdykoliv podle libosti vrátit do Senoulu. Nabízím ti mírový návrh, uznej to.“

Již chvíli Lou stál nehybně a Cal si všiml, že sleduje pozorně okolí. Cal se začal rovněž nenápadně rozhlížet kolem, aniž by jeho obličej cokoli prozrazoval. Dávné partie pokeru na Zemi ho dobře vycvičily...! Cítil se čím dál tím víc nesvůj a náhle promluvil k Louovi v loyském jazyce, kterému se naučil v hypnotickém spánku během svého prvního příchodu na přepravní Základnu.

„Zpozoroval jsi něco?“

„Nevidím nic, ale neobvyklé zvuky přicházejí od úpatí kopce.“

„Odkud?“

„Z každé strany.“

„Co říkáte,“ zasáhl kněz, „co je to za jazyk?“

„Frahalovi lidé si sestavili vlastní jazyk,“ odpověděl mu Cal, „proč bychom nemohli učinit totéž?“

„Musíš mluvit naším jazykem, zakazuji ti...“

„Nic takového, proraďníku,“ vyštěkl Cal, který náhle zpozoroval dole vojáka, „připravil ses o čest a zneuctil jsi Rajaka, který od teďka bude navždycky platit za bezectného muže.“

Poté se obrátil k Divovi, který nic nechápal.

„Rychle k antlijím, je to léčka.“

Všichni tři muži se rozběhli k antlijím, když kněz vyrazil vztekly výkřik. Nato zaduněl dusot jízdy a ze všech stran se vynořili Frahalovi vojáci s mečem v ruce. Aniž by použil třmenů, Lou vyskočil na své zvíře a vytasil meč. Cal byl už v sedle, zatímco Divo se teprve snažil nasednout. Na útěk bylo příliš pozdě, vojáci byli tu. Lou pobídl zvíře úderem do slabin a zběsile zaútočil. Jeho meč vylétl a dva protivníci padli.

Cal byl na řadě, aby se zapojil do boje, ale měl příliš práce s ochranou Diva, jenž měl problémy s antlijí, než aby mohl sledovat, co dělá Lou. Něčí ruce ho chytily za levou nohu, aby ho vyhodily ze sedla, a Cal strhl meč stranou a zasáhl vojáka, který se s výkřikem skácel. Pobídl zvíře, které poskočilo a oddělil se od smečky. Nejspíš nás chtějí dostat živé, což nám dává alespoň malou šanci, napadlo ho.

Teď se Divo dostal do sedla a vytáhl svůj meč. Byl velmi bledý a bil se jak nejlépe uměl. Zjevně to nebyl bojovník, ale odolával.

„Hýbej se bez přestání,“ zavolal na něj Cal a těsně se vyhnul ráně plochou stranou meče.

Meče řinčely, téměř ve vzduchu zpívaly. Náhle ve vřavě vynikl hlas kněze.

„Zabte je! Zabte je!“

Cal okamžitě zareagoval.

„Lou, k Divovi!“

Velký robot popohnal zvíře úderem do slabin a vrhl se k mladému muži. Cala začala bolet paže z neustálého kroužení. Ale postupně se přiblížil k Divovi a uviděl mezeru.

„Za mnou,“ vykřikl a pobídl antliji, která se skokem přenesla přes tří natažená těla.

Místo k brodu vyrazil přímo k lesu a Rajakovu táboru. Vojáci vytvořili stěnu mezi kopcem a brodem, ale ne ve směru k svým vlastním liniím, a tři muži, ženoucí se šílenou rychlostí dolů po úbočí, projeli kolem Rajaka a jeho dvou přísluhovačů, kteří se ani nepohnuli! V téže chvíli se Lou naklonil v sedle a napřáhl meč vodorovně. Záblesk a hlava hodnostáře ulétla, uťata přesně jako

laserem. Byla to příšerná podívaná, jak tato hlava, zdánlivě ještě živá s doširoka otevřenýma očima a ústy v němém výkřiku, doprovázela dvě sekundy jejich běh...

Konečně projeli a pronikli do stínu lesa. Cal rychle zastavil.

„Lou, způsob hluk a odlákej je za sebou k severu, my zmizíme na jih. Za hodinu se vrať do Kankalu. Divo, za mnou.“

Protektor chtěl protestovat, ale Lou již zmizel a Cal se pustil vlevo.

Tady bylo málo křovisek a antlije uháněly plnou rychlostí pod velkými stromy. O kilometr dále les zahýbal k pobřeží a Cal šikmo odbočil, než se zastavil. Obě zvířata odfrkovala. Za nimi žádný zvuk nesvědčil o pronásledování.

„Vrátíme se podél pobřeží,“ rozhodl Cal. „Drž se mě a poháněj antliji jako ještě nikdy.“

„Myslíš, že...“

„Pojed,“ přerušil ho Pozemšťan a vyrazil.

Před nimi bylo volné prostranství a Cal pokud možno vybíral travnaté úseky, které tlumily dusot.

Nalevo se objevil kopec. Skloněn kupředu Divo cválal za Calem. V posledním okamžiku Cal zabočil k brodu, kde spatřil skupinu jezdců. Sistaz dobře reagoval, ale zleva přicházely výkřiky. Zpozorovali je a zasvištění dolehlo k uším Cala, který zavolal na Diva:

„Sklon se, skloun se.“

Jezdec uhánějící takovou rychlostí je obtížný terč! A už oba muži dorazili k brodu, který projeli bez zpomalení. Jakmile Cal spatřil stanoviště hlídky, se střílnami ježícími se šípy připravenými k vypuštění, konečně zastavil, aby počkal na Protektora. Ten ho bez dechu dojel a začal se znechuceným výrazem plivat, zatímco Cal vybuchl smíchy! Šaty a obličej mladého muže, který cválal za ním, byly pokryty blátem. Nepříjemný je ten brod, když člověk nejede v čele.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Cal

Zatracená věc, tohle vyloďení. Před námi byly dvě rybářské šalupy, jejichž malý ponor umožňoval plavit se podél pobřeží bez nebezpečí. Na palubě držel námořník nepřetržitě svítilnu směrem na širé moře a otevřenou jen na jedné straně, aby z pobřeží nebylo nic vidět. Na třech brigách bylo umístěno mužstvo, na dvou dalších antlije.

Nechal jsem v Kankalu čtyři roboty pod vedením Salva. Měli v noci obcházet Rajakův tábor a povykovat neustále větu: „Senouští vojáci, budete rozdraceni, všichni zemřete.“ Může se to zdát naivní, ale je třeba brát do úvahy způsob myšlení vojáků té doby. Myslím, že je to zle potrápí a znervózní, tím spíš, že každý výkřik bude doprovázen pěti střelami a tím pádem pěti oběťmi!

Kněží pravděpodobně budou jednat, nařídí uhasit ohně — což nijak neovlivní vidění robotů — a rozptýlit jednotky. Ale zasvítání by měla být logicky v jejich řadách stovka mrtvých a ostatní nebudou odpočatí! Pět robotů odešlo pouze s luky, schovával jsem kuše pro nadcházející rozhodující bitvu.

Dvě hodiny před svítáním se roboti měli vrátit na stanoviště hlídky, aby posílili malou posádku v případě, že by došlo k útoku na brod. Zdálo se to málo pravděpodobné, ale bylo lépe s tím počítat.

Vyloďování antlijí dalo pořádnou fušku! Vyrobili jsme prámy, ale přestup z brig na prámy byl skutečně dramatický! Nakonec se všichni ocitli na písčné velké pláži, zatímco brigy se vydaly zpět do přístavu. Chtěl jsem, aby za svítání už byly u přístávacího mola. V ten okamžik bychom měli zaujmout pozice za Rajakovým táborem, na dlouhé louce mezi kopci a lesem.

Ostatně jsme už byli téměř na místě. Zbývalo přibližně něco přes dva kilometry. Ještě tři noční hodiny. Zavolal jsem Sistaze.

„Ujdeme ještě kilometr a pak se zastavíme. Tví muži se vyspí, mí půjdou na výzvědy a postaví hlídku. Souhlasíš?“

„Ano, střelci si potřebují odpočinout, pochod byl dlouhý.“

„Vím, ale je lepší urazit dvanáct kilometrů, než se nechat překvapit za svítání.“

Chvíli poté přijel jezdec, v němž jsem poznal jednoho z mých mužů, tedy... jednoho z mých robotů!

„Přijíždíme k louce.“

„Pošli mi Stuila,“ řekl jsem stručně. „Sistazi, rozmísti své muže na jižním okraji lesa. Žádný oheň, žádný hluk, ať spí.“

Vzdálil se udělit rozkazy a téměř okamžitě se objevil Stuil.

„Stuile, rozestav řetěz stráží okolo naší pozice a vyšli hlídky do kopců a k Rajakovu táboru.“

„Dobře.“

Obrátil se se zvířetem a zmizel. Na okamžik jsem zauvažoval, zda antlije vědí, že je vedou stroje, tedy neživé bytosti? Všech mých dvě stě robotů jezdí na antlijích! Jsou schopni se bít stejně dobře pěšky jako v sedle. Podle mého názoru to oni brzy rozhodnou. Přesto to nebude lehké! Kdo by býval řekl, že já, evropský logistik, jednoho dne budu něčím jako vrchním generálem středověkého vojska?

Sestoupil jsem na zem a sedl si na bobek, opíraje se o strom, a pravou botou jsem odstrčil kord, který mě tlačil do kotníku. Dalo se už jen čekat. Nejasná postava se přiblížila a dříve, než jsem mohl rozeznat její rysy, poznal jsem Casseline. Její vlasy probleskovaly tmou a vytvářely záři kolem jejího obličeje. Trochu se pohnula a přitulila se k mému rameni. Za velmi dlouhou chvíli se ozval její hluboký hlas.

„Boj bude těžký, že?“

„Ano, pravděpodobně, ale naše vyhlídky jsou značné i přes viditelný nepoměr, nezneklidňuj se.“

„To není to, vždycky jsem věděla, že zvítězíme. Ale... lituji, to je vše.“

„Čeho tedy?“

„Nuže, nevíme, co se během bitvy může stát. Já... chtěla bych mít s tebou dítě...“

Od Vahussianky to bylo nejkrásnější vyznání lásky a reagoval jsem tím, že jsem ji prudce sevřel v náručí. Pro tuto rasu milování nebylo obklopeno tabu, která si vymysleli Pozemšťané. Pro ně to bylo přirozené, důležité, ale přirozené. Když se muž a žena mají rádi,

milují se. Touží-li po sobě, aniž by do toho vstoupil jakýkoli jiný cit: milují se. Přes tento způsob myšlení to nedělají častěji než Pozemšťané! Ale je to asi morálně čistší. V každém případě, jediné žena se může rozhodnout, že chce mít dítě a záměrně vyvolat oplodnění. Rozhodnutí závisí na ní, a proto jde o skutečný projev lásky.

Abych trochu zmínil napětí, pokusil jsem se nešikovně zažertovat:

„Poslyš, to ale není pro mě příliš povzbudivé. Už mě vidíš mrtvého?“

Obrátila ke mně hlavu, zvedla pomalu ruku a lehkými dotyky prstů přejela můj obličej.

„Vím, že jednoho dne odejdeš, Cale, že tě ztratím, a proto chci být stále s tebou, abych si navždy uchovala vzpomínku. Proto chci také tvoje dítě.“

Jaká udivující předtucha. Ona ví... zesmutněl jsem a užasl zároveň. Ale za mého prvního pobytu, matka Loura, mého prvního vahussijského přítele, také mlhavě pochopila, že má přítomnost je časově ohraničená, že nejsem muž jako ostatní.

Ale Casselinino smíření s osudem, i přes bolest, kterou jí to způsobovalo, ve mně vyvolalo ještě větší něhu k ní.

Přesto pro ni nemohu nic víc udělat. Nebyla na takovém stupni vývoje, aby mohla sdílet můj život, ty věčné proměny v čase. Byl by to pěkný dárek vyrvat ji z rodného prostředí a při každém probuzení ji zavléci do nové epochy. Ne, to nemohu. Já jsem už všechno ztratil zánikem Země, stal se ze mě bludný člověk, nikam nepatřící. Ona se jím nesmí stát. Bylo by to příliš egoistické.

Vzal jsem její obličej do rukou, dlouze jsem se na něj díval v slabém svitu nadcházejícího rozbřesku, a pak jsem se sklonil, abych vtiskl na její rty polibek, do něhož jsem vložil všechnu svou lásku.

„Nechci, abys byla smutná, moje Cassy.“

„Nejsem, Cale, jenom lituji, že nemám dítě. Chtěl bys?“

„Ach! Jistě! Nemohla bys mě učinit šťastnějším.“

„Kdy?“

„Po našem vítězství. Jestli chceš, přestěhuješ se ke mně.“

Napřímila se.

„Chceš, abych skutečně byla tvou ženou?“

„Ano, samozřejmě. Ty bys to raději skrývala?“

„Ach, ne, ne!“ řekla a znovu se mi vrhla do náruče...

„Jsem tak šťastná, Cale.“

Neměl jsem čas odpovědět, neboť se vynořil Sistaz.

„Je čas vyrazit, Cale, slunce brzy vyjde.“

Pohlédl jsem na nebe skrz větve obrovských stromů, tyčících se do výše sto padesáti metrů.

„Dobrá, pojd'me!“

Zvedli jsme se a Ripou se objevil. Byl ukryt za stromem jako dobrý tělesný strážce Casseline.

Muži již byli na nohou a nervózně pobíhali. Vyskočil jsem do sedla ve chvíli, kdy přijel Stuil.

„Hlídky se vrátily. Malý oddíl je v kopcích, támhle, na druhé straně louky,“ řekl a zvedl paži. „Byl zničen. Rajakův tábor ještě spí. Hlídky v lese jsou dále než dva kilometry.“

„Pošli naši skupinu, aby se pokusila je zneškodnit před naším příchodem. Sistazi, podle všeho, náš plán může být uskutečněn, je to také tvůj názor?“

Vahussian přemýšlel, pak v tichu kývl hlavou. Jaké věci se udaly za několik měsíců! Znovu jsem spatřil Sistaze na kraji stezky, osamocенého zuřivce, a nyní stál přede mnou vůdce malé armády.

Dali jsme se na pochod a za svítání jsme přišli na dohled tábora. Stuil přivedl své muže a Sistaz zvedl paži, aby dal příkaz svým mužům vystoupit z lesa. Ozval se tlumený hluk nervózního pobíhání a postupně se kankalská armáda seřadila do celistvého trojúhelníku, jeden z úhlů mířící k tábořišti. Každý voják položil před sebe štít vysoký metr a půl. V ruce drželi kuše a na zem položili kopí o délce čtyř metrů, která jsem dal pro ně vyrobit. Pět set odhodlaných mužů, v jejichž rukách ležela budoucnost jedné civilizace! Úcta k jedinci proti fanatismu. Se špetkou samolibosti jsem se chvíli kochal touto myšlenkou, která zalichotila mé pýše. Lou se ode mě nehnul ani na krok a protože Casseline zůstávala také po mém boku, sledována svým andělem strážným Ripouem, tvořili jsme malou jednotku!

Přes únavu z neklidné noci hlídky na druhé straně vyhlásily poplach a Rajakův tábor ožil. Muži se rozběhli všemi směry, ale

nakonec jejich smysl pro organizaci nabyl vrchu a jejich řady se uspořádaly. Rychle se vytvořila linie, pokrývající údolí téměř po celé jeho šířce. Co nejvíce se roztáhli se zřejmým úmyslem nás obklíčit. Tím hůře pro ně. Napodobili jsme Sistaze a jeho důstojníky a přiměli antlije ulehnout doprostřed trojúhelníku, kde byl k tomu vyhrazen prostor.

Takto uběhla půlhodina. Naši muži, jež byli předem upozorněni, všichni klečeli nebo seděli, kopí, štít a kuši na zemi, neviditelní pro nepřítele, který se musel ptát, co se vlastně děje, chudák! Nebylo to možná příliš vojenské, ale věděl jsem, že to trochu uklidní kankalskou armádu.

Tak a je to tu! Rajakovi muži se dali do pohybu, pochoduující těžkým krokem. Lou mě měl nenápadně upozornit, až se přiblíží na dostřel našich kuší. Byl schopný určit vzdálenost s přesností téměř na jeden centimetr!

Velké ticho se sneslo na planinu. Zvířata jakoby tušila, co se děje. Byl slyšet pouze zvuk tisíců nohou, které tepaly zem před námi, a bylo to dost působivé. Předpokládal jsem, že Rajak postavil jízdu dozadu pro rozhodující okamžik. Naši muži vypadali nervózně.

„Jsou zvláště bledí, ti velcí Frahalovi vojáci, nezdá se ti, Sistazi?“ zaječel jsem, aby mě slyšel i nepřítel.

Malé zachvění proběhlo našimi řadami. Sistaz pochopil a hlasitě mi odvětil.

„Nevidím Rajaka, musí se schovávat vzadu... velký vůdce Senoulu!“

„Snad nechceš říct, že má strach z hrstky ubožáků jako jsme my?“ nadhodil jsem.

„Každopádně jeho vojáci nevypadají příliš odvážně!“

„Protože je vzbudili příliš brzy!“

Tentokrát se naši rozesmáli. Byl to starý dobrý senoulský vtip, neboť loděnice se otvíraly za svítání, zatímco vojáci vstávali o dobré dvě hodiny později. A Tovaryši měli ve zvyku je považovat za lenochy. Tato připomínka vyvolala blahodárný smích. Teď se naši muži rozhýbali, vyměnili mezi sebou polohlasem několik slov a vyprchala z nich zmatená obava.

Vedle mě se ozvalo zakašlání. Lou mě upozornil, že vzdálenost je příhodná. Řady nepřátel byly od nás dvě stě metrů a počkal jsem ještě asi dvacet vteřin, než jsem zahájil:

„Pamatujte si, vojáci, miřte těsně nad hlavu, na tuto vzdálenost. Dám vám čas, abyste to mohli v klidu provést. A hlavně čekejte na pokyn k vystřelení prvního šípů. Je to stejné jako při spouštění nové lodi na vodu, je třeba sladit úsilí všech skupin, abychom odvedli nejlepší práci. Nuže, první dvě řady, kuše do rukou! Přiložte je k ramenům... Miřte na muže, který je naproti vám... Pozor... STRÍLEJTE!“

Vykřikl jsem rozkaz a dvě stě krátkých, zlověstných šípů, vypuštěných s neuvěřitelnou silou z kovových kuší, protálo vzduch.

Obrovská trhlina se otevřela uprostřed nepřátelské formace. Určitě mnoho střel na tuto vzdálenost minulo, ale přesto to byl dobrý výsledek! A byli jsme příliš daleko, aby jejich střelci mohli odpovědět! Byli vystaveni naší palbě, aniž ji mohli opětovat...

To bylo demoralizující!

„Každá strana zvlášť,“ křikl jsem na Sistaze, který se hned obrátil k mužům na pravé straně trojúhelníku, zatímco já jsem se zabýval levou stranou, teď když jsme vyklidili terén uprostřed nepřátelských řad.

Naše druhá salva způsobila méně škod, ale zatímco mé první dvě řady nabíjely oba žlábků svých kuší, dvě další střílely pod mým velením. Secvičil jsem takto šest řad, střílejících vždy po dvou, což ponechávalo čas k nabíjení a umožňovalo nepřetržitou palbu.

Z druhé strany přicházely vzteklé výkřiky. Senoušští důstojníci se snažili vnést pořádek mezi strkající se a ustupující vojáky.

Nesměli jsme nechat Rajakovo mužstvo vydechnout a právě jsem se chystal vydat rozkaz postoupit, když v jejich řadách došlo k velkému ruchu. Jízda zaujala pozice a vyrazila vpřed. Sakra, bylo to nejmíň pět set jezdců! Nechal jsem první tři řady složit kuše, zatímco ostatní pokračovali ve střelbě.

A tu se před námi vynořily antlije. Nebyly dál než sto metrů, postupovaly neuspořádaně, ale s působivým vrčením. Mí Vahussiané měli nahnáno, ale nepohnuli se.

„Nastavit kopí,“ zařval jsem.

Les ostří se okamžitě zježil v naší formaci, každý muž zapřel násadu do země, aby vydržel náraz. Nepřátelští jezdci zpozorovali nebezpečí příliš pozdě a hnali se v plné rychlosti s vytaseným mečem. První kontakt byl strašný. Na několika místech byly naše řady proraženy.

„Zformujte se,“ křičel jsem, „zůstaňte na místech.“

Důstojníci předali mé příkazy a přinutili muže znovu zaujmout místa, zaplnili mezery novými řadami kopiníků, přicházejících ze zadní linie. Naši první ranění byli odtaženi do úkrytu do středu. Ježek byl znovu vytvořen a jezdci přešlapovali na místě, marně se snažíce proniknout do naší formace a dostat se alespoň na dosah, aby mohli použít meče.

Kuše nepřestaly střílet a dobrá třetina jízdy už ležela na zemi. Dezorientovaná, těžce zkoušená jízda, každou vteřinu ztrácející muže, náhle udělala obrat! Ještě štěstí, že jsem dal vyrobit velké množství šípů pro kuše, neboť jsme jich už požehnaně vystřileli. Což mě přivedlo na nápad. Rozhlédl jsem se kolem sebe a zastavil se pohledem na muže, jenž právě nabíjel svou zbraň. Měl na rameni odznak seržanta.

„Ty, vezmi padesát mužů a zůstaň vzadu, až budeme postupovat. Sesbírejte všechny šípy, které najdete.“

„A kde?“ řekl, vyvedený z míry.

„V tělech jezdců,“ houkl jsem na něj nevlídně.

Otevřel doširoka oči, ale přikývl a zavolal k sobě muže, zatímco jsem řekl Sistazovi, aby nařídil mužstvu postoupit o sto metrů vpřed.

Nechali jsme za sebou malý oddíl, se zraněnými neschopnými transportu. Ostatní měli příkaz dovléci se až do lesa, a my jsme klusem vyrazili. Rajak byl rychlostí zaskočen! Neměl čas stáhnout své jednotky, na které se sneslo osm spršek střel za sebou, než stačili zareagovat.

Spatřil jsem jejich lučištníky zaujmout pozice a zavelel jsem našim schovat se za štíty.

V okamžiku muži před sebe postavili široké dřevěné štíty opřené o jakési dvě nohy. Když za bubnování k naší ochraně dospěla senoulská salva, celý útvar byl v úkrytu! A z úkrytu naši střelci v klidu odpovídali na palbu. Od začátku bitvy nabyli sebedůvěry, když

viděli, že až doted' má nepřítel velké ztráty, zatímco my jsme utrpěli jen málo škody.

V jednu chvíli jsem se vztyčil a zahlédl jsem jízdu v Rajakově táboře. Ted' přišel vhodný okamžik, pomyslel jsem si, a zabodl jsem kopí s červenou válečnou korouhví na špici do země.

Za nesmírného povyku se mí roboti vynořili z okraje lesa v řadách po deseti jako na přehlídce, ale v ohlušující vřavě. Přes zběsilost útoku antlije dusaly zem pravidelnými údery a zmnohonásobovaly tak hluk. Řítily se přímo na zbytky nepřátelské jízdy. Měl jsem čas zahlédnout záblesk dvou set mečů zdvižených najednou, který vyvolal neobyčejný dojem síly. V počtu dva proti třem, bude robotům stačit několik minut na pobití svých protivníků!

Vskutku, spatřil jsem Stuilu, který prudce zastavil, obrátil se ke svým mužům a seřadil je do jediné linie. Sám deset metrů před ní, zvedl meč a zakroužil jím. Dvě stě antlijí se za ním rychle vyrovnalo. V mé jízdě samozřejmě nedojde k žádným obětem. Jedině dezintegrátor může zničit bojového robota. Jestliže se v boji jejich lidské „prostředky“ ukáží nedostatečné, mají příkaz použít elektrický výboj a v případě nejvyššího nebezpečí dezintegrátor k zneškodnění eventuálního nepřítele. Tudíž ani při poměru jeden na padesát nemůže být jejich vítězství zpochybňováno.

Stuil napřímil meč před sebe do vodorovné polohy, a dvě stě antlijí se dalo do cvalu. Byla to neobyčejná podívaná. Rajak to možná neví, ale je ztracen, ubožák!

Ve chvíli, kdy jsem na to myslel, se náš útvar dal znovu do pochodu, pomalu zrychloval. A poté naši Vahussiané jakoby propadli běsnění a vyrazili vpřed, opouštějíce řady.

„Stůjte,“ řval jsem. „Sistazi, zastav je!“

Příliš pozdě. Rozvášnění muži se vrhli ve zmatku do útoku. Jenže jejich výcvik v boji s mečem byl základní, a tak budou lehce povražděni, hlupáci!

„Lou,“ nařídil jsem, „jdi říci Stuilovi, aby kolem střelců utvořil řetěz!“

Vrhl jsem se ke své antliji. Je třeba pokusit se přivést k rozumu ty, kteří si ještě trochu zachovali jasnou mysl. Jestliže nám ještě před

chvilí kuše a štíty poskytovaly obrovskou výhodu, staly se teď v boji jednotlivců přítěží, neboť znesnadňovaly účinné ovládní meče.

Casseline. Náhle jsem ji zahlédl po svém boku, a prchavě jsem si uvědomil, že mě od začátku neopustila.

„Ripou, odved’ Casseline do lesa.“

„Cale, ne, prosím tě...“

„Cassy, miláčku, muži jsou v nebezpečí, je třeba je přivést k rozumu a to bude těžké, prosím tě, nepřidělávej mi další starosti.“

„Miluji tě, Cale,“ řekla a šla k svému zvířeti, následována Ripouem s mečem v ruce.

Bitva byla nepřehledná, ale měl jsem dojem, že zadržujeme s obtížemi protivníka. Ve chvíli, kdy jsem pobídl antliji, spatřil jsem vpravo v dálce dva prchající jezdce: Velekněze a ještě jednoho muže.

Pustil jsem se do cvalu. Neviděli mě a zabočili do kopců. Kdybych je zabil a přivezl jejich těla, bitva by brzy skončila. Vyrázil jsem.

Nebyli dál než asi sto metrů a pokračovali údolím vklíněným mezi kopci, když jsem rozpoznal pod kapucí Velekněze Rajaka! Jeho společník byl skutečný kněz. Čím dál tím lépe. Tu mě zpozorovali, vyměnili si několik slov a zastavili se. Překvapeně jsem přitáhl otěže a rovněž zastavil. Vytáhli meče a zaútočili...

Jen taktak jsem stihl vytasit svůj meč, abych odrazil Rajakovu ránu. Můj meč zazvonil a pocítil jsem náraz do ramene. Člověk musí být sakramentsky zdatný, aby po celou bitvu vydržel máchat takovými předměty! Odpověděl jsem výpadem hrotem, ale byl jsem příliš daleko a pak tu byl již kněz, jehož útok jsem musel odvrátit. Začal tedy malý balet, během něhož jsem se snažil zabránit tomu, aby mě obklíčili. Náhle jsem uviděl mezeru: Rajak byl otočen zády a kněz byl víc nalevo. Pobodl jsem zvíře, které poskočilo. Zvedl jsem meč a prudce udeřil Rajakova strážce, který ztratil svou zbraň. Zdvihl jsem znovu paži, abych ho hranou čepele srazil, když se pod mnou zvíře zhroutilo na stranu!

Uviděl jsem v jediném záblesku přibližující se zemi a strašlivý náraz zasáhl pravou stranu mého obličeje. Pak už nic...

KAPITOLA DESÁTÁ

Rekonstrukce Hi

Nervový záchvěv škubl Calovým tělem, jenž náhle nabyl vědomí a tázal se sám sebe, kde je. Ležel na boku na zemi, pohnul mechanicky hlavou a zašklebil se prudkou bolestí, která ho bodala do pravého spánku. Po několik vteřin zůstal nehybně ležet, aby se bolest zmírnila, a pak otevřel pomalu oči. Něco ho tlačilo na zápěstí a pochopil, že je spoután. Ach ano! Pád...

Podle všeho je vězněm, ale kde? Lebka ho tolik sužovala, že měl chuť se víc nehýbat, ať se děje cokoli. Zvuk hlasu. Přivřel oči a rozeznal čtyři senoulské vojáky, kteří se blížili s čerstvě zabitým cvalet. Jeden z nich prošel blízko kolem něho a Cal zavřel úplně oči. Voják nic neřekl a připojil se k svým druhům. Prozatím se nedá nic dělat, jedinež upozornit Hi. Namáhavě pohyboval jazykem v rozbolavělých ústech, aby stiskl vysílač...

Díra. Zub byl pryč!

Tentokrát rozrušením zapomněl na bolest. Zub musel být vyražen při nárazu, který zasáhl jeho tvář. Byl sám. To byla těžká rána!

Každopádně v této chvíli nemohl nic dělat, byl v příliš špatném stavu. A jestliže byl ještě naživu, byl patrně pro něco určen, snad pro hranici? Především bylo nutné znovu nabýt sil. Položil hlavu na zem a usnul.

Kopnutí do rozkroku ho okamžitě probudilo. Napolo se vztyčil a zasténal bolestí, která se neúprosně rozlila v hlavě.

„Už ses vyspal, odpadlíku?“

Kněz. Cal pomalu otevřel oči a posadil se. Bolest se teď rychleji ztišila, a Cal pozvedl oči. Kněz vypadal rozrušeně a nadšeně zároveň.

„Budeš mít dost času na odpočinek, špinavý bezvěřče! Až přijedeme do Senoulu, budeš zralý pro hranici!“

Pozemšťan už chtěl odpovědět, když dostal nápad a vztáhl spoutané ruce k vyděšenému obličej.

„Co... co se stalo? Vyhrál jsi bitvu?“

Kněz se chystal odpovědět, ale rozmyslel si to a přikývl hlavou.

„Tvé oddíly byly rozdrceny, nepřežil jediný odpadlík.“

O! To bylo trochu příliš přehnané!

„Neposlal jsem své jezdce ve správný okamžik a pak byli příliš početně slabí, museli být pobiti...“

„Do posledního muže.“

Ted' měl Cal důkaz, že lže! Kdyby zvítězil, uvedl by podrobnosti a připustil, že několik jezdců mohlo uprchnout, protože úplné zničení robotů bylo nemožné. Tedy senoulské jednotky byly zkrátka a dobře poraženy. Cal se zatvářil sklesle.

„Nikdy jsem neměl sám zaútočit na vás dva.“

„Máš štěstí, že jsem tě nechtěl zabít. Srazil jsem tě ranou meče na zem.“

„Ty a Rajak mě odvedete do Senoulu?“

„Moc se ptáš, bezvěřče.“

Obrátil se a zamířil k ohni, na němž se opékala zvěřina. O půl hodiny později rozesmátý voják hodil Calovi kousek masa, který se kutálel po zemi.

„Tumáš... jistě máš hlad, »kapitáne«.“

Jeho kumpáni vypukli smíchy, ale to se nijak nedotklo vězně, který přemýšlel. Bylo důležité získat znovu síly. Kus masa byl špinavý od země a trávy, ale to nevadí. Natáhl se, sebral jej a očistil, jak se dalo. Ruce mu způsobovaly utrpení. Kožený pásek, který je poutal, byl příliš utažen. Nešikovně trhal kousky potravy a zašklebil se pokaždé, když čelist začala žvýkat. Jakmile utišil hlad, znovu se natáhl k spánku.

Probudil ho skřípot kol. Velký vůz s plachtou právě přijel, obklopen desítkou vojáků. Objevil se Rajak. Určitě se vydají na cestu. O deset minut později hodili Cala na dno vozu mezi balíky nakupené v přední části. Rajak s knězem, který vypadal na vysokého důstojníka, zaujali místa vzadu společně s dvěma vojáky. Dva další je doprovázeli na antlijích. Zbytek skupiny šel pěšky a brzy zůstal pozadu.

Cal se pomalu usadil a nechal sklouznout ruce k pravé botě. Dýka byla stále na svém místě! Nemohl déle čekat, jestli chtěl znovu rychle rozhýbat ruce, zbavené poutem krevního oběhu. Vytáhl zbraň a začal ze tří čtvrtin přerežávat pouta na nohou. Potom sevřel rukojeť

kotníky a vysvobodil si ruce. Jakmile se oběh obnovil, potlačil bolestné nařikání a rozvíral a svíral pěsti, aby rozproudil krev. Trvalo dobré čtvrt hodiny, než byl znovu schopen v nich něco udržet. Byl už čas... Ale co teď? Seskočit? Hned by ho znovu chytili. Do setmění chyběly ještě dobré tři hodiny.

Vše vyřešil kněz, když se objevil vedle Cala, s kuší v ruce.

„Ukaž, jak fungují tyhle luky,“ řekl.

Cal se lehce napřímil, schoval uvolněné ruce a začal vysvětlovat, kam se musí položit dva šípy, než se napnou dvě listové pružiny. Teoreticky se postupovalo obráceně, ale Cal si chtěl být jist, že zbraň bude nabita. Když byla kuše připravena ke střelbě, naklonil se dopředu se zneklidněným výrazem.

„Umístil jsi klín?“

„Jaký klín?“

„Na straně, tam...“

Kněz otáčel zbraní a marně hledal klín.

„Kde je?“ řekl netrpělivě.

„Na straně. Ukaž, ať se podívám,“ řekl Cal a sklouzl na kolena, jakoby chtěl lépe vidět.

Kněz se naklonil a Cal se v témže okamžiku uvolnil, levou rukou zajistil obě malé západky pod pažbou kuše, zatímco pravou rukou vrazil dýku do nabízející se hrudi. Vytrhl kuši, namířil ji na Rajaka a vykřikl na vojáky:

„Ani hnout nebo Rajak zemře.“

Vojáci zkameněli a obrátili hlavy k svému bledému veliteli, který jim dal znamení, aby se nehýbali. Muž u kormidla ani nedýchal.

„Zavolej jezdce!“ rozkázal Cal.

Rajak uposlechl a oba muži nerozhodně přijeli. Také oni byli zaskočení rychlým vývojem situace.

„Přivažte antlije vzadu za vůz,“ nařídil Cal oběma vojákům, kteří uposlechl. „A teď seskočte na zem!“

Vůz se pohyboval skromnou rychlostí dvacet kilometrů v hodině a museli by běžet, pokud by jej chtěli dohonit. Když byli sto metrů dále, Cal se obrátil k dvěma zbylým vojákům, aniž by přestal ohrožovat kuší Rajaka.

„Vy také seskočte.“

Oba bez zaváhání opustili svá místa.

„A ty se snaž trochu zrychlit,“ křikl Pozemšťan na muže u kormidla, který s ledovým klidem pokračoval v řízení vozu.

Za deset minut vůz zastavil a Cal ho nechal vystoupit, poté co mu přikázal svázat Rajaka. Teď byla situace jasnější. Jakmile odjistil blokování kola a rozvinul hlavní plachtu, rozjel znovu vůz, táhnoucí za sebou poslušné antlije. Když překročil linii následujícího hřebene, zabočil Cal k jihu. Stezka stoupala a vůz teď jel padesáti kilometrovou rychlostí.

Chvilí před setměním Cal zamířil rázně do malého údolí a schoval co nejlépe vozidlo do křovin. Tělo kněze bylo ještě v přední části a Cal se rozhodl ho pohrbit, což dal na starost Rajakovi.

Za svítání Cal posadil pevně svázaného Rajaka na jednu z antlijí a sám vyskočil na druhou, poté co prohledal vůz a odnesl dvě kuše a svůj meč.

Nastal večer, když oba muži dorazili k přechodu přes brod. Cal se nemusel ani představit. Velkými půvabnými skoky k němu přiběhla postava: Casseline.

Když celá udýchaná došla až k němu, položila mu ruku na nohu a beze slova se na něj dívala. Cal položil svou ruku na její, pak se jemně usmál.

„Skončilo to, Cassy, od teďka budeme žít v míru...“

Mnohem později ve svém domě Cal vylíčil své zajetí, pak mu Sistaz vyprávěl konec bitvy. Podařilo se mu kolem sebe shromáždit stovku vojáků a znovu vytvořit trojúhelník. Pozvolna se ostatní vrátili do řad, zatímco Stuilova jízda zabránila Senoulcům v útěku. Nakonec se devět set nepřátelských vojáků vzdalo... třem stům padesáti přeživším z Kankalu. Neboť bylo mnoho padlých. Ale vzali si z lekce ponaučení a vykonávali nyní do puntíku Sistazovy příkazy. Bohužel, trochu pozdě! Návrat do Kankalu byl pro mnohé rodiny bolestný.

Když Divo a ostatní odešli, zůstal Cal dlouho s očima upřenýma do neurčita, aniž by viděl plameny v krbu, téměř vleže zabořen v polštářích, jež pokrývaly široké křeslo. V této poloze usnul.

Příjemná vůně saku ho vytrhla ze spánku. Jak velice rád si na sak zvykl! Byl to odvar z mořské rostliny, napolo řasy, napolo byliny, která usušená dávala nápoj, jež Vahussiané pili na způsob čaje nebo kávy. Obsahoval určitou povzbuzující substanci, která vyvolávala příjemnou duševní pohodu i tělesné osvěžení.

Když otevřel oči, spatřil Casseline s konvicí v ruce. Jemně foukala aroma saku směrem k spáči, který se usmíval. Jaký nádherný způsob probuzení! Poklekla a nalila sak do kovového šálku. Když zdvihla hlavu, Cal zachytil pronikavý pohled jejích fialových očí. Natáhl ruku, aby pohladil dlouhé bledězlaté vlasy.

„Dojdeš si dnes pro své věci a ubytuješ se u mě?“

S vážnou tváří Casseline pomalu sklonila hlavu.

„Jestli si to stále přeješ, ano.“

Teď sklonil hlavu Cal s očima vnořenýma do očí mladé dívky. Podle vahussijské tradice byli nyní spojeni a stali se blízkými. Jak prosté a také velmi dojemné.

Cal uchopil šálek a napil se, pak se zvedl.

„Ripou ti pomůže přinést, co budeš chtít a zařídit tento dům podle tvého vkusu. Mám práci, Cassy, a. . .“

„Cale,“ přerušila ho mladá dívka...“, líbí se mi, když mě oslovuješ Cassy!“

Usmál se, potřásl hlavou a pokračoval:

„Chtěl jsem říci, že dnes vyjedu na moře, nečekej mě před večerem. Dnes večer, jestli chceš, pozveme naše přátele. Postaráš se o to? Ripou ti pomůže.“

„Víš, nerozumím vždycky tvému vztahu k tvým přátelům, Ripouovi, Louovi a ostatním. Často po nich žádáš věci, jako bys byl jejich pánem!...“

Ajaj! Zase jedna věc, na kterou jsem si nedal dost pozor. A jestli si toho všimla Casseline, jiní si toho zajisté také všimli.

„Je to už dlouho, co mi věnovali své přátelství a oddanost. Takto u nás chodí. Od té doby mě trochu považují za svého velitele a těší je vykonávat služby, které po nich žádám.“

„Ale stejně, přes dvě stě přátel, to je hodně!“

„Ve skutečnosti jich není tolik takových, Lou, Ripou, Salvo, Bellem, to je vše. Ostatní, Stuilovi muži, jsou vojáci—stavitelé, jako

mnoho lidí v mé zemi. Chtějí cestovat, poznávat nové kraje, zvolí si velitele a odejdou s ním. Vidiš, je to prosté, i když Vahussiané takto nejednají.“

„Ale znají tolik věcí!“

„Protože jsme hodně cestovali, hodně viděli, hodně se naučili. Tak se dělají pokroky, víš.“

„Když se cestuje?“

„Ano, když se cestuje, pozoruje a po návratu předá ostatním, co se člověk naučil. Pověz mi, víš, kde je Lou?“

„Venku na nábreží, se Sipiem.“

Robot pomáhal starému rybáři opravovat síť. Cal je chvíli pozoroval a pak k nim přistoupil.

„Jestlipak si rybáři zřídili své organizace, Sipio?“

Stařec zvedl svou krásnou bílou hlavu se zbrázděným obličejem a opálenou pokožkou s měděnými odlesky.

„Myslíš... jako stavitelé, co dělají lodě?“

„Ano.“

„On, na to jsme příliš samorostlí!“ řekl stařec s pobaveným pohledem.

„Když si mladík koupí loď, kdo ho naučí řídit ji, chytat ryby?“

„Sám se to přece naučí! Jako to udělali ostatní před ním.“

„Dovedeš si představit tu spoustu ztracených dnů a také nehod, než se naučí řemeslu?“

„Co chceš dělat, Cale? Nejlepší bude, když rovnou vyslovíš svou myšlenku.“

„Zpropadený lišák,“ řekl s úsměvem Cal. „Nuže tedy, kdyby se deset nebo dvanáct nejlepších kapitánů sešlo a vysvětlilo někomu, jak se řídí loď, jak se stát nejprve dobrým námořníkem, poté dobrým rybářem, pak kapitánem, jak si počínat za bouře s utrženou plachtou, jak objevit hejna ryb, zkrátka, vše, co se naučili v průběhu let, tato osoba by mohla vše popsat v knize. A pak by ji budoucí námořníci nebo budoucí kapitáni četli a naučili by se všemu rychleji a lépe.“

„Nejdřív by ale námořníci museli umět číst,“ odsekl hbitě staroch.

„Dříve téměř všichni Vahussiané uměli číst, mohou se to naučit i dnes.“

„Jedna kniha by nestačila.“

„To je pravda, bude třeba knihy určené pro námořníky a knihy pro kapitány. Každopádně Divo přivede „Studenty“, kteří budou mít za úkol knihy opisovat.“

„V podstatě chceš, aby to bylo jako u stavitelů, systém Mistrů, Tovaryšů a učňů.“

„Přesně tak, Mistři—kapitáni, Tovaryši—námořníci atd. Ale všichni kapitáni nebudou Mistry, jenom ti nejlepší. A když říkám nejlepší, nemyslím tím jenom znalosti, ale také vlastnosti. Musí být dobří, obětaví, aby bylo příjemné s nimi pracovat.“

„A myslíš, že se ti to podaří?“

„Kdyby ses toho ujal ty, Sipio, tak ano!“

„Já, ale proč já?“ ohradil se náhle stařík.

„Protože jsi dobrý kapitán, protože se rád staráš o mladé přesto, co tvrdíš a protože si tě všichni váží. Udělej to pro mě, Sipio, z přátelství.“

Sipio zůstal chvíli bez hnutí, pohráváje si s člunkem.

„Ty, cizinec, se pro nás tolik namáháš? Musíš mít Vahussiany velmi rád,“ rozhodl nakonec a zvedl náhle vážný obličej. „Dobře, Cale, udělám to, hlavně pro tebe...“

„Díky. A teď, chtěl bych dnes vyjet na moře, nevíš, kdo by mi mohl půjčit loď?“

„Jdi za Kalosipolem, ztratil v bitvě syna a několik dní nevyjede na lov.“

O dvě hodiny později šalupa zmizela z obzoru. Na palubě byli Lou, Salvo, Bellem a Cal.

1

„Lou, zavolej Hi a řekni mu, aby nám poslal Amphib. Bellem zůstane zde, mimo dohled pobřeží a ostatních lodí, a počká na nás do večera.“

Později Cal s potěšením řídil Amphib na zpáteční cestě na Základnu. Už dlouho nedržel v rukou řízení a scházelo mu to. Neprodleně se vydal do hlavního kontrolního sálu a usedl do křesla před řídicí panely. Hned se rozsvítila červená kontrolka komunikace.

„HI, vysílač s mým zubem je pryč, musíš ho nahradit, chtěl bych rovněž regenerační lázeň. Mimochodem, jaké jsou dlouhodobé účinky koupelí?“

„Okamžitý účinek posílení osobních schopností a obnovy rovnováhy metabolismu je doprovázen dlouhodobou regenerací buněk. Tvá předpokládaná délka pozemského života představuje devadesát pět let, ale koupele zabrání viditelným známkám opotřebování... To je vědecký termín. Zachováš si stejný vzhled, jako máš nyní v jednatřiceti letech, zhruba po čtyři pětiny svého života. Ten však bude nashromážděním regeneračních prostředků prodloužen. Ale je nemožné přesně říci o kolik. Pravděpodobně o dvacet, možná o více let.“

„Celkem vzato, mám před sebou nejméně šedesát čtyři let života a nejvíce neznámý počet roků?“

„Ano, minimálně o dvacet let více.“

„Bude konec mého života bolestný?“

„Ne, s koupelemi si uchováš všechny schopnosti a zemřeš, pokud nedojde k nehodě, na náhlou srdeční zástavu.“

Pozemšťan setrval dlouhou chvíli v zamyšlení. Potřeboval tuto informaci pro další rozhodování.

„Hi, napravil jsem situaci v této epoše, ale ještě trochu popostrčím vývoj. Pokud jde o tebe, chci, abys prozkoumal jižní polární pevninu. Snaž se najít místo, kde by bylo možné zřídit Základnu lépe ukrytou než zde, kde bude brzy příliš na očích. Vypracuj plán jejího zřízení, který mi předložíš, hlavně ať je umístěna účelně s možnostmi výstupu k obloze a na oceán. Ať jsou skladovací haly surovin velmi rozlehlé, větší než zde, stejně jako výrobní linky.“

„Dobře.“

„Další věc: vyhledej v pozemských archívech techniku prvních knihtiskařských děl a sestav seznam důlních ložisek s možností povrchové těžby na území Kankalu, v délce dvou set kilometrů na sever a čtyři sta kilometrů na západ a jih.“

„Dobře.“

Už se chtěl zvednout, když se zarazil.

„Je síť loyských družic pro dohled stále provozuschopná?“

„Ano.“

„Všude ve vesmíru?“

„V rozsahu vesmíru poznaného Loyi, to znamená až k hranicím této Galaxie.“

„Jsou v činnosti?“

„Ne.“

„Jestli si dobře vzpomínám, nechal jsem ti příkazy k sledování vesmíru, pokud jde o vězeňský modul téhož typu, který mě sem přivezl?“

„Ano.“

„Neuedl jsi kvůli tomu síť do chodu?“

„Pouze přibližovací detektory.“

„Zapoj tedy vše ostatní. Ale jen pro pasivní dohled, ano? Žádné rádiové dotazy v případě odezvy. Chci být okamžitě informován, ať budu kdekoli, jestliže nějaký objekt tohoto druhu bude zpozorován.“

„Dobře.“

„Jdu do regeneračního sálu, připrav mi udržovací kůru.“

O tři dny později se konala oficiální volba Protektora Kankalu. Cal umožnil volit všem Vahussianům, mužům i ženám, starším osmnácti let. Událost byla nejprve přijímána se zvědavostí, poté s nadšením. Divo byl zvolen Protektorem Kankalu naprosto jednomyslně. Samozřejmě tato volba byla ovlivněna současnými událostmi, ale jejím cílem bylo přivést obyvatele k myšlence, že oni sami si vybrali svého vůdce. A Divo nebyl koneckonců horší než někdo jiný. V každém případě šlo o zásadní rozhodnutí. Byl učiněn první krůček k lepšímu uspořádání vahussijské společnosti v budoucnosti.

Nazítří ráno se poprvé sešla rada Protektorátu Kankalu. Zde se rozhodlo o Rajakově osudu. Bude odvezen na brize zpět do Senoulu pod slibem, že nechá obyvatele města svobodně se rozhodnout, zda zůstanou nebo jej opustí. Z osobního Rajakova jmění bude městu Kankalu vyplaceno výkupné dvě stě tisíc valů, které umožní Divovi financovat práce. Navíc se Rajak vrátí domů oděn jako prostý občan, což jistě zapůsobí na obyvatelstvo.

Zároveň bylo dohodnuto, že Frahalovo náboženství bude v Kankalu povoleno, s jedinou podmínkou, že jeho vyznavači se nikdy nepokusí získat přívržence násilím. Kněží budou rovněž povinni pracovat, a odvody z daní nebo věčné dary budou zakázány pod

trestem vyhoštění ze země. Tato svobodomyslnost na obyvatelstvo velmi zapůsobila. Neobešlo se ještě bez životního stylu, který mu Frahal přinesl, později jej samo odstraní.

Loděnice dostaly příkaz pracovat výlučně na trojstěžnících, dvoustěžňových plachetnicích a rybářských šalupách. Brigy se už nestavěly. Bylo rozhodnuto povolát obchodníky, poskytnout jim ochranný doprovod při průjezdu územím a postavit jedno nebo dvě městečka na křižovatkách důležitých stezek. Posléze Cal dostal povolení zřídit dílny, které chtěl. Za odměnu obdržel kus území, které si pečlivě vybral v kopcích, padesát kilometrů na jih od města. Ve skutečnosti to bylo nesmírně bohaté naleziště mědi, objevené Hi. Zamýšlel zde zavést těžbu a přenechat ho Casseline. Bude tak moci zbohatnout a dokonce založit podnikatelský rod.

Konečně Divo založil univerzitu, kam chtěli přilákat všechny vědce, jež se podaří přesvědčit. Obsahovala dvě rozdílné větve: Humanitní vědy a Přírodní vědy. Bylo to velmi elementární členění, ale vše se bude postupně vyvíjet.

Cal se hned pustil do práce s roboty, přeměněnými teď na dělníky—instruktory. Každý měsíc přicházeli z různých stran uprchlíci. O Kankalu se vyprávělo velmi daleko a do města se ubíraly celé rodiny. Divo pochopil, že je nutné rozšířit obydlené území a zahájil stavbu dvou měst. Jedno bylo umístěno v severních kopcích, poblíž povrchových dolů, a druhé na jihu na pobřeží moře sdružovalo průmyslové továrny. Kankal si ponechal loděnice a univerzitu, při níž existovaly jednoduché tiskárny k zrychlení oběhu knih a vědění.

Cal si nechal dům v kankalském přístavu, ale dal si postavit další na pobřeží několik kilometrů na jih. Co se týkalo ložiska mědi, roboti rychle sestrojili všechna zařízení pro těžbu, a důl byl připraven k otevření, když přišli první dělníci. Malá vesnice byla pro ně postavena v místě chráněném před převládajícími větry.

Desetihodinový pracovní den, třetina dne na této planetě, byl událostí. Všude jinde se muselo pracovat nepřetržitě patnáct hodin. Mzdy byly vypláceny každý večer, což každému umožňovalo nazítří přijít nebo ne podle nálady. Bez racionalizace zařízení by podnikání zkrachovalo, ale za této okolnosti fungovalo vše výborně. Stejně jako

venkovská slévárna mědi, kterou Cal zřídil na úpatí kopců a získal tak hlavní slovo ve výrobě nejvzácnějšího kovu kromě stříbra.

Protektorát otevřel stříbrný důl k financování budoucích veřejných prací, stavby měst, nového sboru „správkou“ Protektorátu, a Sistazovy armády. Cal dokonce naučil nové architekty základům urbanistiky.

Divo se ukázal jako neúnavný dřič a obdivuhodný organizátor. Třikrát musela Sistazova armáda zasáhnout, aby odrazila nájezdy Frahalových vojsk, pocházejících z toho či onoho města, ale nikdy ne ze Senoulu. Rajak byl zjevně pod silným dojmem z bitvy u Kankalu.

Uprostřed druhého roku, kdy Casseline čekala již jeho druhé dítě, Cal přemýšlel o budoucnosti a dostal nápad ukovat živou zbraň, nepodléhající času. Postupně vybíral Vahussiany s dobrými lidskými vlastnostmi i uvažovacími schopnostmi, pak i z ostatních cechů.

Založil tajnou společnost, kterou pojmenoval „Stavitelé Světa,“ a které dal za úkol zlepšovat osudy lidí a sebezdokonalovat se cestou Poznání. Užívali mezi sebou poznávací znamení a také tajné heslo, obměňované po půl roce. Dvakrát do měsíce se scházeli tajně na shromážděních, kde hodnotili svá probíhající studia a absolvovali hodiny zvláštního výcviku. Předvídaje budoucí vývoj, Cal zavedl jako symbolickou tradici povinnost udržovat své tělo v dobrém zdravotním stavu a studovat umění obranného boje. To znamená, že vybral určitý počet prvků ze starých pozemských bojových umění, jako judo, aikido, kung-fu, hlavně obranné chvaty. Poté zavedl hodnosti učně, Tovaryše, Mistra, Rytíře a Prince. Každé hodnosti odpovídal určitý stupeň doplňujících znalostí filozofických, morálních, symbolických a ovládnutí nových bojových technik. Ale pouze Mistři, a zejména Rytíři a Princové získali výcvik v karate, útočném boji.

Lou se postaral o výuku. Když počet členů přesáhl sto, rozdělil skupinu na „dílňu“ po třiceti osobách, pracujících odděleně pod vedením „poradce“, zvoleného na dva roky mezi Mistry. Hodnost Rytíře byla jen vyznamenáním, známkou vědění, ne však moci.

I tady však bylo nutno trochu podvádět, aby se dosáhlo žádoucích výsledků rychle. Když objevili muže s požadovanými vlastnostmi, v noci je unesli a podrobili hypnotické instruktáži, aby

ovlivnili jejich podvědomí. Paměťové banky obsahovaly vědomosti, které se rychle projevovaly a umožňovaly získat lidem velice rychle poznatky, opravňující je k hodnosti Mistra nebo Rytíře. Za rok mělo každé město Protektorátu nejméně jednu dílnu, tradice se pevně zakořenila a tajemství bylo tak dobře střeženo, že ani sám Divo nikdy neslyšel mluvit o „Stavitelích Světa“.

Nejtěžším úkolem bylo prosadit pracovní rytmus v Protektorátu. Vzhledem k nerovnoměrnému průběhu vahussijského roku, Cal rychle pochopil, že pozemský týden se zde nemůže ujmout. Vytvořil proto „dekádu“. „Dekáda“ měla osm nepřetržitých pracovních dní a dva dny odpočinku. Bylo obtížné zavést pojem odpočinku, dosud neznámý. Ale každý z obou dnů byl zasvěcen sportovní činnosti, první fotbalu, druhý rugby, a to klapalo! Vahussiané se nadchli pro oba sporty stejně jako jejich předkové. Cal tedy přistoupil k druhé části svého plánu.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Cal

Casseline vstoupila pomalým krokem do místnosti ve chvíli, kdy jsem zaklapl truhlu, jež bude hned odnesena na Cassy, trojstěžník, který jsem si nechal postavit a který jsem zaplatil prvními zisky z dolu.

„Nevezmeš nás s sebou, Cale, dobře ses rozhodl?“

„Cassy, miláčku, už jsme o tom mluvili. Oba chlapci jsou příliš malí a cesta k ostrovům je pro ně dlouhá a nemožná. Za měsíc bychom je neměli čím živit, neboť plavba bude mnohem delší.“

Na okamžik sklonila hlavu.

„Věděla jsem, že jednoho dne odejdeš, ale nemyslela jsem si, že ten den nastane tak brzy.“

Jemně jsem ji objal, dojat její sklíčeností.

„Cassy, přísahám ti, že se vrátím, nevěříš mi?“

„Přísaháš?“

„Ano.“

Tvář se jí náhle rozjasnila úsměvem.

„Ted' ti věřím.“

Byla to ostatně pravda, vrátím se. Nalodím se se všemi svými roboty, kteří budou tvořit posádku. Vydáme se k souostroví. Chci tam zřídít obchodní zastupitelství, aby došlo k rozvoji čilých styků s Kankalem a tímto kontinentem. Za čistě obchodní stránkou věci se skrýval také zjevný zájem otevřít se světu, rozšířit do světa naše myšlenky. Ve skutečnosti jsem měl v úmyslu, až budeme na moři, opustit loď s Louem, Salvem a Ripouem, zatímco Bellem zůstane na palubě jako kapitán.

Cassy bude pokračovat v cestě a provádět výzkumy trasy, života na palubě, praktických obtíží navigace pro sbírku o dlouhodobých plavbách, kterou po návratu dám vytisknout. Roboti dovezou normálně loď na ostrovy, kde se vrátím na palubu. Mezitím jsem zamýšlel trochu navštívit oba ostatní kontinenty, až doted' úplně zanedbávané.

„Právě přišel Likari,“ znovu se ujala slova Cassy. „Čeká na tebe ve velkém sále.“

Likari byl velkým Poradcem dílen „Stavitelů Světa“ v Protektorátu. Nedávno jsem dal provést tyto volby mezi Poradci dílen. Byl to jeden z nemnohých obchodníků, poměrně mladý, kolem čtyřicítky. Pozoruhodný typ. Cassy nevěděla nic o mé činnosti v této oblasti, ale zvykla si mě často s ním vídat a myslela, že jde o pouhé přátelství. Šel jsem za ním.

„Přišel jsem se podívat na tvé děti,“ řekl při mém příchodu. „Hodně se ti podobají, nemyslíš?“

„Jako děti svému otci,“ odvětil jsem s úsměvem. „Chceš mi říci něco zvláštního?“

„Tvá cesta. Co s námi bude během tvé nepřítomnosti?“

„Ale vždyť mě nepotřebujete, Likari! Jestli se zdržím, bude na tobě a na tvých nástupcích, abyste každý rok určili předmět studia v dílnách a změnili každý půlrok poznávací heslo. Nezapomeň, že všichni bratři „Stavitelé Světa“ musí přispívat k pokroku lidstva a že výsledek našich prací musí být využit. To vyžaduje, aby někteří z nás se pohybovali snadno v blízkosti Protektora, jeho Rady a členů této rady, protože musíme být informováni o jejích závěrech a plánech Diva. Všichni naši bratři si musí vzájemně pomáhat, v mezích svých

prostředků, při získávání zodpovědných míst. Ale v této činnosti se obejdete bez mé přítomnosti zde. Je na tobě, abys inteligentně vedl naše bratry, dával jim důvěru. Jsem si jist, že vše půjde dobře, uvidíš...”

Chtěl jsem pokračovat, když vstoupil do sálu Sistaz.

„Cale, skutečně nechceš vybavit Cassy několika těžkými kušemi?”

„To je zbytečné, starý brachu, je rychlejší než jakákoli jiná loď a nejedu na ostrovy válčit, ale obchodovat.”

Nevypadal spokojeně, velký Sistaz, ale nemohl jsem mu přece říci, že tyhle kuše jsou mým robotům k smíchu, tedy když říkám, že je jim to k smíchu, vlastně...

Ostatně nadešla doba odjezdu a dva roboti—lodníci přišli pro má zavazadla. Rozloučil jsem se s Divem včera večer, ale spatřil jsem ho stát u sestry ve chvíli, kdy jsem se chystal nastoupit do člunu. Mlčky jsme si stiskli ruce. Při našem velkém přátelství by byla slova zbytečná. Cassy mlčela, ztuhle stála, zadržujíc pláč. Vzal jsem její obličej do dlaní, políbil ji jemně na oči a na rty a přitiskl k sobě. Také mlčela a nakonec se usmála.

A již tu byla Cassy. Roboti vytáhli člun a začali vztyčovat plachtu. Pomalu zavířila kolem svého provazu, vystavujíc se z boku větru, který nadul plachty při vytahování kotvy. A tak jsme vypluli. Zůstal jsem na palubě poblíž kormidla. Mlčky, bez obvyklého pokřikování na palubě, loď smutně zamířila k úzkému výjezdu z přístavu. Po levici jsme míjeli loděnice.

Kolik věcí se za tři roky změnilo...! Ohlédl jsem se na město za námi. Malebně se rozkládalo na pobřeží. Na stezce vedoucí k bažině pomalu projížděla vozidla, tažená antlijemi, a míjela vozy s plachtami. Také dále, směrem k lesu, před bažinou, byl znatelný velký ruch. Kankal se vydal svou cestou a již jsem si kladl otázku, jaká bude jeho budoucnost.

Sestoupil jsem do kajuty. Rozhodl jsem se strávit noc na lodi. Uvnitř lodi se zdálo, jakoby vše mělo každou chvíli povolit. Trup namáhavě pracoval, praskal a sténal, jakoby obdařen vlastním životem. Moje kajuta se nacházela na zádi a okna poskytovala výhled na kýlovou brázdu. Lůžko bylo umístěno pod oknem, nebylo to

pouze kajutové okénko, a já jsem se naň natáhl, lehce kolébán Cassy, která spočívala na dlouhých vlnách oceánu.

Bože, jak jsem byl blažený! Jak dlouho už jsem neseseděl u řízení ve skutečné pilotní kabině? Ani si už nevzpomínám! Stiskl jsem celou řadu tlačítek, což pomalu oživilo Modul pro planetární průzkum. Chtěl jsem si vzít Dijar, raketu pro mezigalaktický boj, jen tak pro potěšení, ale pak jsem ten hloupý nápad zavrhl. Prozatím jsem vzal s sebou Loua a Salva a prostor průzkumného Modulu bohatě stačil. V případě potřeby bych mohl vtěsnat několik osob do zadní části, byla to otázka místa, ne váhy.

Oranžová kontrolka zablikala, Hi mi volal.

„Ano.“

„Dveře šachty jsou otevřeny, start možný, žádný pozorovatel na zemi.“

„O.K.! Startuji.“

Uchopil jsem kuličku ručního řízení na konci kloubové tyče, rozsvítil polokruhovou obrazovku zachycující vnější prostor, stlačil čtyři knoflíky antigravitačních motorů do polohy „chod“ a zapojil počítačové obvody, obvody určení hvězdné polohy, paměťového řízení a elektronický hlídací systém. Levou rukou jsem ovládal páčku výkonu a záhy jsem stoupal šachtou. Pomalu jsem řídil modul až na povrch a poté jsem se prudce vznesl vzhůru! Odstředivý magnetický systém utlumil zjevné zrychlení uvnitř Modulu, který vzlétl k obloze.

Přesná obrazovka, nasměrovaná na zem, mi ukázala planetu ideálně kulatou. Byli jsme na oběžné dráze! Na druhém kontinentu, jenž se rozkládal na jih od rovníku a na západ od souostroví, byla ještě noc, ale se zahájením průzkumu jsem mohl počkat. Již před dlouhou dobou jsem chtěl navštívit Chagar, přirozenou oběžnici planety.

Stiskl jsem řadicí tlačítka a iontové motory se rozběhly, zastavující automaticky antigravitační přístroje, které ostatně takřka už nepracovaly v této výšce, kde tíže je prakticky nulová. S jiskrou elánu jsem přitáhl stříbřitou kuličku řízení. Na obrazovce se mihotání vzdálených hvězd rychle přemístilo dolů, vymanili jsme se z přitažlivosti Valu... Posunul jsem kouličku doleva a na obrazovce se

objevil Chagar, který se dostal až do středu, na orientační bod řízení, a zrychlil jsem na doraz. Podle rychle běžících svítících čísel tam dorazíme za tři minuty čtyřicet šest vteřin!

V podstatě jsem byl trochu zklamán. Postrádal jsem pocity provázející obvykle řízení letu. V tomto zázračném stroji, kde bylo vše automatizováno a kompenzováno, nebyly žádné. Na Zemi jsem hrozně rád létal v helikoptěře. Tam nebyly žádné kompenzátory zrychlení, a když jsme se bavili prováděním akrobatických kousků ve vzduchu, cítili jsme všechny účinky hluboko v hrudi... To mi scházelo. Musím si nechat postavit malou antigravitační raketu pro osobní potěšení. Pokud už neexistuje? Zeptám se Hi.

Ach, přede mnou se vynořil Chagar! Šedivá koule se viditelně zvětšovala. Zůstal jsem u maximálního zrychlení a v poslední chvíli jsem odklonil dráhu prudkým bržděním na nízkou oběžnou polohu. Povrch se přiblížil. Nic krásného! Rovná, pustá zem, rozrytá trychtýři. Pravděpodobně asteroidy. Mechanicky jsem zapnul detektory, které začaly náhle blikat. Důležitý nález. Podle hloubkoměru bylo pod námi tak nesmírné množství sulfidu niklu, že jsem musel stáhnout intenzitu světelného signálu, až obvody zapraskaly! Bylo to skutečně něco jedinečného! Posunul jsem kuličku dopředu a klesl blíže k zemi, vysvětlení se hned objevilo. Asteroid složený ze sulfidu niklu udivující čistoty narazil na oběžnici, zabořil se do země a vytvořil proláklinu o několika kilometrech.

Moje malá lebka hned začala horečně jednat. Vystoupil jsem na vyšší oběžnou dráhu a zapnul jsem všechny hloubkoměry. Pročešou celou oběžnici.

O hodinu později, když jsem dokončoval poslední úsek, hloubkoměry objevily obrovskou masu wolframu v přírodním stavu. Zavolal jsem neprodleně Hi.

„Nalezl jsem dva kovové asteroidy zabořené do země oběžnice. Chci, abys prozkoumal vzorky. Najdi na Valu dvě místa, pokud možno v horách, kde bys mohl ukrýt tato ložiska. Je nutné je potom zasypat skalnatou sutí tak, aby byly neodhalitelné. Chci si vytvořit zásobu kovů pro budoucnost. Na Chagaru nenech žádnou stopu po odběru. Dříve či později sem Vahussiané přijdou a nechci, aby tu

objevili známku života. Máš na to spoustu času, budu ta ložiska potřebovat až za dobrých tisíc let, myslím.“

Ten objev mi dodal dobré nálady! Dobrá, je načase vrátit se na Váhu, na druhém kontinentu brzy vyjde slunce. Zrychlil jsem a vyrazil.

Žlutohnědá savana s vysokým porostem připomínajícím trochu trávu, spásanou slony v pozemské Asii. Všechny detektory Modulu — a Bůh ví, že jich je požehnaně — byly zapnuty. Nechtěl jsem být překvapen lidskými bytostmi, ale na druhé straně jsem zemi pozoroval raději za denního světla. Letěl jsem tedy pomalu ve výšce pěti tisíc metrů. Nemohl jsem být spařen, ale obrazovky podávaly věrný obraz krajiny. Podél pravé stěny počítač chrлил nepřetržitě údaje o zemi, kde vše zůstávalo beze změny, stále tatáž donekonečna se táhnoucí savana.

Panebože! Dole se vinula řeka, aspoň myslím, že to byla řeka... O šířce nejméně čtyři kilometry, nikdy jsem nic takového neviděl! A naráz se vegetace změnila...

Porost byl tmavší a skupinky stromů byly rozesety na březích.

Zdálo se mi, že jsem v dálce zahlédl nějaký pohyb, a viděl jsem stoupat kouř. Zatočil jsem vpravo. Ano, skutečně, se to tu hýbalo... Bitva, přímo uprostřed vesnice, předpokládám. Stály tu malé podlouhlé stavby.

Nastavil jsem zvětšení a obraz vesnice mě udeřil do očí. Mechanicky jsem snížil rychlost a přešel do stacionární polohy. Boj byl lýtý, ale obě strany se nedaly rozlišit. Všichni vypadali stejně v bederních rouškách nebo neurčitém krátkém šatu ze zvířecí kůže. Zbraně byly primitivní: kopí a kyje, myslím. Ale jaká zběsilost! Hotová krvavá lázeň! Země místy zrudla krví...

Těžký smutek zaplavil mé srdce. Jak to zastavit? Náhle jsem dostal nápad. Svěřil jsem řízení počítači, který převzal vše pod svou kontrolu. Omezil jsem se na udílení rozkazů nahlas.

„Vyšli dva magnetické výboje proti proudu řeky, nad vesnicí.“

Série záblesků na přístrojové desce ukázala výběr a nastavení výboje a dole uprostřed řeky gigantická exploze zvedla sloup vody do výše dvou set metrů! Zapojil jsem vnější odposlech a hromový hluk dolehl až ke mně.

Dole vše strnulo! Po několik vteřin to působilo dojmem obrazu. Kopí zvednuté nad bezbrannou hrudí, útěk zaražený ve svém rozběhu, všechny obličejy obrácené k řece, kde voda s třeskotem znovu klesala zpět. A poté scéna opět pomalu ožila.

Navrátila se k životu, ne ke smrti, neboť se zdálo, že oba tábory zapomněly na svůj spor a pomalu se blížily k břehu řeky.

Obě dávky magnetických vln narazily na hladinu vody, vyhloubily v kapalině vír a poškodily faunu v řece. Hladina byla nyní pokryta rybami plovoucími břichem nahoru a dalšími živočichy, které jsem špatně rozeznával. Každopádně obrovskými! Když překvapení opadlo, vrhli se všichni k vodě, zanechávající zraněné nebo umírající na zemi. Pirogy byly spuštěny na vodu a postupně se zaplnily stříbřitými odlesky rybích šupin. Nakonec to byl možná hlad, který postavil tyto dva kmeny proti sobě?

Zamířil jsem s Modulem k východu, měl jsem dojem, že jsem tam zahlédl hory. Cestou jsem spatřil obrovská stáda čtvernožců a velkých zvířat, druhu obřích nosorožců. Také jakési tlusté chlupaté koule, které se rovněž velice rychle pohybovaly. Jedna z nich byla skloněna nad zvířetem a pravděpodobně je požírala. Na této straně země stoupala a vegetace byla jemného zeleného odstínu.

Ozval se zvukový signál biologického detektoru! Údaje naskakovaly v červených bodech na obrazovce. Nastavil jsem maximální zvětšení na kontrolní obrazovce. Byl to muž, který šel dlouhými kroky. Nařídil jsem počítači, aby ho znehybnil. V okamžiku se zhroutil. Prudce jsem sestupoval a Modul dosedl vedle těla. Salvo seskočil na zem, aby sebral domorodce, odnesl ho na palubu a umístil ho do projekční průzkumné buňky v zadní části stroje. Vzlétl jsem a zahájil sérii rozborů.

Neznámý byl v několika minutách analyzován od vlasů až po prsty u nohou, zatímco mozek byl prozkoumán do nejmenších zákoutí. Nastavil jsem stroj na průzkumnou činnost, zapnul automatické řízení a přešel dozadu. Lou byl u ovládání mentálního měřiče.

„Co ukazuje?“ zeptal jsem se.

„Měření začalo.“

„Jaká je první zpráva?“

„Právě vylézá,“ ukázal Lou na pásek, který vycházel z přístroje.

Uchopil jsem konec a při čtení každého řádku jsem posunul list dále, což vyžadovalo jisté úsilí. Podle všeho se tento muž odlišoval od Vahussianů pouze svou vysokou výškou, která dosahovala dvou metrů třiceti — byl téměř o padesát centimetrů vyšší než já! — a také svou černou a velmi tuhou kšticí. Kromě toho, jeho pokožka měla stejný bronzově opálený odstín, jenž by na Zemi sklídl velký úspěch. Byl oblečen do kusu kůže ze zvířete mně neznámého, s velice krátkými chlupy a nazelenalými skvrnami.

Podle zprávy se jednalo o mladého muže kolem dvaceti let, který se vracel ke svému kmeni v horách. Byl pověřen zanést poselství vzdálenému kmeni na západě. V ústním vzkazu, který měl předat, bylo však něco podivného, což jsem pochopil později. Měl navrhnout mírovou schůzku na břehu velkého jezera, ale ve skutečnosti to byla léčka. Kmen se chystal pobít své hosty! Nejvíce mě zarmoutilo, že šlo pravděpodobně o novou epizodu staré vendety, jejíž původ byl už dávno zapomenut.

Patřil k početnému národu, který obýval dvě třetiny kontinentu, neboť zdejší lidé probádali svůj kontinent, který byl větší než ten, kde žili Vahussiané. Poslední třetina, na jihu, byla osídlena sjednoceným kmenem, vedeným silným monarchou. A jednota, jež zde vládla, stačila k odrazení obyvatel ze severu, sice početnějších, ale roztroušených v množství malých kmenů.

Jejich civilizace se nejspíše již staletí nevyvíjela. V zamyšlení jsem se vrátil do pilotní kabiny, kde jsem začal uvažovat. Byla to země ve vrcholně barbarském stádiu, kde mírnost byla synonymem slabosti. Necítil jsem k těmto lidem žádnou náklonnost. Jaké štěstí, že jsem objevil Vahussiany, když jsem přijel na tuto planetu!

Přemýšlel jsem asi hodinu a pak jsem se rozhodnut vrátil dozadu dát příkazy.

„Lou, tenhle chlapík podstoupí přesnou kůru. V hypnotické instruktáži se naučí psát svým jazykem ve vahussijské abecedě a také cvičit antlije a jezdit na nich nebo jiných jim podobných zvířatech. Sám si musí poradit, jak je chytat. Bude umět vyrábět luky. Vrátí se ke svým a prohlásí, že druhý kmen opustil svou vesnici. Shromáždí kolem sebe asi třicet mladých mužů a stane se jejich vůdcem.

Odejde se svou skupinou, v níž budou i ženy, a předá své znalosti všem v horní skalnaté zemi.

Poté si osvojí chov zvířat a pěstování plodin a po celý život to bude vštěpovat svým soukmenovcům. Připrav příslušnou hypnotickou banku. Není to sice mnoho, ale přiznávám, že tito lidé jsou příliš bojechtiví, abych měl chuť udělat víc. Ostatně by to mělo stačit k novému rozběhu jejich civilizace. Je mladý, má čas vykonat spoustu práce. Mimochodem, jak se jmenuje?“

„Baoulo,“ odpověděl Lou.

„Dobře! Až to bude hotovo, vysadíme ho u jeho vesnice. Pak navštívíme poslední kontinent na západě.“

Vzpomínám si, že když jsem přistál na Valu ve věžeňském modulu, konstatoval jsem již, že třetí kontinent má nevlídné vzezření! Názor jsem nezměnil. Viděno odtud nastavoval syrovou tvář... Byl jsem na oběžné dráze ve výšce tři sta kilometrů a přelétával jsem stacionárním letem nad povrchem. Žádná sláva! Nakonec jsem se rozhodl podívat se zblízka, čemu se to podobá.

Zvolil jsem náhodně červený zaměřovací bod a spustil automatické řízení. Tuto noc jsme zůstali na nízké orbitální dráze, se zapojenou sondou zaměřenou na malé město obehnané dřevěným opevněním. Ostatně dosti důmyslným a bylo nutné se s tím obeznámit. Zdálo se, že kontinent kypí určitou činností. V každém případě jsme zaznamenali dostatek rozhovorů, aby Hi, jemuž byl materiál předán, rozluštil jazyk.

Sestavil z něj příslušnou banku, kterou vybavil nejprve Loua, než jsem si ji také osvojil. Neboť jsem měl v úmyslu sestoupit na zem. Možná to byla reakce na mou instinktivní antipatii, kdo ví? Jazyk byl zpěvný a hojně používal samohlásek a aspirovaných hlásek.

Bylo velice časně a slunce sotva vyšlo. Jakmile byl Modul těsně nad zemí, opustil jsem své sedadlo.

„Salvo, převezmeš řízení, vystoupíš na pět tisíc a zůstaneš v této výšce. Lou, ty půjdeš se mnou, vystoupíme na okraji města, támhle.“

Oba roboti přikývli a Salvo se posadil na místo pilota.

Když jsem otevřel dveře, ovanula mě vůně pryskyřice. Ostatně ne nepřijemná. Dali jsme se na pochod směrem k opevnění, sto metrů

za zvlněným terénem. V palisádě vysoké deset metrů byla otevřená brána. Prošel jsem jí s Louem. Dalo by se čekat, že hned za ní bude strážní stanoviště. Ale nic se nehýbalo, kromě pěti antlijí, menších a se světlejší srstí než ty, které jsem obvykle sedlal.

Před námi se objevila ulička. Vydal jsem se po ní. Domy byly z pevného materiálu s vypouklými poměrně hezkými střechami, ale časem jednotvárnými. Po několika uličkách jsme vyšli na náměstí, ohraničeném velkou stavbou. Uprostřed hromada kmenů a... muž přivázaný naznak. Panebože, snad...?

Zrychlil jsem krok. Ano, byl to muž, ale to nebylo všechno, nebyl sám...

Stín mi zakrýval zbytek. Pět těl ve stejné poloze bylo nataženo stranou. Mrtvoly! Nad každou z nich visel kamenný blok, zavěšený na řemínku. Pod kamenem byla dýka vražená v hrudi ženy, starce a tří dospívajících mladíků! Jaké kruté mučení! Dýka byla připevněna na kamenném bloku, který pomalu uvolňoval řemínek a čepel se pomalu nořila do hrudi odsouzence...

Strašlivý konec. Hlavně pomalý. Okamžitě mě to rozzuřilo! Přistoupil jsem k muži a všiml si široké rány, kterou měl na pravé straně hrudi. Měl jsem dojem, že se již podrobil mučení, ale protože kat špatně mířil, začal znovu!

Sklonil jsem se k němu a on těžce otevřel víčka.

„Odvážeme tě,“ zašeptal jsem mu a pokynul Louovi.

„Nne,“ zašeptal raněný slabým hlasem, „to už nestojí za námahu, cizince, a bylo by to horší.“

Těžko jsem mu rozuměl, můj sluch nebyl na tento pro mě nový jazyk přivyklý, i když jsem ho správně používal.

„Proč?“

„Zemřu.“

„Mohu tě možná vyléčit.“

„Ne, to není třeba. Mé... mé ostatní děti by byly zabity...“

„Řekni mi, proč jsi byl odsouzen?“

Záblesk nepochopení se mihl v jeho nejistém pohledu.

„Nerozumím...“

„Ale proč tvé děti vedle byly zabity, proč tě sem přivázali?“

„Protože to nařídil Dariman Himin.“

„Ale proč?“

Pohlédl na mě s určitou zvědavostí, která probudila jiskérku života v jeho očích.

„Odkud přicházíš cizince, že nevíš, že Dariman nic nevysvětluje? Je prostě Dariman, konec a basta!“

„Stává se to často?“ zeptal jsem se a ukázal na těla.

„Každý týden.“

„A nikdy se neví proč?“

„Někdy jde o zloděje nebo nepřítelé Darimana.“

„Má hodně nepřátel?“

„Všichni, kdo se před ním neskloní nebo mu dost rychle neuhnou z cesty, jsou jeho nepřátelé.“

„A proč jste ho k čertu nevyhnali?“

„Kdo?“

„Vy, obyvatelé tohoto města!“

„Ale... Patříme mu a na Darimana nelze vztáhnout ruku.“

„Ty mu tedy nemáš za zlé, že zabil tvé příbuzné?“

Slabě zavrtěl hlavou.

„Mohl zabít také mé starší syny, je to dobrý Dariman.“

Jeho hlas rychle slábl. Myslím, že brzy nastane konec. Ztratil spoustu krve a námaha ho dorazila.

„Ostatní města mají také svého Darimana?“ zeptal jsem se ho ještě.

„Ano.“

„A všichni zabíjejí tak často jako tady?“

„Často... více.“

Už dál nemohl a jeho obličej se křečovitě stáhl utrpením. Přesto jsem mohl pro něj něco udělat.

„Skoncuj to,“ řekl jsem Louovi, „ať už netrpí.“

Robot se nepohnul a přece vyslal maximální elektrický výboj. Raněný sebou lehce škubl. Konec, ubožák už víc netrpěl...

Hlavou mi vířily myšlenky na pomstu. Chtěl bych...

Nic takového! Já sám nemohu změnit tak rozlehlou zemi, posunout vpřed vývoj mravů, které se zde zachovávají po staletí. A tento Dariman je jeden z nejlepších, řekl...

Všechno to násilí se mi hnusilo a obrátil jsem se na zpáteční cestu. Viděl jsem toho dost. Napříště se budu starat jen o své vahussijské přátele a ať se mi tito Nochiové—tak se nazývali — nepletou nikdy do cesty!

Vracel jsem se rázným krokem, ponořen do svých myšlenek, a trhl jsem sebou, když jsem zaslechl hlas.

„Odkud jdeš?“

Zvedl jsem hlavu a poznal jsem strážní stanoviště u vstupní městské brány, nyní zavřené. Předě mnou stál voják s rukou na jílci krátkého a širokého meče jako šavle, zastrčeného jednoduše za opasek. Byl bos, hrud' chráněnou koženým krunýřem. Jeho vlasy byly ohnivě ryšavé.

„Co je ti do toho, divochu!“

Byl jsem tak rozzuřen, že mi to vylétlo bez uvažování. Válečník byl celý ohromený. Nenechal jsem mu čas na přemýšlení a nařídil jsem rozzlobeně:

„Otevři bránu!“

„Dáváš příkazy vojáku Darimana, špinavý Dinuku! Nastav ruce, ať ti je useknu.“

Tentokrát to bylo příliš.

„A ty nastav svůj zadek, ať tě nakopu,“ zařval jsem.

Hluk přilákal další lidi a tři nazrzlí vojáci, kteří se objevili, jistě zaslechli mou poslední větu, neboť vypadali pobouřeně a zároveň rozběsněně... Všichni vytasili meče.

„Lou.“

„Ano,“ odpověděl velký robot po mém boku.

„Vím, že to není příliš spravedlivé, ale tyhle čtyři zrůdy zaplatí za všechny své zločiny i za zločiny svého pána. Slyšíte, zemřete.“

„Budeš proboden,“ zaburácel první, „na kolena!“

Potřásl jsem hlavou a dal znamení Louovi.

„Znič je dezintegrátorem, jednoho po druhém, chci, aby jim to došlo! Začni zprava.“

Ozvalo se zapraskání a poslední ze čtyř vojáků prostě a jednoduše zmizel. Jeho soused zakoulel vyděšeně očima, ale než měl čas cokoliv říci, rovněž zmizel. Třetí udělal pohyb, aby zvedl svůj meč... pfffi...

„Vidíš,“ obrátil jsem se k poslednímu živému, „ted’ zemřeš, divochu.“

„Kdo... kdo jsi?“ koktal.

„V jistém smyslu Spravedlnost, jestli víš, co to znamená, ale to by mě udivilo...“

Další zapraskání a byl pryč. Teplota se trochu zvýšila, to bylo vše, co po nich zůstalo.

Znechucen jsem otevřel bránu a vyšel.

V Modulu jsem nepronesl ani slovo. Mé ruce uvedly stroj do chodu a zuřivě jsem odstartoval. Na oběžné dráze jsem přešel do zadní části, spolkl sedativum a položil se na magnetické lůžko. Okamžitě jsem usnul.

Když jsem se probudil, stál u mě Salvo s šálkem saku v ruce. Mechanicky jsem se usmál.

„Bylo to tvrdé, což?“ optal se.

„Ano, já...“

Neuvěřitelné! Uvědomil jsem si, že jsem mu málem otevřel své srdce a zapředl s ním osobní rozhovor! S robotem! Náhle jsem měl dojem, že jsem ho prohlédl. Vlastně proč ne? To já jsem s nimi jednal pořád jako se stroji, s roboty. Dobrá, jsou roboty, ale tak dokonalými, že možná nevyužívám maximálně jejich možností. Jejich lidské chování, které jsem vyžadoval, není určeno pouze pro ostatní, ale nakonec i pro mě...! Jaký jsem to byl hlupák...

„...Myslím, že jsem se pořádně naštvál,“ pokračoval jsem s úsměvem. „Cítil jsem se sám, víš.“

„Ano. Měl sis s námi promluvit, se mnou a s Louem, ulevilo by se ti.“

Podíval jsem se na něj, ještě trochu nevěřícně, a položil jsem ruku na jeho rameno. Vlahé rameno, tak lidské, že jsem se definitivně rozhodl.

„To je pravda. Příště si to připomenu.“

Vypil jsem šálek saku a svlékl jsem se, abych vlezl do čistícího sarkofágu, což byl druh skříně naplňující se očišťující mlhou. Člověk z ní vyšel čistší než ze sprchy. Zůstal mi ale ještě problém s vousy. Loyové neměli vousy již dlouhou dobu a na palubě nebylo nic

zařízeno k holení. Musel jsem použít elektronického holicího strojku, který jsem dal sestojit Hi.

„Kde jsme?“ zeptal jsem se po příchodu do pilotní kabiny.

„Na nízké rovníkové orbitální dráze,“ odpověděl Lou, který sledoval automatické řízení.

„Myslím, že v těchto oceánech musí být proudy, prostudujeme si to s pomocí pohyblivých značek.“

Šest dnů jsme pokládali boje, rozlévali chemická barviva, měřili úhly a vzdálenosti, abychom nakonec zjistili, že na západ od souostroví existuje severojižní proud, který je vyvážen samozřejmě opačným proudem, tekoucím mnohem dále na východ. Dal jsem to zanást do mapy a vydal příkaz, aby Cassy změnila kurs ve směru proudu, který urychlí její plavbu. Podle mého názoru by to mělo zkrátit cestu o třicet procent, tak byl proud silný.

Sledoval jsem souostroví, které se zdálo obydleno mírumilovným a pracovitým lidem, neboť na největších ostrovech bylo značně rozšířeno obdělávání půdy. Vylodil jsem se s Louem na největším ostrově, na severu, a navázali jsme kontakt s obyvatelstvem. Obyvatelstvo bylo smíšené. Nalézali se tu světlolasí lidé jako Vahussiané, bruneti a několik potomků obyvatel třetího kontinentu, nyní víceméně kaštanových vlasů.

V důsledku křížení se jejich původní rusá barva změnila. Stejně jako u ostatních. Dlouho jsem si kladl otázku, jak jejich předkové mohli překonat nesmírné prostory oceánu a pak jsme objevili další prudké proudy, které se patrně sbíhaly k souostroví ze západu a jihovýchodu. Domníval jsem se, že řešení je ukryto ve velkých podmořských hlubinách. Jednou se na to blíže podívám.

V každém případě potomci tří ras zde žili společně bez problémů a snadno jsem si s nimi porozuměl. Mluvili smíšeným jazykem, vycházejícím převážně z vahussijštiny. Prohlásil jsem, že jsem přijel na lodi, jež cestou prováděla kartografická měření, zatímco na souši bych chtěl prozkoumat obchodní možnosti. Ukázalo se, že tito lidé jsou rození obchodníci, zbožňující výměny zboží, které pro potěšení trochu protahují! Přijali tedy velmi příznivě můj návrh stálého obchodního zastupitelství, jež by nakupovalo zboží přepravované poté do Kankalu a prodávalo na místě výrobky

pocházející odtamtud. Vyjadřovali pouze pochyby o rozměrech lodi. Používali také nevšední systém komunikace pomocí vytrvalých letců—ptáků, něco na způsob pozemských holubů, až na to, že tito mořští ptáci byli schopni přeletět nad vodami tři tisíce kilometrů! Sloužili jim pro spojení s jižními ostrovy a ujišťovali mě, že tito opeřenci mohou doletět až do Kankalu. Divocí ptáci prý snadno urazili ještě větší vzdálenosti. Stačilo odvézt do Kankalu určitý počet párů a zahájit jejich chov, abychom získali prostředek pravidelného spojení. Okamžitě jsem se rozhodl to udělat.

Když Cassy po dvou a půlměsíční plavbě konečně dorazila, sklídl jsem svůj malý úspěch. Nemohli se vynadivit její velikosti, neboť byli zvyklí vídat pouze zřídka brigy ze Senoulu a dalších přístavů. Alespoň ty, jež přečkaly strašné bouře v těchto končinách. Dal jsem naložit loď a zaplatil jsem zboží v stříbrných valech, což jim výborně vyhovovalo.

Nedlouho před odjezdem Lou konečně objevil potomky Salvokripa, mého starého přítele z doby mého prvního pobytu, kterého jsem podnítil k plavbě přes oceán před mou hibernací. Doplul až sem a založil tu rod. Na místě jsem jmenoval nejstaršího z jeho potomků, kteří se mu ostatně už vůbec nepodobali, vedoucím zastupitelství s úkolem založit nové pobočky s prodejny na ostatních ostrovech. On mi také vnukl myšlenku odvézt tisíce výhonků vinné révy. Zavedu v Kankalu výrobu vína a alkoholu, podnebí je k tomu vhodné.

Jedna věc byla zvláštní. Tito lidé se často pouštěli na moře, což bylo normální, ale námořníci, i když jinak výborní, nevypadali na to, že by je lákaly dlouhé objevné výpravy. Jejich čas teprve přijde, pomyslel jsem si. V každém případě jsem jim zanechal jednoduché mapy, obsahující základní údaje o hlavních proudech ve velkých oceánech oddělujících kontinenty.

Při odjezdu nás doprovázela skutečná flotila, která nás opustila nedlouho před nocí. Tentokrát plavba trvala pouze dva měsíce díky východnímu proudu a včasnému odjezdu. Trávil jsem dny diktováním pojednání o navigaci na oceánech ve světle poznatků, jež byly získány v průběhu obou cest, a příruček pro kormidelníka, dozorčího námořníka v stožárovém koši, palubního důstojníka a

kapitána. Dám to vše samozřejmě vytisknout, spolu s pojednáním o vinařství... Poslední týden jsem diktoval příručku o důlní těžbě a jednoduchém zpracování kovů. Robot, kterému jsem diktoval, psal rychlostí slova! Vynikající stroje! A pak se konečně objevila na dohled země.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Rekonstrukce Hi

Cal byl nervózní jako mladá dívka, když Cassy na sklonku dne spustila kotvu v kankalské zátoce! Na nábreží byl dav.

„Nezdá se ti, že jsou příliš mlčenliví?“

Salvova věta zapůsobila na Pozemšťana jako políček a přimrazila ho. Opravdu se neozývaly žádné výkřiky přivítání. Dav se tísnil na hlavním molu, ale Vahussiané postávali nehybně.

„Lou, ať do člunu nastoupí Salvo, Bellem a Ripou. Ujmu se kormidla. Vezměte si kuše.“

Za dvě minuty byl člun spuštěn a Cal se usadil na zádi, zatímco roboti se chopili vesel.

Dorazili k nábreží. V první řadě stál Sistaz se zasmušilým vzezřením. Cal se chytil žebříku a vyšplhal na molo.

„Mluv,“ řekl stroze.

Sistaz se na něj chvíli díval, pak si odkašlal.

„Je to moje vina, Cale, měl jsem si dát pozor.“

„Kněží?“ zeptal se hluše Pozemšťan.

Sistaz pomalu kývl hlavou a neurčitě mávl rukou.

„Zajali Protektora a Casseline...“

Calovi se sevřely útroby. Nejasně si uvědomil, že mu na čele vyrazil pot. Zbledl. Obraz za Sistazovým obličejem se mu zamlžil.

„Až u mě,“ vypravil ze sebe nakonec a vykročil, doprovázen roboty.

Hlavní místnost byla zpustošená, židle převržené, nábytek rozbitý. Otočil se mlčky k Sistazovi, který se ujal slova.

„Divo obdržel vzkaz od Rajaka, v němž navrhoval zde schůzku. Zdálo se nám to rozumné. Chtěl podepsat definitivní mírovou

smlouvu a uzavřít dohodu o plavbě. Protektor mu zaslal odpověď, že může po moři přijet. Minulý týden připlula velká briga s Rajakem. Hned se konal rozhovor před Radou. Rajakovy návrhy byly zajímavé a Divo byl spokojen. Večer se pořádala hostina, jíž se zúčastnila Rajakova družina. Všechny jsme znali, nebyl mezi nimi žádný voják.

Nazítří, je tomu týden, rozhovory pokračovaly a Casseline pozvala Rajaka s několika dalšími osobami do tvého domu. Tam se to přihodilo. Po jídle vstoupili senoušští vojáci se zbraní v ruce. Bil jsem se, ale omráčili mě. Dozvěděli se, že jsi tu nebyl a odvedli Diva a Casseline. Jejich briga byla plná vojáků...

Nepomyslel jsem na to, dát ji prohledat, Cale, je to moje chyba.“
Cal potrásl hlavou, obličej křečovitě stažený.

„Co chtějí?“

„Kapitulaci Kankalu, Protektora střeží jako rukojmí.“

„A Casseline, a děti?“

„Děti jsou u mě. Neměli čas je hledat. Casseline je také jejich rukojmím, dokud se jim nevydáš! Na poloostrově mají pozorovatele, kteří oznámí tvůj příjezd. Následujícího dne máš vyjet, aby ses jim vzdal, jinak Casseline podstoupí smrt na hranici.“

Cala zaplavila nesmírná vlna hněvu.

„Ničemové, jací ničemové! Sistazi, nikdy nezapomeň toto: od nepřítele se lze nadít všeho a shovívavost vede jenom ke katastrofám. Zabiju ty darebáky, rozdrtím je. A kněží?“

„Chtějí tu postavit Chrám, na místě tvého domu. To oni povedou vyjednávání.“

„To zrovna! Srazí nás na kolena, tak je to. Kde je vězní?“

„Na Rajakově zámku. Není žádné východisko, Cale, vše jsem promyslel, co myslíš. Jakmile nás uvidí přicházet, zabijou Diva a Casseline. Zdejší lidé nechtějí, aby Protektor zemřel. Říkají, že dnes si nás už kněží nebudou moci podrobit, že počkají, jak dlouho bude třeba, ale že osvobodí Diva a vyženou kněze.“

„Kdy? Za dvacet let? Ne, Sistazi, ta věc se mě přímo týká, jdu pro Diva a Casseline.“

„Pak tedy jdu s tebou,“ řekl Sistaz živě.

„Ne, nechali tě tu, protože je tu třeba někoho zodpovědného a schopného předávat rozkazy, a v tom měli pravdu. Zmýlili se, že si vybrali mě. Museli si myslet, že já jsem velel armádě ve velké bitvě.“

„Ale... byl jsi to ty!“

„Ne, Sistazi, důkazem je, že jsi sám zvítězil. Kankal a armáda tě potřebují. Já si poradím. Jen malá skupinka má šanci tam proniknout.“

Obrátil se k robotům.

„Vy čtyři půjdete se mnou. Připravte šalupu, nalodíme se okamžitě v rybářském přístavu, abychom nebyli zpozorováni. Sistazi, kdyby se něco se mnou stalo, chci, abys řekl Divovi, že mu svěřuji své děti. Ale byl bych rád, abys ty sám je vychoval v muže, až na to budou mít věk. Pokud jde o můj majetek, bude ho spravovat Likari do doby, než děti dosáhnou věku, kdy budou schopny samy rozhodovat.“

„Nechceš je vidět?“

„Jejich matka mě v této chvíli potřebuje víc. Odjíždím.“

Vítr zesílil a šalupa rychle plula v temnotě, poháněna převážně zezadu. Za hodinu se v její blízkosti vynořil Amphib a Cal umístil šalupu po větru s rozvinutou kosátkou v protisměru, aby loď znehybnil. Bellem vlezl do stroje a přinesl odtud Pozemšťanovi vybavení, které nedlouho předtím žádal. Cal předal kormidlo Louovi a navlékl si pod svůj vahussijský oděv bojovou kombinézu, roztrhl přitom košili ve výši pásu, aby uvolnil místo pro knoflíky ovládající vznášení. Baterie byla uložena v opasku zakrytém kabátcem. Byl to klasický antigravitační systém, který byl velkou předností kombinézy.

Pevnost oblečení ho ušetřila navlékání brnění. Antigravitace mu neumožňovala vystoupit do výše nad pět tisíc metrů, ale v Senoulu nebyly hory. Do plátěného pytlíku, který zavěsil na pravou stranu svého vahussijského opasku, uložil dezintegrátor, druh pravoúhlého trojúhelníku s otvory pro prsty, a elektromagnetickou pistoli.

S tvrdým obličejem vykonal všechny tyto úkony mlčky. Když byl připraven, zaváhal a pak si připjal meč na levou stranu opasku, poté zavolal Hi.

„Pošli do šalupy robota—kouli a . . . Ne, to nebude dost rychle, obklop loď magnetickým polem a přenes ji dva kilometry od Senoulu, blízko pobřeží.“

Pak se obrátil k robotům.

„Půjdeme přímo do Rajakova zámku, zapněte své antigravitační spoje.“

Nikdy tuto loyskou techniku nepoužil, ale jeho pohyby byly jisté. Palcem smáčkl spínač pole a zapojil antigravitační tkaninu kombinézy. Ukazováček zaklínil do vyčnávající páčky řízení a posunul ji nahoru. Musel to učinit příliš rychle, neboť měl pocit, jakoby mu uštědřili pořádný kopanec do zadku, zatímco loď mu zmizela z očí. Ale roboti ho již dostihli.

Bez tápání lehce otočil knoflíkem výkonu a hned uháněl k severozápadu rychlostí sto dvaceti kilometrů v hodině, natažen vodorovně v poloze plavce. Ve skutečnosti mohl dosáhnout vyšší rychlosti, až dvě stě padesát kilometrů za hodinu, ale bez přílby a ochranných brýlí to bylo velké riziko. Tlak vzduchu v tom případě rozmačká oční bulvy. A rozhodně nešlo o to přijet do Senoulu s poruchou zraku. Existoval také jiný typ kombinézy, neobyčejně zdokonalené, řízené psychickými impulsy, ale to vyžadovalo lehký operační zákrok v lebce, který neměl možnost podstoupit.

Pod ním se vynořila temnější masa, pravděpodobně pobřeží. Bezhlučně, jen za svištění vzduchu, se pět siluet vznášelo ve tmě. Cal byl tak rozrušený myšlenkou na Casseline v rukou kněží, že téměř nic neviděl. Již v době, kdy byl logistikem na Zemi, pociťoval nesmírný odpor k fanatismu, ať ve sportu či v politice. Byla to dokonce jediná věc, která ho dokázala doopravdy rozzlobit. Ale to bylo vše. Možná že po zničení Země se změnila jeho povaha. Možná, že důvod této katastrofy, tato touha po moci pozemských politiků jeho odpor k fanatismu vyostřila. Každopádně dnes večer se ho zmocnila divoká nenávist, jeho, pacifisty, jeho, tolerantního muže, jímž vždy byl.

Jeden z robotů ho lehce předhonal a nataženou paží ukázal vpravo. Cal bez řečí lehce pohnul směrovým tlačítkem na opasku a jeho tělo se stočilo šikmo dolů. Náhle zpomalil, když zpozoroval

světla na zemi. Senoul. Zorientoval se a zamířil k jihu, kde se nacházel Rajakův zámek, nedaleko Frahalova Chrámu.

Hle, tu je. Masivní seskupení se vynořilo ze stínu. Objevilo se světlo, pronikající úzkými vikýři. Cal sklopil směrové tlačítko a snížil výkon. Zpomalenou rychlostí klesal dolů. Plochá střecha. Ještě ubral a pomalu spustil nohy na terasu.

Tam, vlevo, objevil dveře. Bez zaváhání do nich strčil, za nimi zela černá díra.

„Salvo, udělej trochu světla.“

Z robotova obličejce vyšlehl světlý kužel a ozářil úzké schodiště. Po padesáti schodech se dostali do podzemní štol. Cal postupoval dál a objevil vpravo chodbu, osvětlenou pochodní zastrčenou ve zdi, nad vojákem strážce. Než ten mohl udělat pohyb, Cal přiskočil, vytáhl meč a přitiskl ho vojákovi pod krk.

„Kde jsou vězni?“ vykřikl tvrdým hlasem.

Strážce těžce polkl, ochromen strachem.

„Kde jsou?“ opakoval Cal zvýšeným hlasem a na hrotu meče se tentokrát objevily krůpěje krve.

„V. . . v Chrá. . .“

Nalevo se otevřely dveře a v nich se objevil důstojník.

„Co se to. . .“

„Skol ho!“

Příkaz zazněl stroze. Zapraskání, vlna tepla. Důstojník zmizel.

Vojáka nyní zcela ovládla panika! Zuby mu cvakaly tak silně, že nemohl ani promluvit.

„Jsou v Chrámu, je to tak?“ zeptal se Cal.

Muž horečně přikyvoval.

„To je vydal Rajak?“

Nové přikývnutí hlavou.

„Zaved’ mě k té svini Rajakovi!“

Voják se nepohnul a Cal sklonil meč, vzal ho za paži a strkal ho před sebou.

Prošli řadou chodeb a schodišť, zdáli bylo slyšet šumění hlasů, které postupně zesílilo, jak se přibližovali. Náhle se ocitli na horním rameni schodiště o šesti stupních, které vedly do velkého sálu. U stolu se Rajak s desítkou důstojníků a hodnostářů cpali jídlem.

Jediným pohybem Cal shodil svého vězně dolů ze schodů. Hluk pádu přiměl tváře otočit se a rázem strnuly. Cal beze slova sestoupil, zamířil přímo k Rajakovi, viděl pouze jeho, ostatních si nevšímal. Pak se jeho ústa otevřela.

„Neřáde! Rajaku, ty mizerný ničemo, rozpáru tě...“

„Stráže!“

Rajak se vzpamatoval, vztyčil se a zařval. Okamžitě se spolustolovníci probrali z ochromení, vytasili své meče, převrhávající ve spěchu sedadla. Jeden z nich se vztyčil před Calem, jenž nepohnutě stále upíral zrak na Rajaka.

Muž se zhroutil, proboden Louovým mečem, aniž by Pozemšťan zpomalil svou chůzi. Bylo něco nevyhnutelného v Calově chování, Osud v pohybu, odsouzení na smrt, kterému se Rajak cítil surově a neúprosně zasvěcen. Učinil zoufalý pohyb, aby vytáhl meč, bez skutečné víry, že mu může zachránit život. A to přes velký nepoměr sil mezi pěti muži a dobrou desítkou, která stála proti nim.

A hrůza se mu neztratila z očí, ani když se otevřely vzadu v sálu dveře vpouštějící proud vojáků, jako kdyby věděl, že nic, žádný lidský tvor, žádná moc Pozemšťana nezadrží.

Bellem, Ripou a Salvo stáli proti smečce, jeden vedle druhého. Čekali se skloněným mečem, pak jakoby uposlechli tajemný rozkaz, udeřili s dokonalou synchronií, nadpřirozenou pro jejich nepřátele. Tři úplně stejné pohyby, tři meče, které opsaly stejnou dráhu a vrhly tři krátké záblesky.

Pád tří těl porušil tuto zázračnou symetrii. Ještě než první oběti se dotkly země, roboti udělali krok stranou, vybírajíce si další hrud', další hlavu, další krk.

Vojáci se strkali, ti vzadu nechápali, proč ty tři postavy nebyly ještě zasaženy, když taková zeď mečů před nimi se je snaží probodnout. Ale zeď se rozpadala, těla padala jedno přes druhé, vytvářejíce jinou zeď. Uběhlo sotva několik vteřin a zem byla pokryta mrtvolami! Vojáci ani nestačili upozorovat pohyb mečů svých tří nepřátel, a už byli zasaženi. Vše se odehrávalo šílenou rychlostí!

„Už nikdy Vahussian nebude důvěřovat přátelům kněží,“ zaburácel Cal tváří k Rajakovi. „Mohl jsi žít v míru, špinavče, zemřeš odporně.“

„Ty... nemáš... právo... já... já jsem Ra... jak...“

V jeho zraku se kmitl záblesk.

„Ostatně, nemůžeš je osvobodit, nikdy se nedostaneš do Chrámu, byli určitě upozorněni a dveře jsou nyní zavřené. Vzdej se, vzdej se, nebo budou usmrceni. Já... já jediný je mohu zachránit, když se vzdáš.“

„Nic nezachráníš, ani svou kůži. Zabodnu svůj meč do tvého ničemného břicha a ty budeš chcípat pomalu, pomalu, dívej se!“

Cal postoupil o krok kupředu a Rajak instinktivně zvedl meč. Cal se vrhl na zem a napřáhl paži. Čepel vnikla do odkrytého břicha pod udiveným a posléze hrůzyplným Rajakovým pohledem.

Beze slova se Cal zvedl a otočil. Pro něho to bylo skončeno, Rajak přestal existovat. Nikdo ho nemůže zachránit. Zbývalo ještě asi deset vojáků tváří v tvář robotům.

„Použijte dezintegrátor!“

Bylo třeba to rychle skoncovat a tohle zabíjení byla ztráta času. Stojící vojáci se vypařili...

Aniž by se podíval dozadu, Cal vyšel ze sálu a zamířil k bráně zámku. Venku se na chvíli zastavil, aby pohlédl na Chrám. Zcela zjevně tam vyhlásili poplach, obě křídla těžkého portálu byla zavřena. Vztáhl ruku k opasku a vznesl se do vzduchu.

Koukl zběžně do každého okénka, jedno po druhém. Kněží zařídili vnitřní obranu. Všude pobíhali vojáci z jedné místnosti do druhé. Konečně v druhém poschodí narazil na celu. Divo v ní stál sám před zavřenými dveřmi.

O kousek dál se ve zdi průčelí klenulo široké okno a Cal v něm přistál. Tentokrát toho měl dost a zasunul meč do pochvy, vyndal dezintegrátor. V místnosti se zdržovali dva kněží. Měli právě tak čas změřit si veřelce, než zmizeli! Cal šel ke dveřím a bez zaváhání je otevřel. Na chodbě čtyři vojáci s mečem v ruce přijímali rozkazy starého kněze. Cal namířil dezintegrátor a stiskl tlačítko spouště. Ucítil v dlani krátké zabzučení a všech pět mužů se rozplynulo...

„Ripou,“ pronesl za sebe, „osvobod’ Diva a odvez ho do Kankalu na zdejší lodi.“

Další dveře po celé délce chodby. Cal je postupně otvíral a zabil zároveň několik vojáků. V tomto uzavřeném prostoru, kde se uvolněná tepelná energie z dezintegrátorů nemohla rozptýlit, se rozlilo nyní dusné horko, a Pozemšťan zasunul svou zbraň a vytáhl elektromagnetickou pistoli. Potřeboval vězně, aby se dozvěděl, kde je Casseline zavřená. Boj se až dosud odehrával v téměř absolutním tichu a v nižším poschodí na jeho přítomnost nebyli upozorněni.

Při svém hledání dospěl nakonec k širokému schodišti, po němž se vydal. Setkal se s dvěma vojáky. Rychle napřáhl paži a zamířil na toho vlevo. Stiskl spoušť. Vyšlehl fialový záblesk a muž zasažený výbojem ztuhl, s hlavou zvrácenou nazad. Poté se sesunul. Cal sestoupil zbývající dva schody a nepřestal mířit na druhého vojáka.

„Zaved’ mě k uvěznění.“

Muž měl oči téměř navrch hlavy, ale rozhodl se. Prošli ještě jednou chodbou ústící k malému točitému schodišti. Kroky se rozléhaly na kamenných schodech. Sál. Tři další těla! A pak přišli...

Casseline ležela ve zkrvavených hadrech připoutána na stole, neotočila hlavu, když vešli.

„Cassy!“

Z jeho úst zazněl bolestný výkřik. Vrhle se k ní, nevšímaje si dvou mužů, kteří se vztyčili v šeru. Aniž by na ně pohlédl, zaregistroval přesto dva fialové paprsky a pád mužů.

Nešikovně přerezal pouta a vsunul paži pod hlavu mladé ženy.

„Moje Cassy, to jsem já, Cal. Odvedu tě, už ti nic nehrozí. Ach! Moje Cassy, už tě nikdy neopustím, půjdeš se mnou, zařídím to... uvidíš.“

Víčka Casseline se zachvěla a lehce pootevřela. Zdálo se, že ho náhle poznala, neboť se pokusila o úsměv a pak její hlava klesla na Calovu paži.

„Cassy! Cassy! Ne,ne...“

Ani se nesnažil nahmatat srdce, věděl, že Casseline právě zemřela v jeho náručí.

Cítil se chladný, zmrazený, nic už neviděl, nic už neslyšel, nevnímal.

Později se ho zmocnil šílený vztek. Nařídil Louovi odnést tělo mladé ženy do šalupy a začal prohledávat Chrám. Elektromagnetická pistole ho pálila v ruce, když dorazil posledního kněze...

Odešel z Chrámu, vzdálil se, změnil nastavení dezintegrátoru a vodorovně projel prostranství před sebou. Nestalo se nic, ale Chrám se v základech rozpůlil. Dříve nebo později se za bouře zřítí!

Se zbraní v ruce, napjatou tváří, zaplavenou slzami, hledal další oběť, hnán zběsilou touhou zabít.

A pak ho síla opustila. Upustil dezintegrátor, padl na kolena, s rameny otřásajícími se vzlyky.

Člověk má své hranice. Může vydržet duševní strasti až do určité míry, a pak se zhroutí. Cal si tvrdě protrpěl zprávu o zmizení Země, pak ztrátu svého přítele Giuse a nakonec svou osamělost na neznámé planetě. Bylo to hodně na muže, kterého nic nepřipravilo na tvrdé rány. Smrt Cassy, zvláště za těchto podmínek, ho přivedla do krize.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Cal

Voda je dnes zvláště průzračná. Je...

Ale co tu dělám? Co se mi přihodilo? Mám zvlhlé čelo. To je zvláštní, mám pocit, jako bych se probudil na konci přístavního mola v Kankalu! Přece jsem tady nespál!

„Jak se vede, Cale?“

Otočil jsem hlavu, Lou seděl za mnou se zneklidněnou tváří.

„Sakra, co se stalo, Lou? Nevzpomínám si ani, že jsem sem přišel se posadit!“

„Hi řekl, že když je lidský tvor vystaven příliš silnému duševnímu rozrušení, jeho mozek se automaticky vypne, aby zabránil poškození, které by ho mohlo dovést k šílenství. Což se ti stalo. Nepamatuješ se na nic.“

„Ne, na nic, vyprávěj.“

„Nevzpomínáš si na náš návrat ze souostroví?“

„My jsme tam jeli?“

„A na rozhovor se Sistazem?“

„Ne,“ řekl jsem sklesle.

„Sdělil ti, že Casseline a Divo byli uvězněni v Senoulu.“

Něco se bolestně pohnulo v mé lebce. Nevěděl jsem co. Zamrazilo mě a ruce se mi roztráslly.

„Odjeli jsme, abychom je osvobodili, nevzpomínáš si na to?“

„Pokračuj,“ hlesl jsem bezbarvě.

„Zabil jsi Rajaka a osvobodili jsme Diva v Chrámu...“

„A pak?“ zeptal jsem se slabě.

„Našli jsme Casseline, ale byla zmučena a... je mrtvá.“

Vnímal jsem slova jako rány, jež otráslly mým tělem.

Čelo se mi zalilo studeným potem, který jsem osušil hřbetem ruky. Ano, vše je jasné, vše se mi v paměti vybavilo! Shrbil jsem ramena.

Musel jsem takto zůstat dlouhou chvíli. Začalo se stmívat. Lou byl stále se mnou. Dobrák Lou, i když je robot! Cítil jsem, že mám pro něj slabost, a pro Salvu ostatně také. Muselo to být tím, že jsem je nechal vyrobiť podle obrazu dvou vahussijských přátel, které jsem poznal za svého prvního pobytu na planetě. Vlastně za svého prvního života!

„Je to teď lepší?“

Měl neklidný hlas a obrátil jsem se k němu.

„Jde to, myslím, že jsem se z toho sebral. Domnívám se, že jsem nechtěl přijmout... smrt Cassy a „vypnul“ jsem, jak říkáš. Teď vím, že je mrtvá. Trpím, ale již se nebouřím. Přijal jsem skutečnost! Je to dlouho... události v Senoulu, masakr?“

„Týden. Přivezli jsme tě. Divo tu už byl s Ripouem.“

„Co jsem dělal během toho týdne?“

„Chodil jsi sem dívat se na moře. Čekal jsem s tebou. Hi řekl, že se nic jiného nedá dělat. Casseline byla tady pohřbena.“

Dlouho jsem mlčel, pak jsem vyslovil logické řešení, jež se nabízelo.

„Zítra ráno odjedeme, všichni se nalodí do jedné ze starých brig. Je čas opustit tuto epochu. Vahussiané si musí nyní poradit sami...“

A já musím zapomenout.“

Sistaz a Divo přišli v okamžiku, kdy jsem se tiše loučil, s mými dvěma spícími syny. Tak mi připomínali svou matku, že jsem cítil, jak se mě znovu zmocňuje zármutek. Byl nejvyšší čas odejít. Jemným pohybem jsem staršímu Tillovi navlékl na krk řetízek, na němž byl zavěšen prsten s vysílačem, který jsem našel u svého prvního potomka... Přemýšlel jsem stále jen o tom, že už dobře nevím, co mám dělat. Divo, který vstoupil první, mi pomohl se vzpamatovat.

„Chceš skutečně odjet, Cale?“

Obrátil jsem se. Změnil se, Divo. Měl poznamenaný obličej a vyzařovala z něj jistá vážná důstojnost. Setkal jsem se s jeho očima.

„Kdybys tu zůstal, nikdy bych se z toho nedostal. Všechno mi připomíná Cassy, nábytek, kterého se dotýkala, lidé, které milovala. Ne, bude lepší, když odjedu.“

„Kam půjdeš?“

„Nevím. Koupil jsem si brigu od Kampose.“

„Proč brigu?“

„Nemám naspěch.“

„Nic tě tedy nemůže zadržet?“

Potřásl jsem hlavou.

„Ne, Divo, nic. Opatření, která jsem učinil, zůstanou v platnosti, jestli si to přeješ. Jako strýce mých dětí tě žádám, abys na ně dohlížel. Chtěl bych, abys jim řekl, až budou větší, že se stydím za... za masakr, tam v Senoulu. Člověk se nikdy nesmí nechat ovládnout nenávisť, sám pak morálně klesne.“

„Nikdo tě tu za to neodsuzuje,“ zasáhl Sistaz.

„Já ano. Ještě bych rád jednu věc, Divo. Chtěl bych, kdybys napsal příběh o vašem únosu a o konci Cassy. Dopis si odnesu s sebou.“

„Nemáš v úmyslu se vrátit, že?“

„Myslím, že ne. Nesmíte se na mě zlobit.“

Sklopil zamyšleně zrak.

„Jaká zvláštní náhoda,“ řekl Divo, „jednoho dne jsem tě jako vězeň potkal na cestě a naše životy se změnily. Přišel jsi, všechno změnil a zase odcházíš.“

Nepřál jsem si, aby pokračoval tímto směrem a změnil jsem téma.

„Divo, přivezl jsem zrnka a výhonky vinné révy, v mé zprávě se dočteš, co to je. Také jsem se tam na jednom malém ostrově naučil, jak výhonky pěstovat a vyrábět z jejich plodů různé nápoje. Nechám ti tu značný obnos peněz, abys koupil pro mého mladšího syna rozlehlé území v kopcích, kde se bude pěstovat vinná réva. Člověk, kterého tím pověříš, najde způsob pěstování v příručce, kterou dáš vytisknout. V knize je popsána také výroba dalších nápojů. Rád bych, kdybyste je zkusili vyrobit. Jmenují se whisky, vodka a koňak.“

To byl malý zábavný nápad, který mě pobavil při sepisování pojednání o vinařství. Na této planetě existuje obilí podobné tomu, co se používá při výrobě staré dobré skotské! S pomocí dokumentů Hi jsem našel způsoby výroby Cutty Sark a Chivas, a popsal jsem je zároveň s postupy pro výrobu vodky, koňaku a několika ovocných pálenek! Ta vzpomínka vyloudila na mé tváři lehký úsměv. Dříve nebo později bude alkohol objeven, neboť už mají kvašený nápoj. Nebylo by tedy k ničemu schovávat hlavu do písku a doufat, že k tomu dojde co nejpozději. Takhle si pokrok nepředstavuji. Ať vyrábějí zdravé kvalitní alkoholické nápoje.

„Chceš, aby starší převzal doky a druhý vinice, je to tak?“ pokračoval Divo.

„Ano, pokud budou chtít. Ještě něco, dostaneš polovinu výnosů z mého majetku do té doby, než děti vyrostou, a druhá polovina připadne Likarimu.“

Byl to malý test, kterým jsem Diva zkoušel. Chtěl jsem zjistit, zda ho úřad Protektora nezměnil. Usmál se.

„Nepotřebuji je, víš, že nebažím po bohatství, Cale.“

„Tak ti dám tenhle dům.“

Viděl jsem, že jsem mu udělal radost. Chvíli jsme si ještě povídali a pak odešli. Začal jsem psát své pokyny, a pak jsem šel spát.

S velkým potěšením jsem usedl do starého dobrého křesla v kontrolním sálu na Základně. Odjezd nakonec proběhl dobře. Přišlo mnoho lidí, ale nedošlo k bolestným scénám. Na širém moři byli

roboti přemístění na přepravní plošiny. Dal jsem brigu odvézt na mělčinu, kde jsme ji potopili.

Je po všem. Chtěl jsem v pohodlí strávit několik dní na Základně, než se dám uložit k hibernaci.

Vytrhl jsem se ze zasnění, abych nadiktoval pokyny Hl.

„Probudíš mě za čtyři sta let, pokud nebude hrozit vážné nebezpečí mé rodině, Kankalu nebo Vahussianům. Pravidelně na ně dohlížej. Dohlédni také na vysílač mých potomků. Jak pokročila záležitost s ložisky na oběžnici?“

„Jsou uložena pod skalnatým příkrovem ve Velké Příčné Bariéře.“

„A pokud jde o nové umístění Základny na jižním pólu?“

„Našel jsem místo na střední hoře tohoto kontinentu. Vypíná se nad mořem podél pobřežního ledu a je možné použít tohoto východu. Hora je z tvrdé žuly. Lze v ní vyhloubit potřebné sály, ale vyžádá si to čas vzhledem k uvolňování tepla v polárním podnebí, jestliže se chceme vyhnout místní přírodní katastrofě.“

„Bude to dokončeno, až se probudím?“

„Ano.“

„V tom případě, udělej tam přesnou kopii mého obydlí a kontrolního sálu. Ještě něco, utrpěl jsem duševní otřes. Je možné mě během hibernace léčit tak, aby po probuzení byla tato vzpomínka méně bolestná?“

„Bylo by nutné zasáhnout do tvé osobnosti, Loyové to zakázali.“

„V zásadě s tím souhlasím, ale výjimečně to překročíme. Postaráš se o výrobu dvou set dalších vahussijských robotů a vybavíš je, stejně jako předchozí, miniaturizovanými bankami druhu, jaké mají Lou a ostatní.“

„Dobře.“

„Jinak pokračuj v pozorování vesmíru, ale nevysílej žádný signál. Základna musí vypadat mrtvá. Jestliže nová Základna bude dokončena před mým probuzením, dáš mě tam přepravit. A nezapomeň doplnit zásoby surovin, vytěžených z podmořského dna.“

„Nikdy nic nezapomínám, to je nemožné.“

Jak mě tenhle vševědoucí mozek dokáže svou dokonalostí otrávit!

STAVITELÉ SVĚTA

Vydalo nakladatelství
NAJÁDA
v Praze jako svou 13. publikaci
v edici
SCI-FI

Z francouzského originálu
P -J. HÉRAULT
LES BATISSEURS DU MONDE
vydaného nakladatelstvím
FLEUVE NOIR
Paris
FRANCE

přeložila Hana Bozděková
Obálka a grafická úprava Jiří Polák

Vydání první

Sazba Marie Holíčková, Praha
Vytiskl REFOX, a. s. Praha

Vyšlo 15 12 1992

Cena 33 Kčs